

ALSÓSZÖLNÖK

Község Önkormányzata Képviselő-testületének

2017. december 13-án megtartott

üléséről készült

j e g y z ő k ö n y v

J e g y z ő k ö n y v

Készült: Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. december 13-án megtartott üléséről

Az ülés helye: Önkormányzat helyisége, Alsószölnök (Fő út 19.)

Jelen voltak: Monek Zsolt polgármester
Borbély Tibor alpolgármester
Ropos-Csató Melinda képviselő
Nagy Zoltán képviselő

Az ülésről távol maradt Racker Zsolt Dezső képviselő, aki távolmaradása okát előre jelezte.

Meghívottak közül jelen voltak:
Szukicsné Skaper Mónika jegyző
Soós Zoltán jegyzőkönyvvezető

Monek Zsolt megállapította, hogy az 5 megválasztott képviselő-testületi tag közül 4 jelen van, az ülés határozatképes. A képviselő-testület jegyzőkönyv hitelesítőnek kijelölte Nagy Zoltánt.

Monek Zsolt polgármester javasolta a kiküldött napirendi tervezet elfogadását.

A polgármester javaslatát a napirenddel kapcsolatban a képviselő-testület egyhangúlag elfogadta.

Napirend

1/ Beszámoló a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról és a két ülés között végzett tevékenységről.

Ea: Monek Zsolt polgármester

2/ A reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról és a településképi bejelentési eljárásról szóló rendelet elfogadása.

Ea: Monek Zsolt polgármester

3/ Közzszolgáltatási szerződés a szilárd hulladék kezeléséről.

Ea: Monek Zsolt polgármester

4/ Alsószölnök Településképi Arculati Kézikönyv elfogadása.

Ea: Monek Zsolt polgármester

5/ Egyebek

Napirend tárgyalása

1/ Beszámoló a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról és a két ülés között végzett tevékenységről.

Ea: Monek Zsolt polgármester

Monek Zsolt polgármester a jegyzőkönyvhöz csatolt 3. *melléklet* alapján számolt be a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról.

Monek Zsolt tájékoztatta a képviselőket, hogy

- 2017. október 25-én részt vett a Green Exercise interreges pályázat időarányos végrehajtását ellenőrző találkozón;
- október 28-án határokon átnyúló Katasztrófavédelmi gyakorlatra került sor a településen;
- november 6-án a ravatalozóhoz LED-es világítást szereltek fel;
- november 8-án az Országos Szlovén Onkormányzatnál egyeztetésre került sor a Mesesziget Óvoda fenntartásának esetleges átvételéről;
- november 11-én idősök napi programot szerveztek a faluban;
- november 20-i héten megtörtént a falugondnoki busz szervizelése; köszönet azoknak, akik biztosították ebben az időszakban a zavartalan ellátást;
- november 29-én Őriszentpéteren vett részt egy fórumon a megnyílt Leader pályázatok kapcsán a polgármester;
- november 30-án közmeghallgatást rendeztek a faluban. Előtte újabb átfogó ellenőrzés zajlott a Green Exercise pályázat keretében az összes érintett településen;
- december 7-én tanúként vett részt a szombathelyi Bíróságon a Pócze kontra Rabacsa Kft. ügyben;
- folyamatosan zajlanak az egyeztetések a védőnői szolgáltatás jövő évi biztosításáról.

A képviselő-testület rövid véleménycserét követően 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

63/2017. (XII.13.) képviselő-testületi határozat

Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testülete a két ülés között végzett munkáról, továbbá a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló beszámolót - mely a jegyzőkönyv 3. mellékletét képezi - elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Képviselő-testület

2/ A reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról és a településképi bejelentési eljárásról szóló rendelet elfogadása.

Ea: Monek Zsolt polgármester

Monek Zsolt polgármester a *jegyzőkönyv 4. mellékletében* található előterjesztés alapján javasolta a reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról és a településképi bejelentési eljárásról szóló rendelet elfogadását.

A képviselő-testület a napirenddel kapcsolatosan 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi rendeletet alkotta:

**Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testületének
10/2017. (XII.13.) önkormányzati rendelete
a reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának
követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról és a településképi bejelentési eljárásról
(jegyzőkönyv 5. melléklete)**

3/ Közzolgáltatási szerződés a szilárd hulladék kezeléséről.
Ea: Monek Zsolt polgármester

Monek Zsolt polgármester elmondta, 2017. december 31-el lejár az STKH Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társasággal kötött szerződés a szilárd hulladék elszállításáról. A mindenkor hatályos jogszabályoknak megfelelően új szerződés aláírását javasolja a *jegyzőkönyv 6 mellékletében* szereplő Közzolgáltatási szerződés szerint a STKH Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társasággal.

A képviselő-testület a napirenddel kapcsolatosan 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

64/2017. (XII.13.) képviselő-testületi határozat

Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testülete megismerte a jegyzőkönyv 6. mellékletét képező, a települési hulladék kezelésére vonatkozó hulladékkezelési közzolgáltatási szerződés tervezetét, annak tartalmával egyetért.

Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert a közzolgáltatási szerződés aláírására a STKH Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság képviselőjével.

Határidő: azonnal

Felelős: Monek Zsolt polgármester

4/ Alsószölnök Településképi Arculati Kézikönyv elfogadása.
Ea: Monek Zsolt polgármester

Monek Zsolt polgármester a jegyzőkönyv 7. mellékletét képező előterjesztés alapján javasolta elfogadni Alsószölnök Településképi Arculati Kézikönyvét.

A képviselő-testület rövid véleménycserét követően 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

65/2017. (XII.13.) képviselő-testületi határozat

Alsószölnök Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a településképvédelméről szóló 2016. Évi LXXIV. Törvény alapján -a község partnerségi egyeztetés szabályairól szóló önkormányzati rendeletében előírt egyeztetésben részt vevő partnerek, továbbá a település fejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és településrendezési eszközökről, valamint egyes település rendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/ 2012.(XI.8.) Kormányrendelet előírás szerint, a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatala Hatósági Főosztály-Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, az Őrségi Nemzeti Park Igazgatósága és a Vas Megyei Építész Kamara véleményének Lechner Tudásközponton webes felületén történő kikérésével, a határidőre beérkezett vélemények megismerésével és figyelembe vételével megtárgyalta és elfogadta a településképi rendeletet megalapozó a határozat mellékletét képező „Alsószölnök Településképi Arculati Kézikönyv 2017” dokumentumot.

Határidő: azonnal

Felelős: Monek Zsolt polgármester

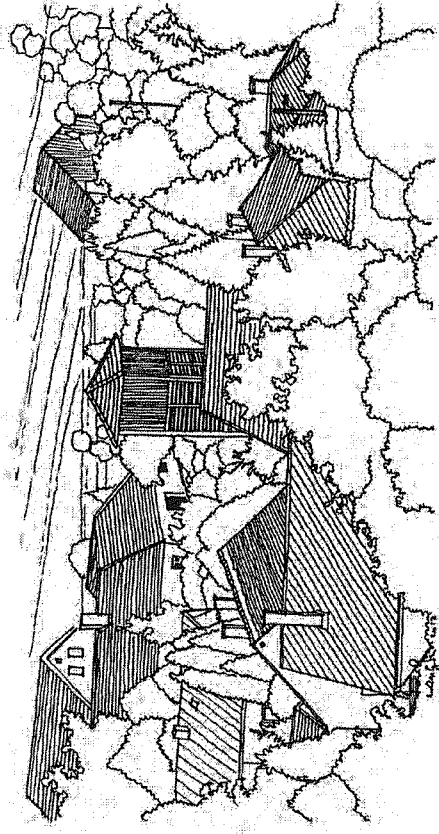
Kiss Gábor főépítész

A 65/2017. (XII.13.) képviselő-testületi határozat melléklete:

ALSÓSZÖLNÖK

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

2017

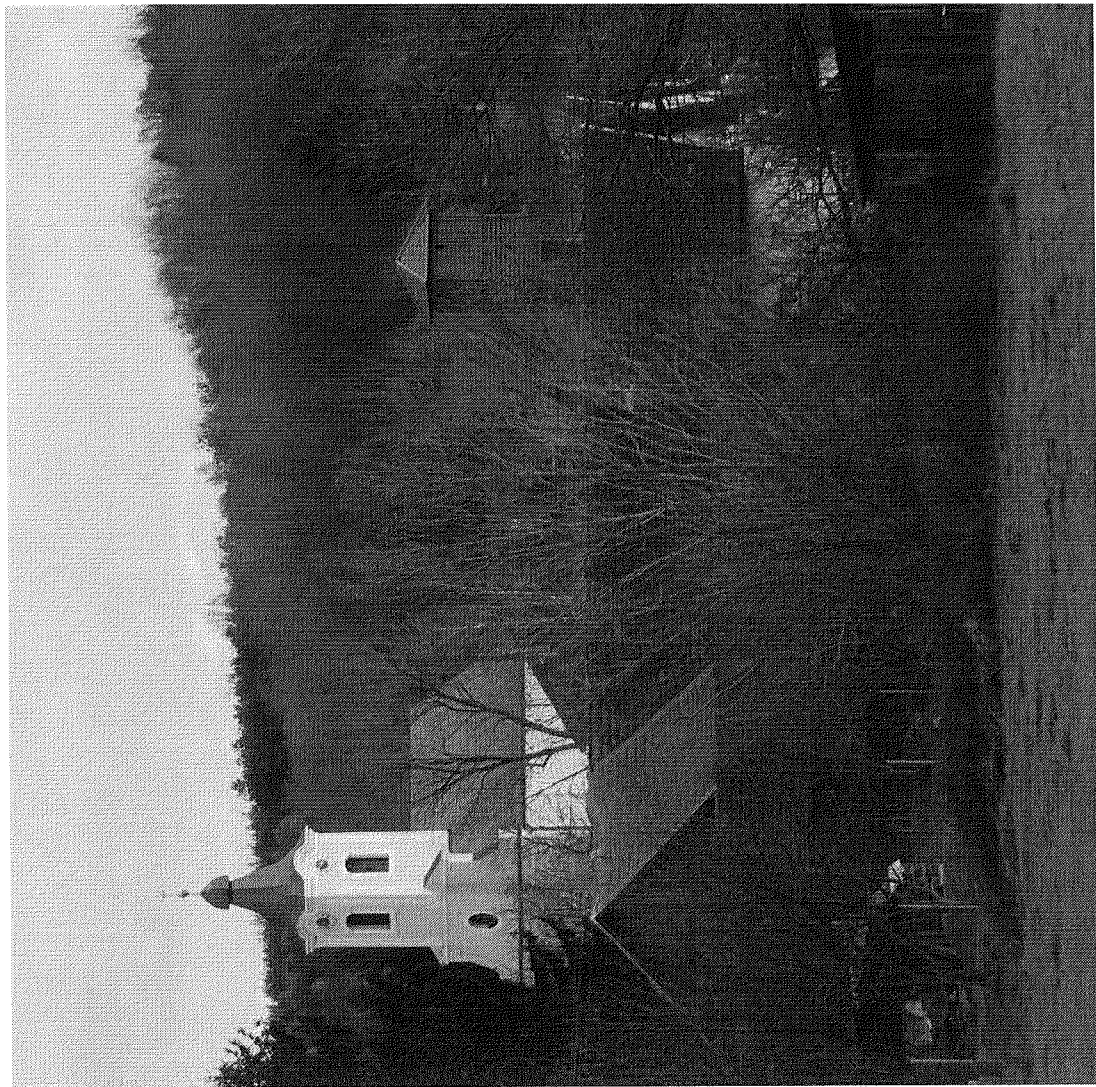

TARTALOMJEGYZÉK

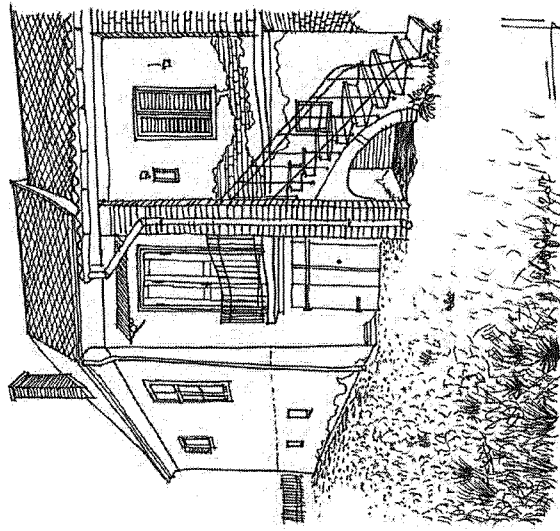
1. Bevezetés	3
2. Alsószőlők bemutatása	5
3. Örökségünk -építészeti és táji értékek	23
4. Településkarakter	45
5. Alsószőlők épületei ésrészteli napjainkban	47
6. Információs felületek	53
7. Ajánlások	55
8. Zárzó	67

Felhasznált irodalom, impresszum	68
----------------------------------	----

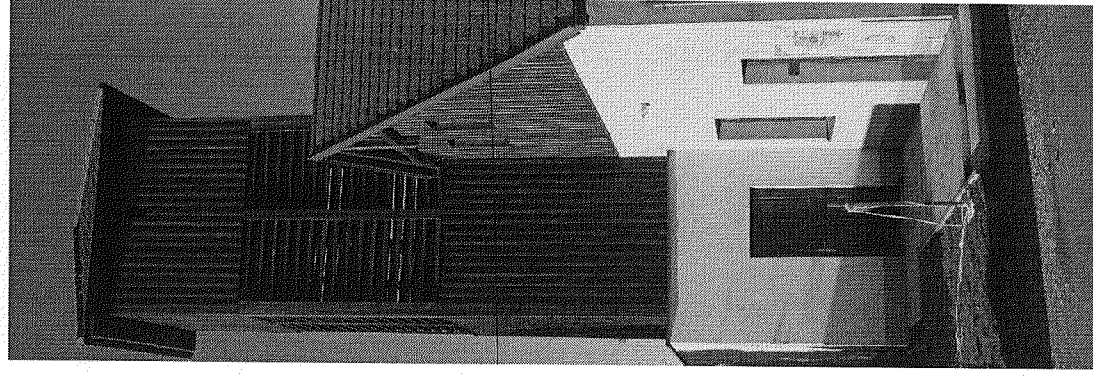

BEVEZETÉS 1

*Megfogni a megfoghatatlant,
Nyakon csipni az időt?
Lehet...
Állj szembe a felkelő Nappal,
Es nezd a felszálló kodót!*

Érdekes ockumentumot tart a kezében az olvasó.
Egy pillanatképet.
Képek sorából kibontakozott képet, amely a készítő és közreműködők szemén át mutatja be egy hosszú történetű település életének és terének jelen pillanatát. A pontot, ahová az idők során eljutott.
A pontot, ahonnan tovább indul. Ez a pont mindjárt újra más lesz.
A változás állandósága alakítja ki majd a mind újabb képeket.
Ha körülnézünk a tájban, a faluban, láthatjuk benne évszázadok nyomát; gazdag képzeletünk elénk tárhatja a következő éveket.
Ha megállunk és befogadjuk mindezt, belehelyezzük magunkat és leállítjuk az időt, meglátjuk benne a jelen pillanatot.
Kép mindig annyi lesz, amennyi szemlélő és amennyi pillanatot.
Nézzük így! Ez a most.

ALSÓSZÖLNÖK BEMUTATÁSA 2

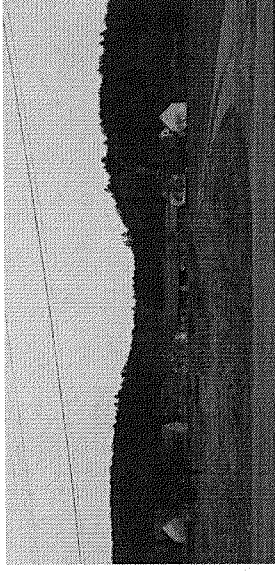
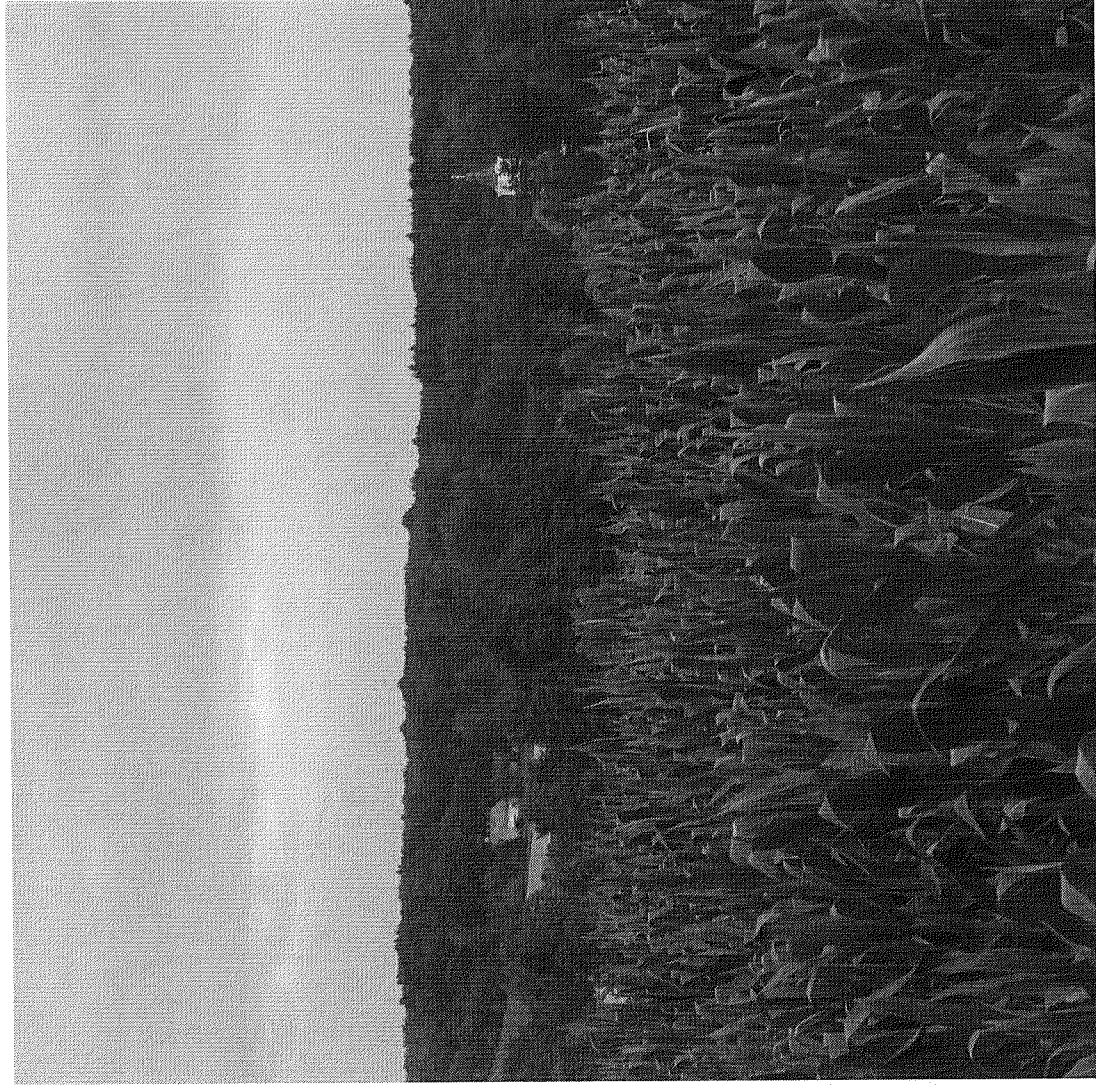
Rész - Egész - Egység -Táj - Táj-egység - Tájegység.

Nehéz kiragadni valamit a természetes közegéből, és lecsúsztatva bemutatni azt. A folyamatos párbeszéd, az egymásra gyakorolt hatás, ami egy környék települései között fennáll, ahogyan az épített és a táj környezet - benne az emberrel - egymásra reagál, alakítja ki a közös képüket.

A szlovén Rába-vidék - Porabje, vagy ahogyan a térképeken még megtalálhatjuk a Vendvidék Magyarország legnyugatibb tájegysége. A magyar-szlovén-osztrák hármas határ térségében fekvő vidék országosan egyedülálló képpel rendelkezik.

Amilyen kis terület, épp olyan különleges.

Települései még őrzik a korábban jóval látványosabban megmutatkozó mozaikos tájhasználat nyomait és a Dunántúlon egyedülálló szörványtelepülés-kataktert.

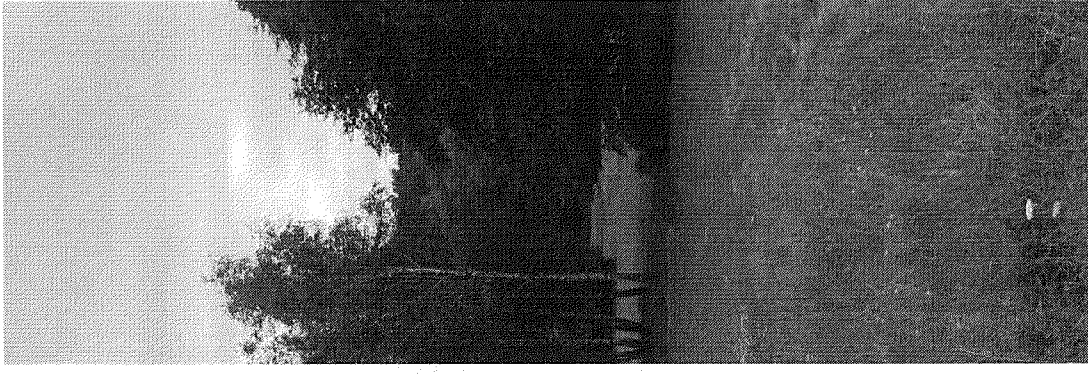
A domboldalakon, dombhátakon megbújó önálló porták, illetve a teljes esetlegesség bájjával elrendeződött épületegyüttesek csoportjai, a tájban mindenfelé elszórt házakat összekötő kanyargós útjaikkal lépésről lépésre új szemszögből mutatják meg magukat. A falvakat rejtő erőteljesen szabdalta kavicsdombok változatos terepadottságait főleg a felszíni vizek alakították ilyen vadregényessé.

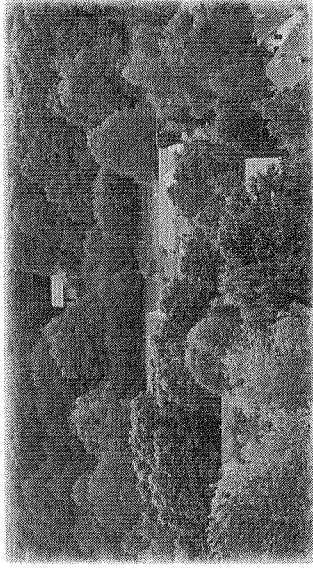
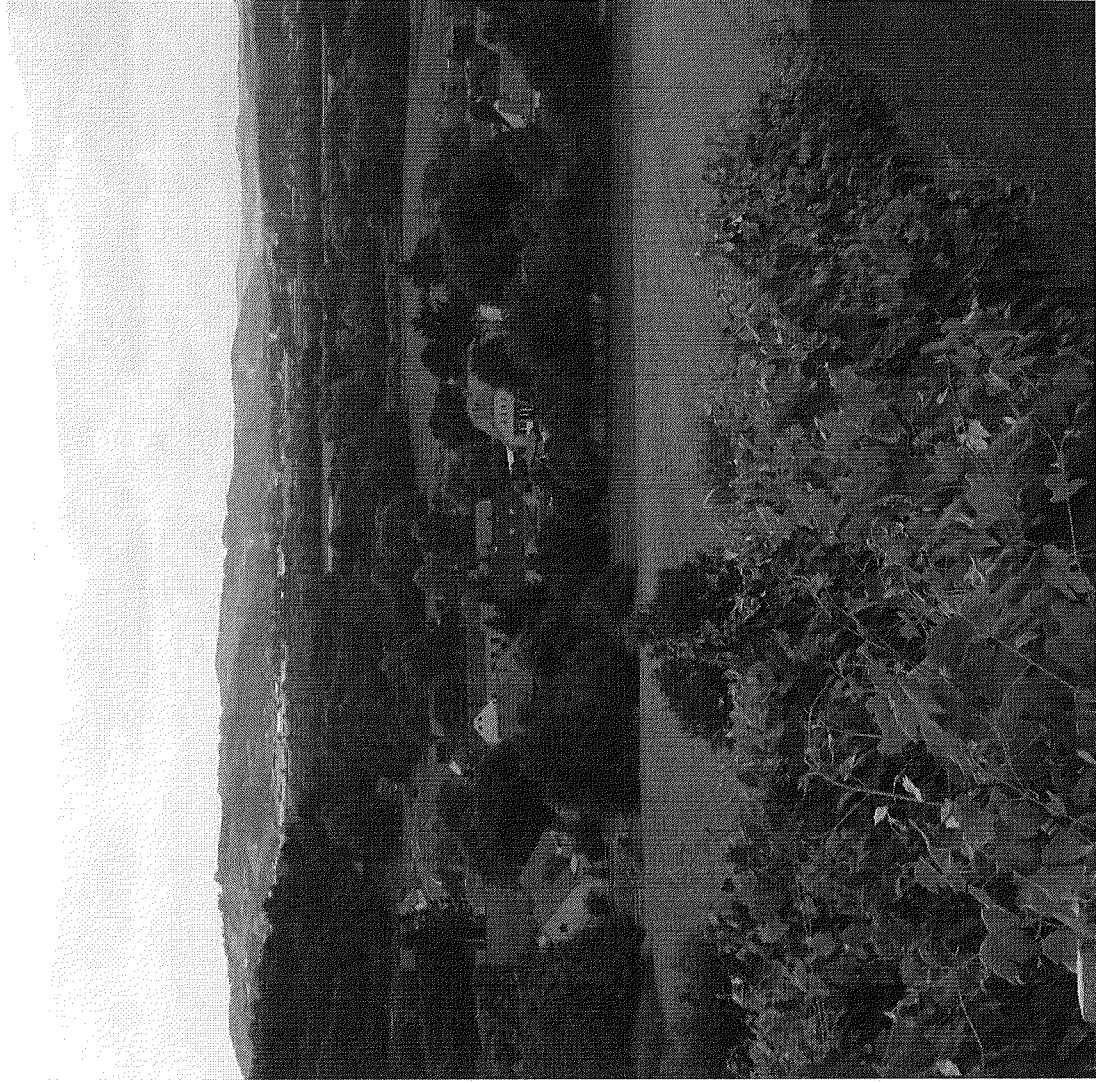
A településcsoport falvai betűrendben **Alsószőlők**, Apátistvánfalva (Apátistvánfalva és Újbalázsfalva egyesítéséből), Felsőszőlők, Kétvölgy (Ritkaháza és Permise egyesítéséből), Orfalu, Rábatótfalu (ma Szentgotthárd részeként) és Szakonvfalu. Településképi, tájképi, építészeti szempontból Farkasfa is ide sorolható lenne.

A kistájra kimondottan jellemző mesterséges táji elemek sokasága igazi gyöngyszemmé teszi a településeket.

Rendkívül nagy számmal találhatunk utakat, telkeket szegélyező lombhullató sövényeket, főleg gyertyán, elvételre juhar és fagyal különböző magasságúra nyírt kanyargó sávjait. A szelísen elhelyezkedő házak közti területeken kaszálógyümölcsösök lazítják tovább a táj képét: szilva, körte és alma különböző régi fajtaival.

A házakhoz, gazdasági épületekhez, pajtákhoz, egykori ólakhoz sok helyen szőlőlyugas tapad. Több helyen látható még az udvar egysége. Egy kerítéseket és szabályos utcavonalakat nélkülöző tájban is meg tudott jelenni a maganterület lehatárolása. A lakóépület és gazdasági épületek által két-három oldalról körülhatárolt terasz negyedik sarkát, az udvar kezdetét sok esetben a tájegységre kimondottan jellemző egy darab méretes gyümölcsfa jelenti.

A kisebb lefolyástalan területeken természetes vízgyűjtők alakultak ki. Az Orségben tóka, a szlovén-lakta területeken mlaká névre hallgató néhány méter átmérőjű mély gödrök régen a itatást szolgáló vízvételi helyek voltak.

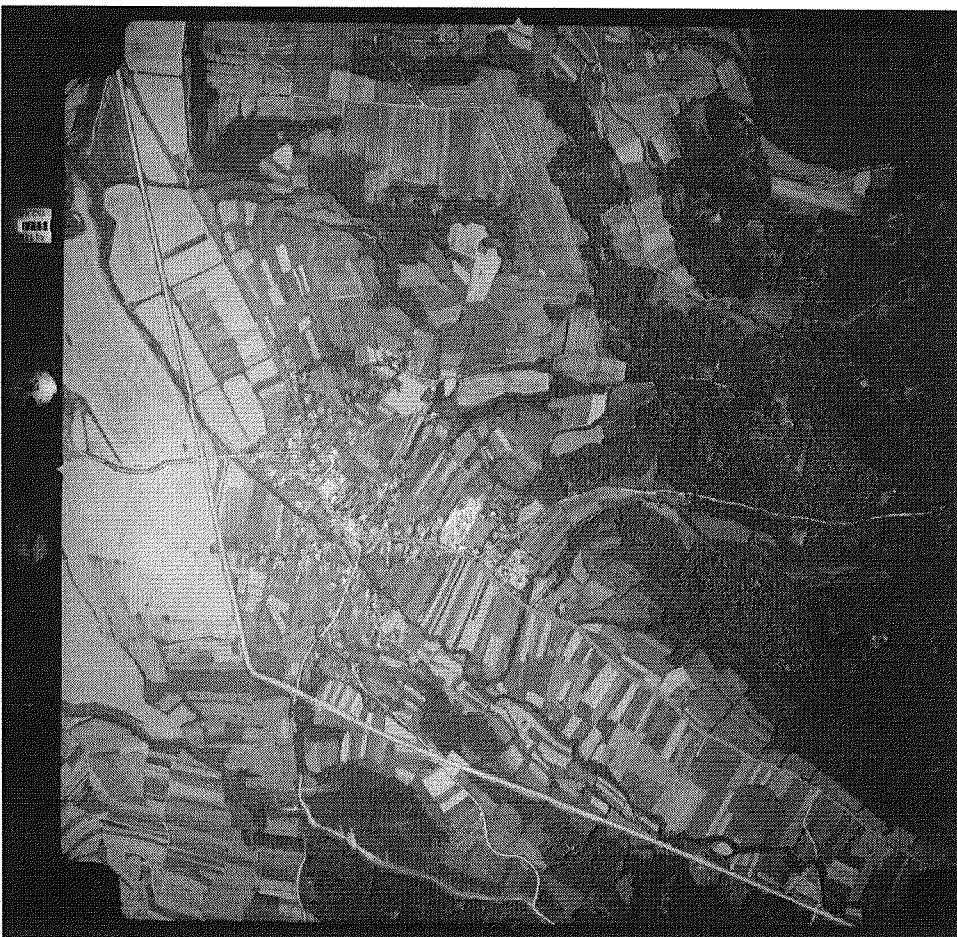
A külterületeket mára jórészt erdő borítja.

Bár évszázadok gazdálkodási hagyományai, az egykoron rendkívül nagy számú szarvasmarha-tartás, a nehézes megélhetés és a termőföld kedvezőtlen tulajdonságai évszázadokon át fentartottak egy állandó forgást, amit egy izgalmas, időben és térben változó, élő tájhasználat alakított ki.

Az itt élők termőföldekhez erdőirtásokkal jutottak, amelyek azonban néhány év alatt el is veszítettek mezőgazdasági kultúrnövények termesztéséhez szükséges termőképességüket, így előbb legelővé, kaszáló gyümölcsösökké váltak néhány évtizedre, majd ismét beerdősültek. Ahol pedig beerdősültek, ott sokáig erdő maradt, és gazdáik csak a legszükségesebb mennyiségű fát termelték ki belőle, hadd gyarapítsa a szegényes termőréteget.

Az így folyamatosan változó funkciójú parcellák pedig létrehozták azt a mozaikos tájat, aminek sajnos egyre kevesebb nyomát láthatjuk.

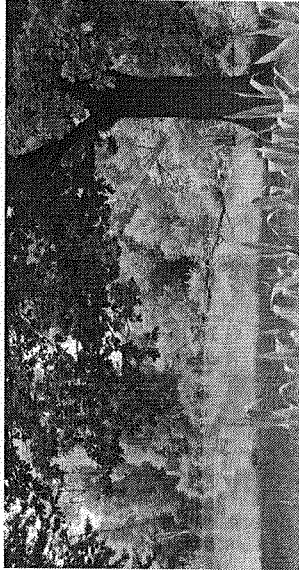
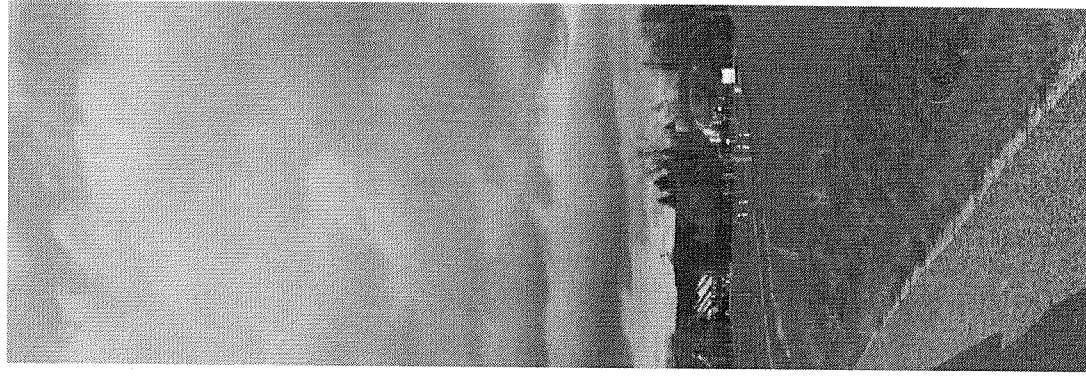
A megművelt területek aránya azonban bő két évszázada a mainak a sokszorosa volt, de még húsz-harminc éve is az egyes dombhátak házai tisztán láthatták egymást. Az utóbbi évtizedek intenzív visszaerdősülési folyamatainak köszönhetően az egykoron mezők, rétek, kaszálók közepén álló porták mára erdőszéli, vagy erdőben megbúvó házakká váltak.

10

11

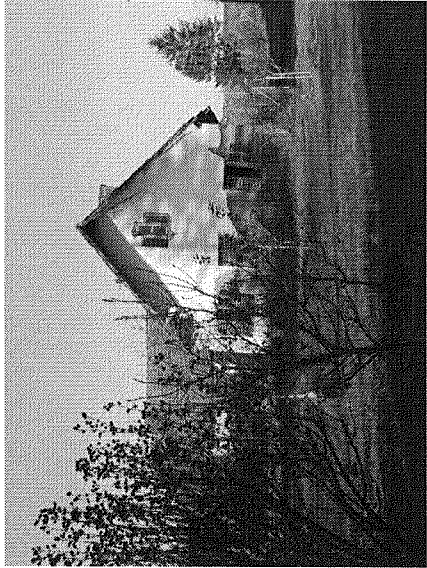
Szentgotthárd 1183. évi alapításától a térség társadalmának és kultúrájának, ezáltal térszerkezetének és megtelepedésének alakítója előbb döntően a ciszterci-rendi apátság vagy éppen kismemesi központú szervezett erdő- és mezőgazdasági művelés volt. Ebben a művelésben hajdan jelentős szerepe volt a szántóföldi gazdálkodás mellett a szőlőművelésnek és a legeltető állattartásnak is. A Rába és a Lapincs folyók völgye, és az azokat szegélyező dombvonulatok változatos helyeket kínáltak mindehhez.

A gazdálkodásra szerveződött majorsági központok mentén települések jöttek létre, amelyek hasonló ranggal és méretben látták el a rájuk eső, helyi adottságoknak megfelelő feladatot, működve ezzel egy térség gazdaságát.

A ciszterek a várostól délre eső majorsági központokat a tág térségben akkor már jelen lévő szláv telepésekkel népesítették be. Érdekes, hogy míg a környék települései a történelem során egyszer sem ürültek ki teljesen, és az egykor e helyben megtelepedett lakosság szinte egyeduralkodó módon förtelenül népesíthette be a tájat, még a török-dúlta időkben is fennmaradt a lakosság, bár némelyik település már-már kiürült, végül mindig új erőre kapván bizonyította szívósságát.

Alsószőlőnek mezőgazdaságilag művelhető területeinek aránya kimondottan nagy a tájegység településeihez képest, hiszen mind a Rába-menti területek, mind a Szőlőki-patak szélesen elterülő völgye Alsószőlőnek és Felsőszőlőnek közt némileg jobb talajadottságok vannak.

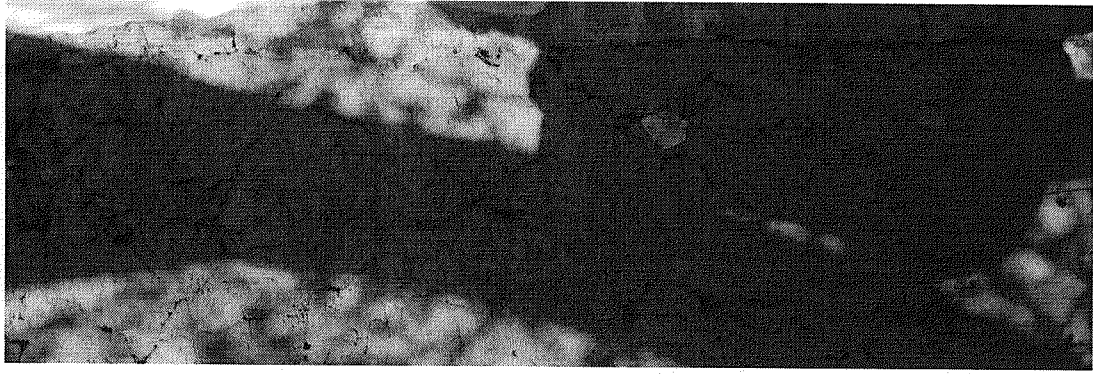
A települések mai ismert képe az utóbbi évtizedekben alakult ki. Bár valószínűleg kialakulásuk után az évszázadokig azonos társadalmi körülmények, a megélhetés, gazdálkodás módja miatt ugyanazt a rendet követte, sokat változott az elmúlt másfél két évszázadban is. Szerencsére a táj különleges szépsége már korán megragadta az utazókat így kaphatunk némi támpontot arról, mielőtt és hogyan alakult ki mai állapota.

Csaplövits látnos a "Tudományos Gyűjtemény" 1828. évi V. kötetében a 33-50. oldalon "A Magyarországi Vendus Tótokról" címen majdnem egész terjedelmében közli Kossics József alsószőlősi plébános értekezését:

"A Vendusok lakásai s házaik igen szegények s együgyűek által lakottak. A rónán lakó, s hegybéli mindaddig fényűzőbb építé-
nek mindenütt, csak talpfaik tölggy vagy gesztenye fa. Azonban a
fának megkímélése s a tűz veszedelem miatt,
... az Alsószőlősi tulajdonos gróf Batthyány Alojz, egynehány esz-
tendő előtt az új házakat többé nem fából, hanem vagy téglából
vagy márból parancsoltta építeni... állanak is már kivált A Szőlőnön
ilyen szaporán házak.
A házakat szélesen faragott gerendákból rakják össze, egyik végét
a másikval keresztbe téve, és összeeresztve úgy, hogy a ház
külső szegletein a két oldalról kiálló gerendavéggek kettős lártörőt
formálnának, ha csak azokat, kiváltkép a rónának be nem lennék
sárral.

A hegybéli házak derék házakat építenek többnyire, úgy mint
pitvar, szoba, és kamrából állókat... Szobáik (hegyekben csak egy)
hosszú és tere, de nem magas közönségesen oly sötét, hogy ám-
bár három négy kis ablakok is legyenek egy szobán, melyeket csak
az újabb és előkelőbb gazdák hazáin láthatni,
(a régieken még megvannak a fiókos ablakok)"

A 19. század második felében Ljubljánából érkezett Magyaror-
szágra Anton Trstenjak, aki részletes utirajzába külön fejezetet
szentel az itteni szlovéniség népi építészetéről.

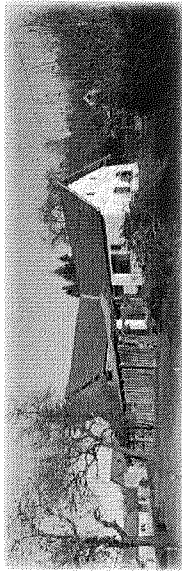
Művében beszámol, hogy mennyire régi tradícióra megy vissza
az építéset, amely mint külön ipar számos embert foglalkoz-
tat. Az alap kiásása után az így nyert földből sarat csinálnak,
amibe szalmát és egy „majorja” nevű száraz rőszeszerű fűfélé-
t kevernek, amit aztán vasillával dagasztanak és vernek fel. Ez
lesz a ház fő építőanyaga. A ház sarokkövének négy árkot ás-
nak ki, ahol vályogolással (cocajó) húzzák fel a falat. Az árokban
rétegesen húzzák fel a vályogot. Egy réteg lassan szárad, úgy
két-három hetet vesz igénybe. A száradás után további réte-
geket húznak fel, s úgy kell száradniuk, hogy az előző réteg-
hez jól tapadjanak. Mindig annyi réteget húznak fel, amekkora
magas falat akarnak, ez helyenként változó. Amikor elkészül a
fal, akkor a kőműves malterozza (zmajlirva), ezzel megpuhítja a
száraz, durva falat, utána lemeszelik. Ez a folyamat már az első
évben befejeződik, de van úgy, hogy két-három évbe is beletelik
a ház építése.

Trstenjak megjegyzi, hogy a Vendvidék alsó részein, a Mura kö-
zeleiben nagyon eltér az emberek vagyoni helyzete a felső vidé-
kektől, ami megmutatkozik a házakon:

"A ház a jölet, avagy szegénység szemtanúja, minden tényező ettől
függ. A Vendvidék felső része, az a dombos rész, ahol figyelemre
méltóan változik az alsó vidéktől kiindulva a Mura mentén. Az alsó
vidéken, szép, takaros és rendezett házak vannak, a felső vidéken
már a szegénység van jelen,
Istvánfalva környékén csak néhány kőház van."

Alsószőlőnön ritka már a jó állapotban fennmaradt
tömés ház, boronafalút nem is találni, a feljegyzések szerint
1956-ban bontották el az utolsót. Általánosan el tudott ter-
jedni a téglá, és itt a vakolatlanul maradt felületek sem jellem-
zők annyira, mint például a szomszédos Szakonyfalu vagy Két-
völgy esetében.

A későbbi időkakokban ellenben gazdag vakolatdíszek-
kel és bátor színezéssel jellegzetes több tájegység vonásait is
magán viselő architektúra fejlődött ki a településen. A 20. szá-
zad első felében a hagyományos térségre jellemző falusi háza-
kon kívül megjelentek a helyi kézműipart, szolgáltatásokat és
kereskedelmet működtető lakosok polgárosodott hazái, több-
szintes, sokablakos épületek. Alsószőlőnők hagyományos népi
építészetét ezek különböztetik meg a tájegységen belüli.

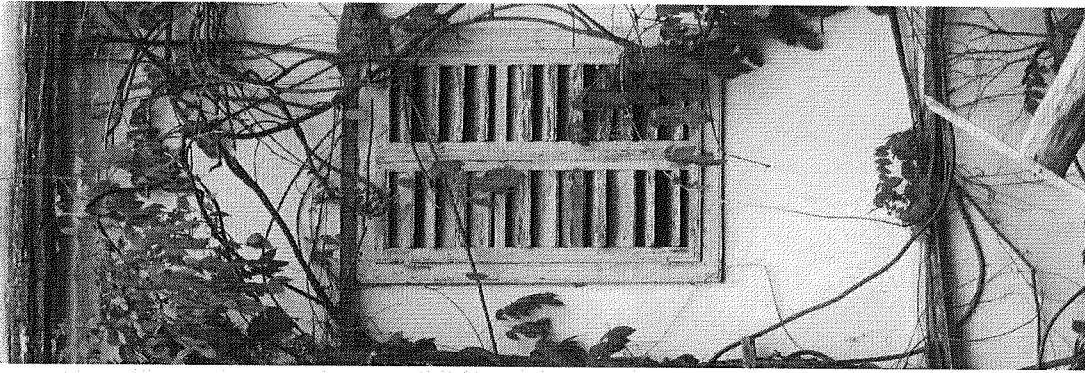
Pável Ágoston néprajzi kutatásaiban is jelentős szerepet foglalt el a környék építési- és tárgykultúrája. 1927-ben közzéadott írásában így számol be tapasztalatairól:

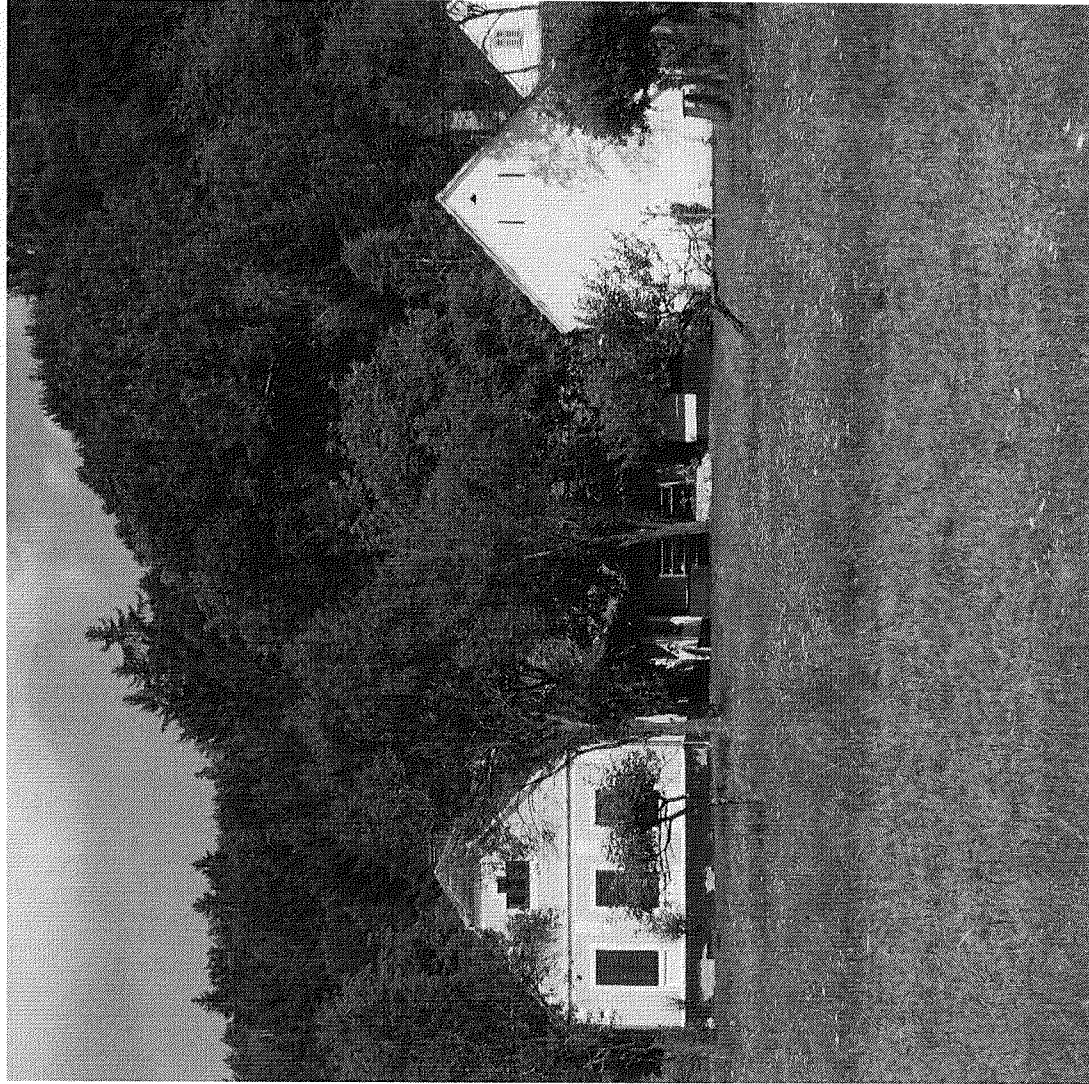
"Szentgotthárd határában, a téglavetőn túl, a domboldalon meg-lapuló házak már szlovén 'gazdák' (porták). Ez ma a hazai szlo-vén nyelvtérületek legészakibb, a magyarsághoz legközelebb fekvő pontja. A magányosan álló házaktól alig egy futamásnyira fekszik az első szlovén falu: Rábatótfalu, szlovénul Slovenska ves. ... Ba-rátságos, fehér falu házainak egy része a Rába fele lejtő völgyben, a másik az út túlsó oldalán a szelíd emelkedésű domboldalon van szétszórva. A házak többnyire az udvar hosszában, tűzfalakkal észak felé épültek, úgy, hogy a napos déli oldal az udvar felé néz, s majd mindegyik nyitott, de fedett oszlopos, vagy boltíves torná-csal varja a belépet, a lakóháznak majdnem egész hosszában... a lakóházak többnyire csak egy- ritkábban két- vagy többszobásak. Az újabb évek építkezései azonban már takaros, egészséges hajlé-kek, szép zöld szalagáteros, jókora ablakkal, a módosabbaknál sokszor három szobával is. Az oszlopos tornác azonban ezeknél is elmaradhatatlan, mintegy jelezve békés lakóinak derűs lelkivilágát. ... Ami még mindig sok a fecskerakású ház. Körülbelül 10%. Sok régi házban csak a nyit tűzhelyet cserélték ki egyszerű vastűzhelyre, ké-ményt oltottak a háztetőbe, s hosszú időre megint kész a modern lakás.

...Minél távolabb megyek a hegyek közé, annál több ittfelédett régi viskóval találkozom. Mind több és több a dínatna tűnya -füstös konyha is, egyes helyeken 25-30%."

Kiolvasható tehát a sorokból egy lassú fejlődési folyamat, ami fokozatosan átforgalmazta az építőanyagok és technológiák jel-lemzőit a Szlovén Rába-vidéken.

Ami nem változott egészen a 20. század második feléig, az a települések térszerkezete, az épületek elhelyezése, és térbeli formálása, tömegei. A hajlított (L-alakú) házak jól szolgálták a mindennapi életet, a még itt-ott meglévő kerített udvarok, ke-rített házak U alakú vagy szinte körbezáródó elrendezésükkel pedig évezredekre visszanyúló építési hagyományok örökségét hordozták.

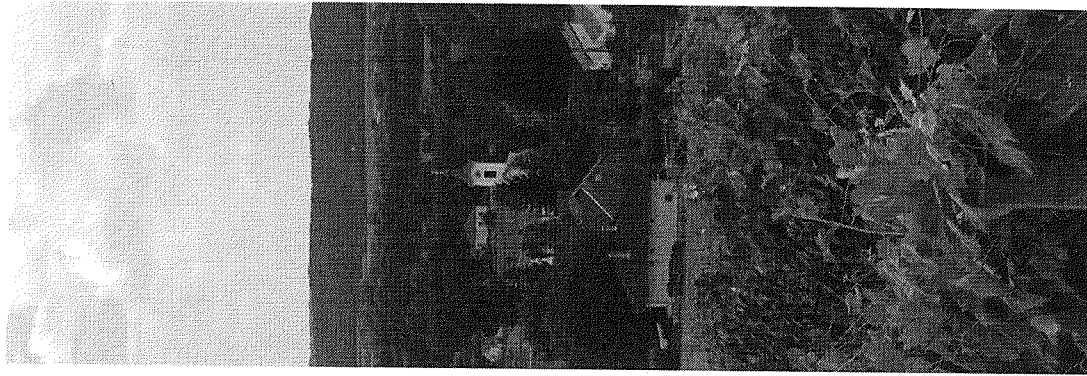

Tóth János így ír a kerített házakról:

... A szoba-konyha-szoba-kamra épületszármáyhoz derékszögben istállókat építettek, majd ismét derékszögben megtérve az épület tengelyét, a lakoszármáy párhuzamosan istállót, olajt, szót emeltek a lakóépület hosszához igazodván. A két szembenéző épületszármáy kamra, fedett szin beépítésével kötötték össze és zárták le, vagy más szóval, erős kerítést, nagykaput készítettek közöttük. Az előbbi esetben a szin egyben magában foglalta a külső oldalba épített kaput is. — A kerített ház magyar előfordulása összekapcsolódik a szorványtelepülésekkel és azok speciális változataival, a szeres településsel. Keresztelendő jelentős szerepe volt kialakulásában, fennmaradásában a paraszti gazdálkodás helyi típusának, mivel természetesen szolgálta ki a már istállózó, de még jelentős mértékben legeltetésre is támaszkodó állattartást. Előnyösen biztosította a trágya megfelelő megőrzését, kezelését, mivel hagyományosan a kerített házak udvarán halmozták fel az istállókot kiürített almot, s azt az udvaron meleg időben kint, éjszaka jószág napról napra lelapátja. A helyi talajadottságok egyébként is már régóta fogva serkentették a parasztságot, a rendszeres talajerő-utánpótlásra, főleg a falvak koruli belső szántóüzemében. Különösen előnyös volt az az építési forma a korábbi évszázadok lazább közbiztonsági viszonyai között. — A kerített, házipus közvettien analógiai szövevény, osztrák területen is fellelhetők, de nem voltak ismeretlenek szlovák, lengyel, román állattartó körzetekben sem. Számos párhuzama található Európa távolabbi területén is. A kerített ház történeti analógiát az ókori Pannónia idoszakáig is visszavezethetjük, azonban a közelmúlt emlékményeire szoríva csak a középkori paraszti-jobbágy-kisnemesi gazdálkodással, építkezéssel függ össze. A 19. sz. második felében kibontakozott polgárosodás során a kerített házakat tömegesen alakították át és bontolták le.

Alsószőlők különlegességét a tájegység falvain belül egyrészt a Rába közvetlen közelsége adja, másrészt az, hogy a szlovén nemzetiség mellett németajkú lakosai is voltak, vannak a falunak, ami főleg a huszadik század első felének épületein látványosan megmutatkozik.

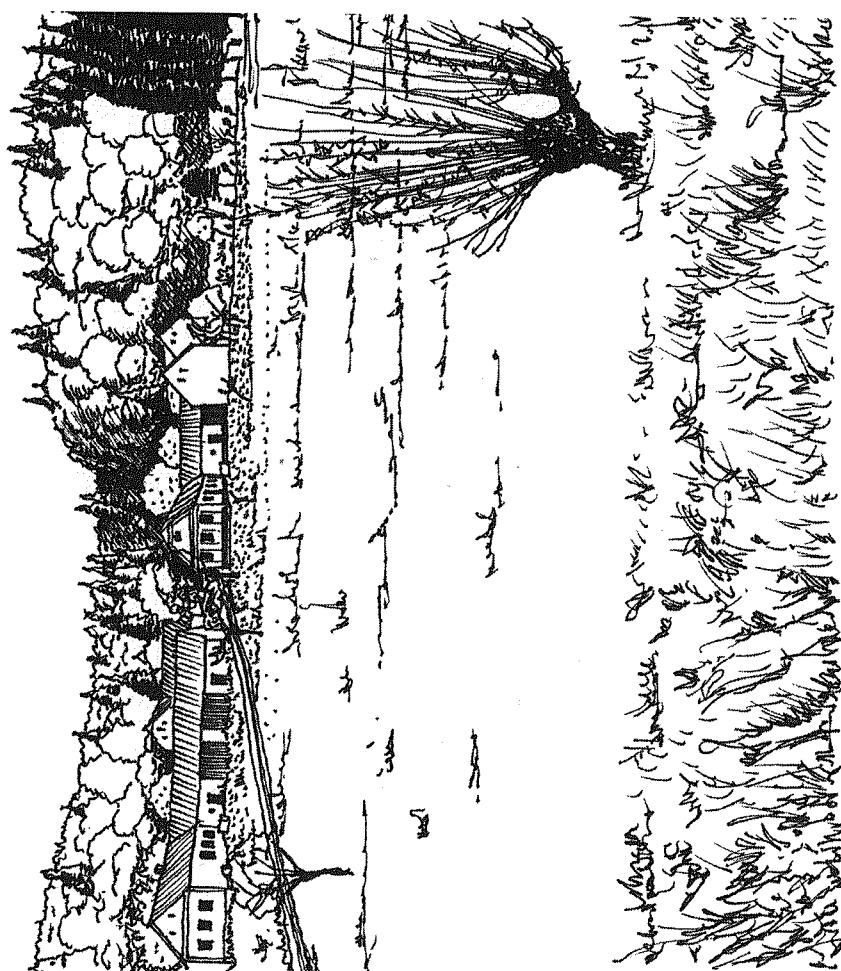
Településszerkezetének jellemzője az Szakonyfalu és Rábatótfalu esetében is megfigyelhető sűrűsödése a ház-csoportos elrendezésnek. A központi magban a fő útvonalra becsatlakozó keskeny utcáskák láncként fűzik fel az egymás elé-mögé épült portákat, csak a mára már megjelent kavicsolt burkolatok és árkok és helyenként kerítések különböztetik meg valamelyest a közterületeket az egyes udvarokról. Ugyanakkor a település szélét felzárul a szövet és még tetten érhető egy korabeli szőrvány jelleg. A teljes képhez hozzá tartozik, hogy a közigazgatási terület déli végén, Felsőszőlők szélő házaival összeérve, 4 km-re Alsószőlők magjától még néhány ház tanács néven ide tartozik. Az egykor az elzárt határsávba eső terület máig őrzi jellegzetes képét, míg nem messze innen már csak a kutak és romok árulkodnak az egykor az erdőben megbújt Götz-majorról, ami a századforduló évtizedeiben virágzó gazdaság és kedvelt üdülőhely is volt.

A falu első írásos említése az 1378-as évekből származik: Alsó- és Felsőszőlőket *Zelnuk inferior et superior*-ként még egyként említik. Ebből alakult aztán mindegyik nyelv mai alakja: németül Zemming (Unterzemming), míg szlovénul Senik (Dolnji Senik). A név jelentése beszédes, lehet kaszáló, szénáz, szénapadlás, szénáz paita, de a korabeli változat utalhat a szlovén zelnik-káposztaföld szóra is.

A falu ciszter apátsági majorként jött létre, a környékben megszokott módon szláv telepésekből, akiknek fő megéléstési lehetőségét az kiterjedt erdőgazdálkodás biztosította évszázadokon át. Kiegészülve önálló földműveléssel, amihez főleg az északi, Rába-menti területek biztosítottak épp hogy megfelelő talajt, míg a legelő-területek aránya történelmileg a térségben a legacsonyabb, így a szarvasmarha-tartás nem volt olyan mértékű, mint a déli szomszédoknál. Ugyanakkor már 17. században már biztosan volt működő malom Alsószőlőn, és élénk kereskedelem is kialakult, amit nagyban segített, hogy az itt élők gyakran három nyelven is beszéltek.

A 20. században több hullámban is csökkent a falu lakossága, a kitelepítés érintette a német lakosságot is, az elkövetett ingatlanokat és területeiket betelepítettek közt osztotta fel az akkori hatalom.

Építéstartomány nagyon vegyes. Kimondottan jellemző építészeti egységes terület nem maradt fenn, sok a beékelődött épület minden időszakból az 50-es évek óta, míg déli ki vezető úton pár háznyi szabályos utcáról épült.

ÖRÖKSÉGÜNK ÉPÍTÉSZETI ÉS TÁJÉRTÉKEK 3

Ahogy a térségben általános, úgy Alsószőlőhőn is megváltozott a lakosság életmódja, és társadalmi helyzete. A mezőgazdasági munkák helyett sokan dolgoznak termelő üzemekben. Az egykor a falu közepén álló egybefüggő uradalmi területen házak állnak, központi épülete helyén öt falu igazgatási központja működik, de az épület többszöri átalakulás és részleges bontás után már más képet mutat.

Napjaink aktuális kérdése, hogy hogyan oldhatjuk meg egyidejűleg a kistelepülések népességmegtartását és a településképp megőrzését. Hogyan biztosíthatjuk az épített és természeti környezet megőrzését, egyúttal a térség vonzerejének megtartását úgy, hogy közben nem gátoljuk a fejlődést, a 21. század igényeinek megfelelő életterek biztosítását.

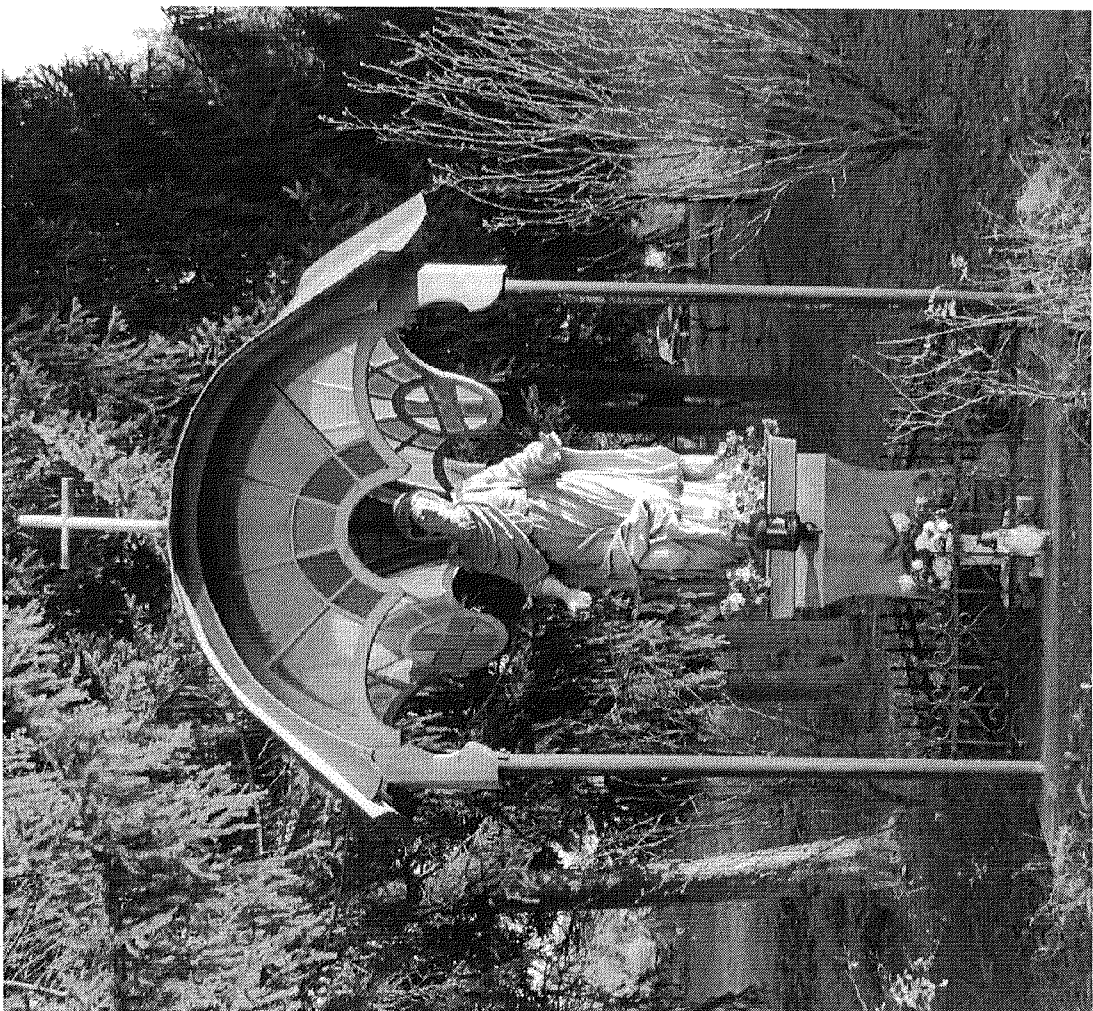
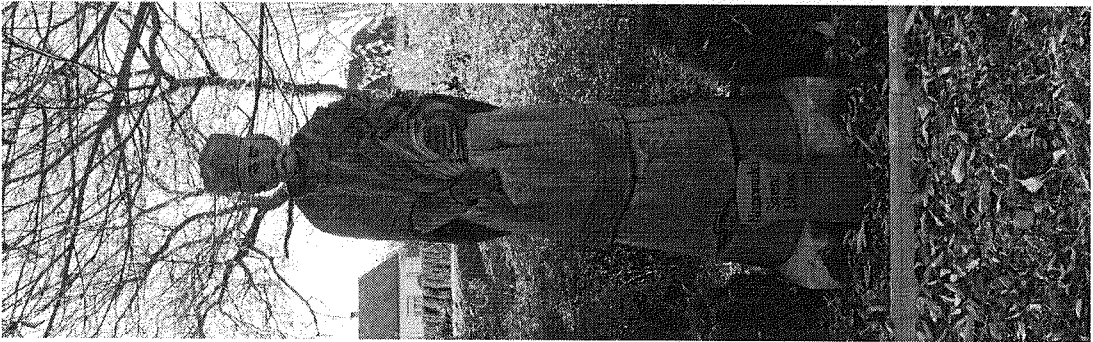
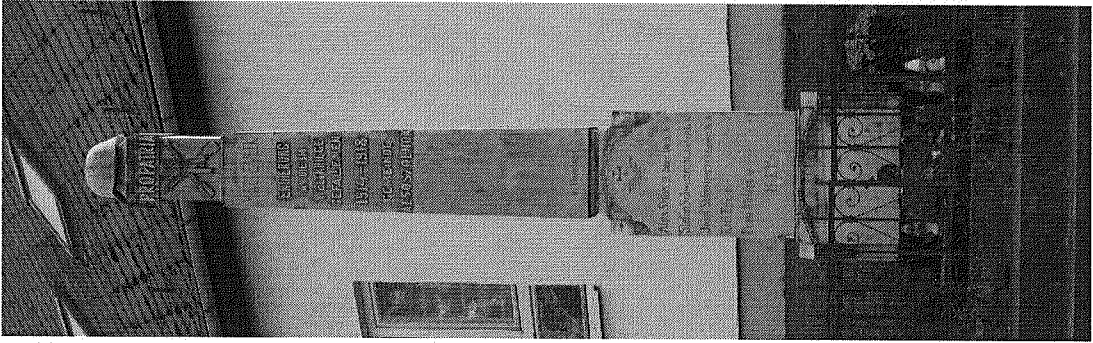
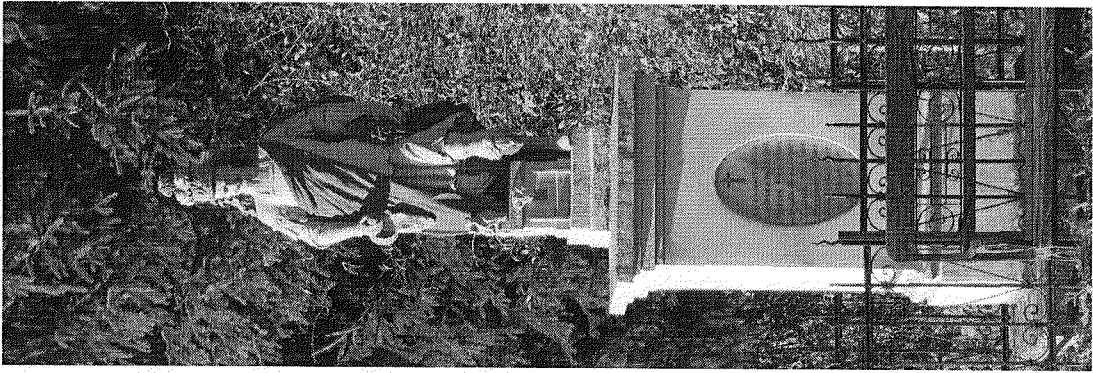
Jelen pillanatban, ami leginkább megfontolandónak tűnik, hogy a vegyes településképp elemei közül melyik jellemzőket kellene előnyben részesíteni, hogy jórészt konyon befolyásolhasuk a településképet. Az elmúlt másfél évszázadban kevésbé voltak érzékenyek erre a témára, ugyanakkor a jelentős átalakulások mellett itt is meg tudott maradni a korabeli térszerkezet és településképp. A határok megnyitásával újra hangsúlyt kapott Alsószőlőhő kedvező fekvése hiszen mind a környékbeli munkáltatók, mind a nyugodt természeti környezet elérhető közelségben van, ezáltal nem fenyegeti sem a kiöregedés, sem az elnéptelenedés veszélye.

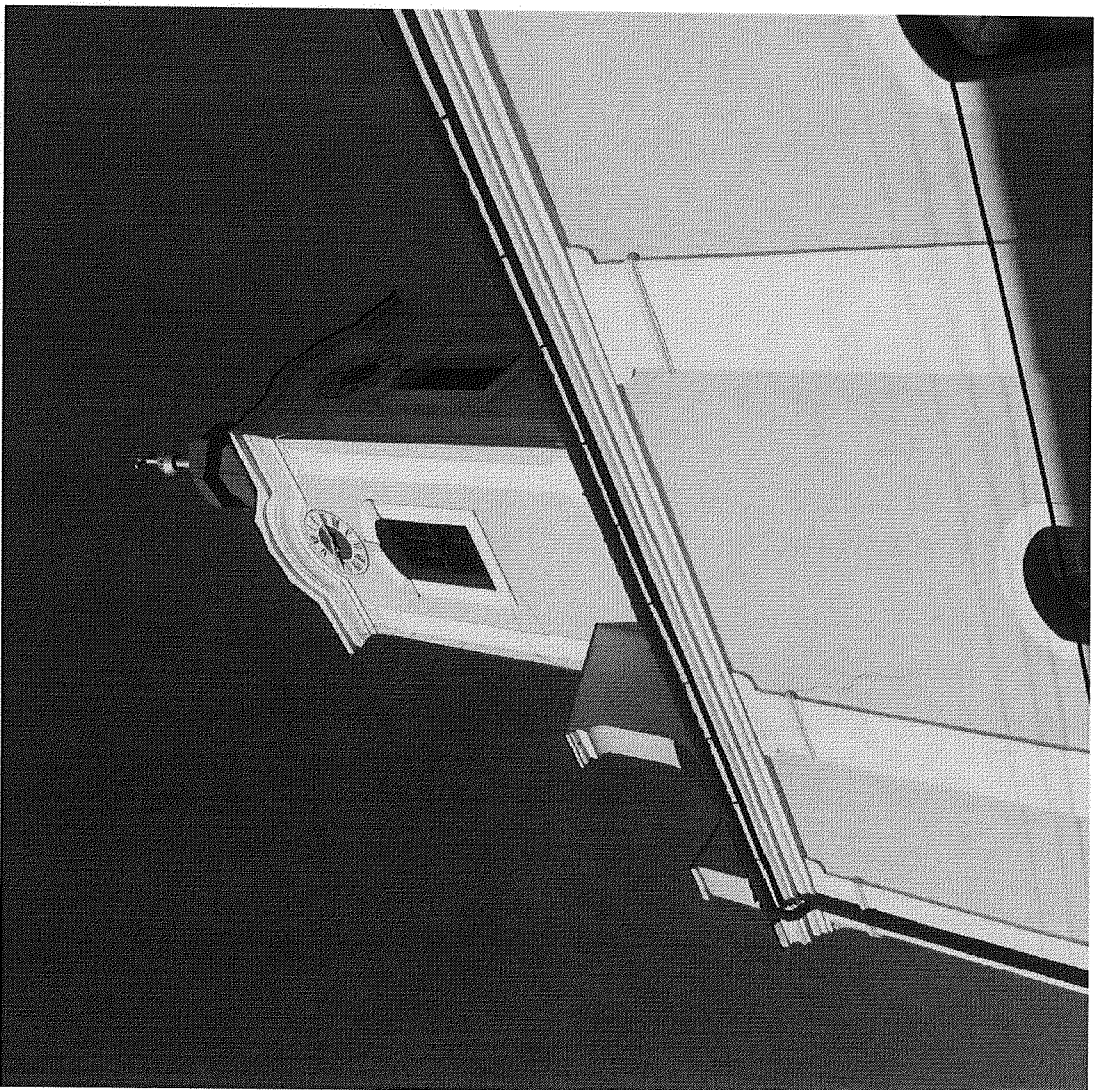
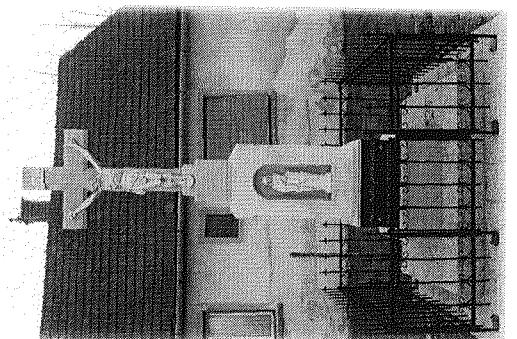
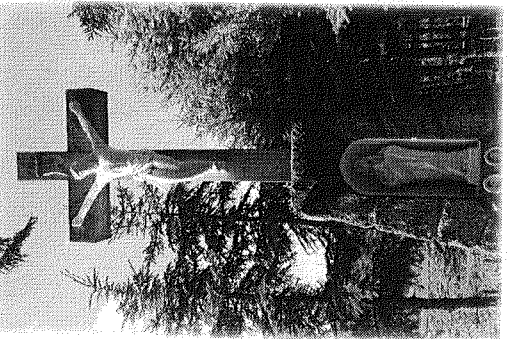
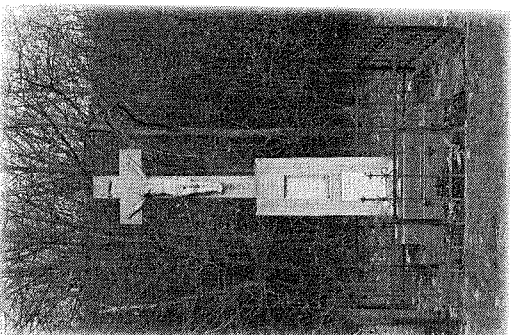
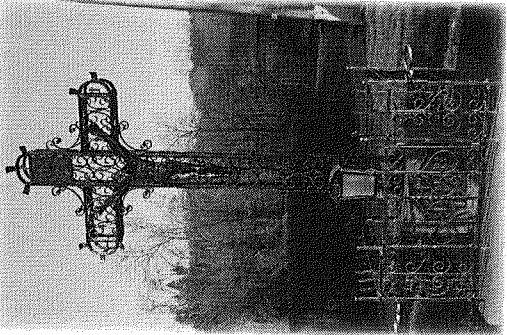
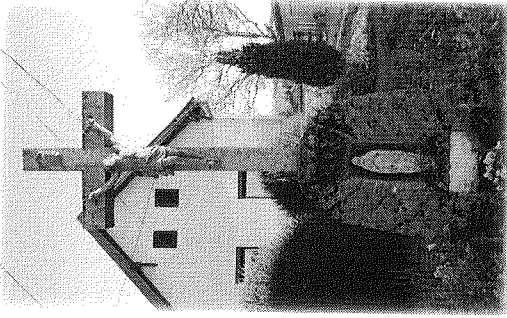
Az épített környezet egyetlen műemléke az 1815-ben épült római katolikus templom. Régészetiileg a települési magban, és a közigazgatási terület déli részén a Szőlőki-patak két partján vannak valószínűsíthető lelióhelyek. A településen feltehető főleg 20. század elején épült falusi és polgári épületek ugyanakkor szép képviselői a helyi közösség nepi építészeti örökségének, de kiemelendő az 1764-ben épült egykori kápolnából fennmaradt Mária-szobor.

Az épített örökség országos szintjéhez képest a természeti örökség szempontjából kiemelkedő a település. A teljes külterület az Orségi Nemzeti Park védett területe, de jelentős az érintettség országos övezetek szempontjából. Alsószőlőhő teljes területét lefedi az országos ökológiai hálózat övezete, a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete, zete az országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete, jelentős a Natura 2000 érintettség és egyedi tájértékekben is bővelkedik. A teljes közigazgatási terület, kiemelten fontos érzékeny természeti terület övezetbe esik, és a felszíni vizek vízminőség védelmi területe is lefedi a település egészét.

Az erdők fokozottan védettek, ahogy a környéken az általános, az igazi természeti különlegesség a faluközponttól nyugatra eső fokozottan védett fűzláp és környező rétjei, az egykori műszaki zár és a Rába közé eső területen.

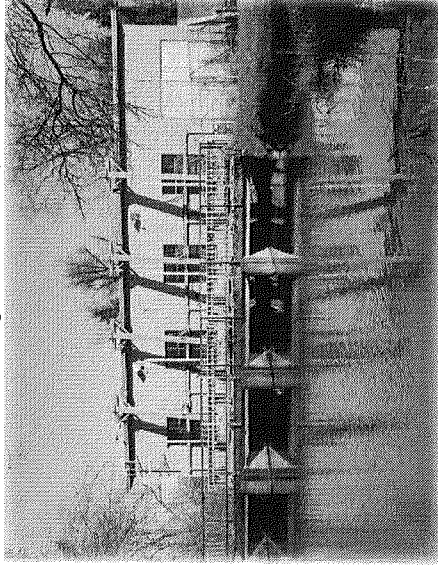

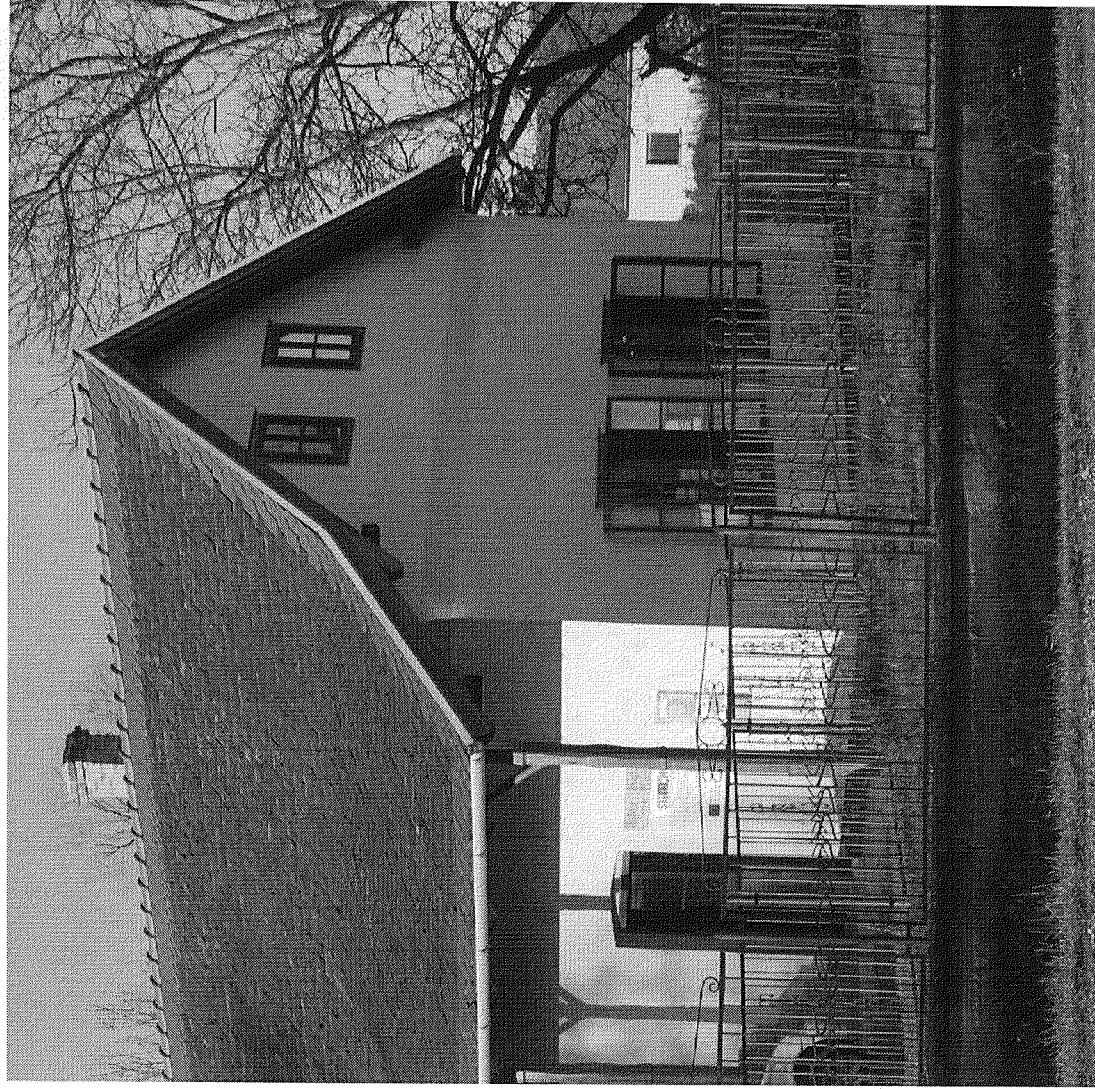
Az egész térség legjelentősebb táji eleme: a Rába. Hőmpölygő ősrőlamból a mai ismert állapotába visszahúzódva alakította ki a táj természetes morfológiáját, a széles folyóvölgyet, szegélyező kavicsos domboldalak lerakásával, amiket később a Rábába tartó patakok és egyéb felszíni vizek szabdalnak tovább.

Az egykori széles mederben – elkerülve az emberi kéz által szabályozott kialakítást – kanyarogva, medrét az évszázadok során erre-arra áthelyezve, holtágakat hátrahagyva maga után intenzív élőhelyet biztosít a gazdag növény- és állatvilág számára. Vize táplál és életet ad. Rendszeres áradásaival ugyanakkor továbbra is alakítja környezetét, feladatot, kihívást ad az itt élőknek. Folyamatosan tanít a természettel való együttélés szükségességére. A folyó maga is él, és mint ilyen a legnagyobb élő szervezete a környéknek.

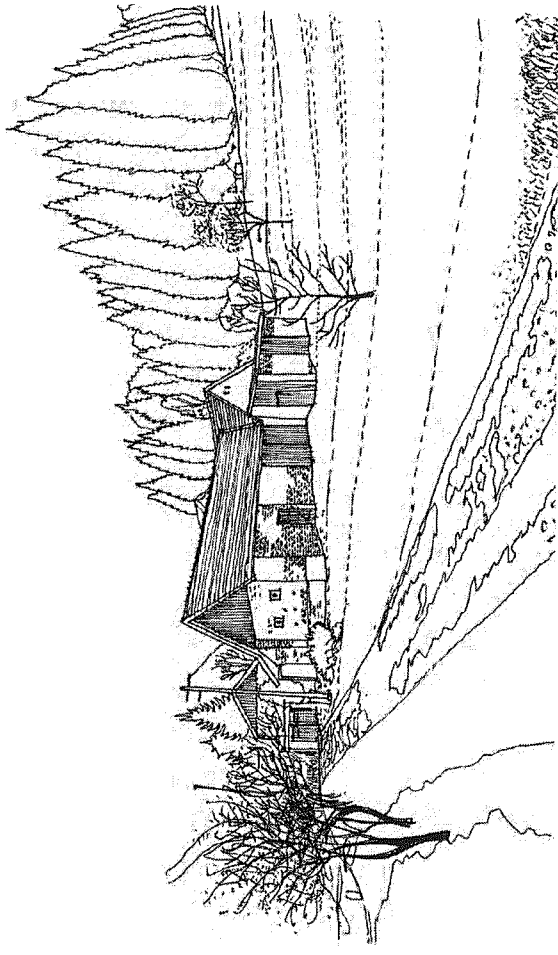
Alsósózónkőn különleges gazdasági szerepe is volt a folyónak. Az egykoron itt állt malom és fűrészmalom nyüzsgő kereskedelmi életet hozott a falunak, Szentgotthárd mellett itt tudott kialakulni polgárosodott iparos és szolgáltató réteg a közösségen belül, aminek több épület is emléket állít a falu központjában.

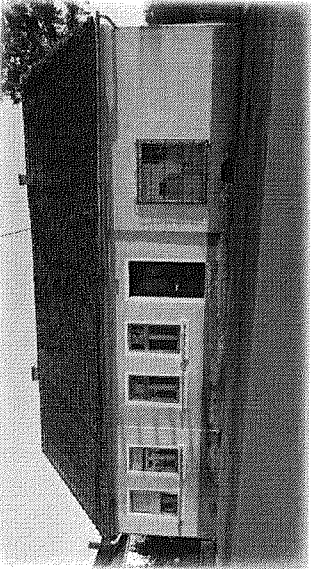
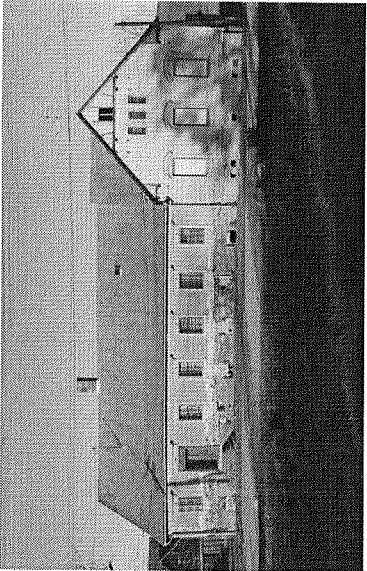
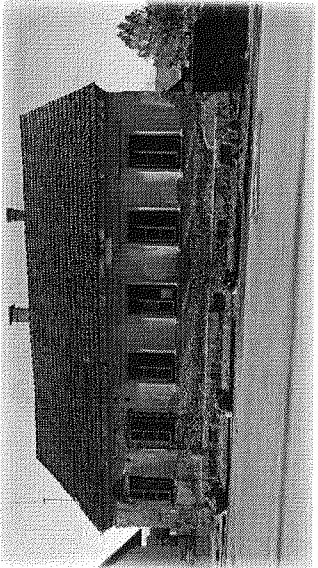
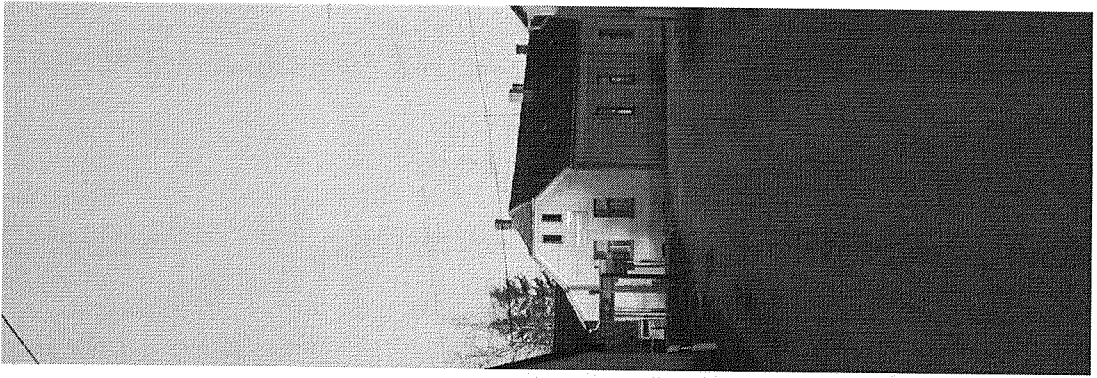
Az egykori gáttra ma is működő erőmű települt. A gát feletti nyugodt vízi mederszakasz, és az alatta kialakult izgalmasabb pedig régóta lát el jölet, szórakozást, kikapcsolódást nyújtó funkciókat. Összekapcsolódva a vízparti természeti környezettel pedig mind a település és a környék lakói, mind a turistaként érkezők számára teszi még vonzóbbá a helyet.

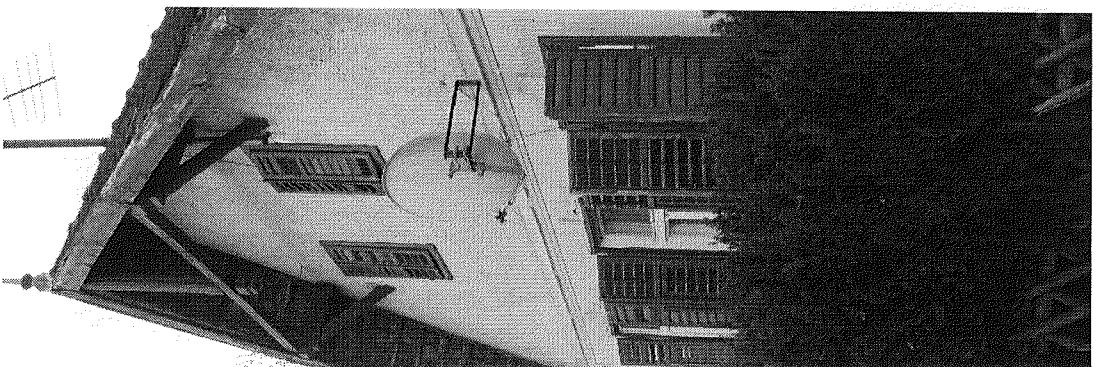
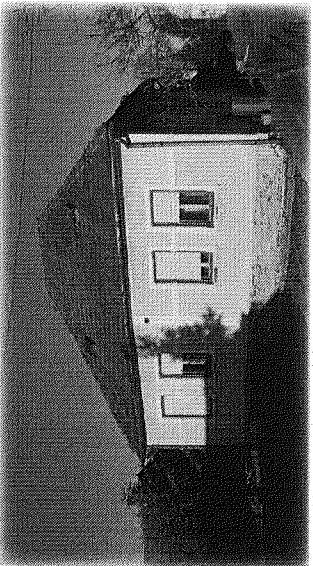
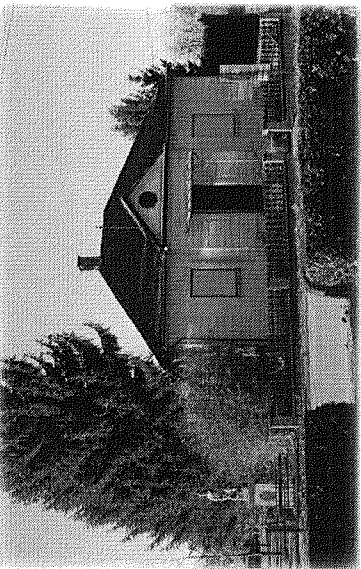
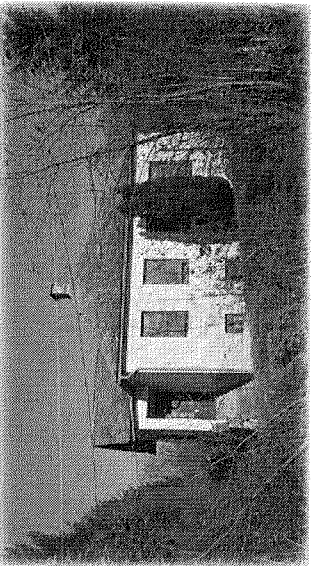
ÉPÜLETEGYÜTTESÉK, LAKÓHÁZAK
POLGÁRI ÉPÜLETEK, HAGYOMÁNYOS KERÍTETT HÁZAK, PAJTÁK

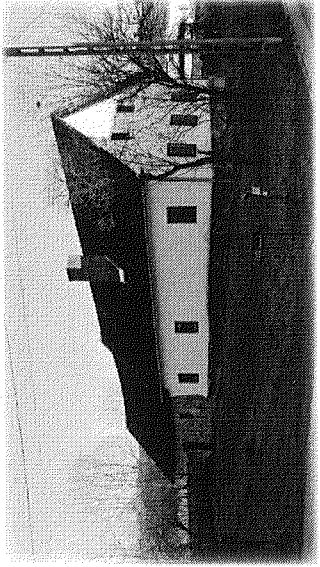
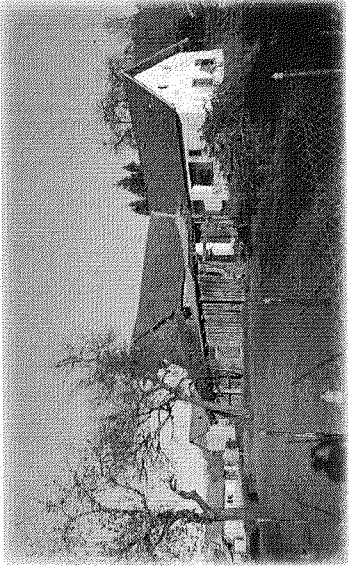
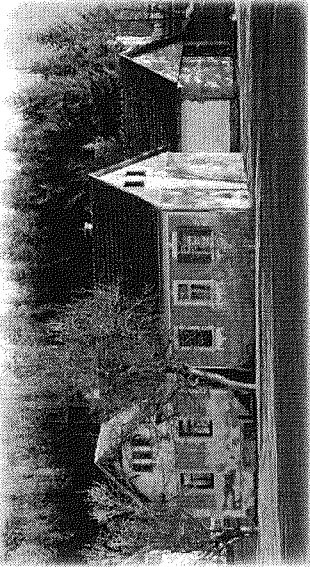
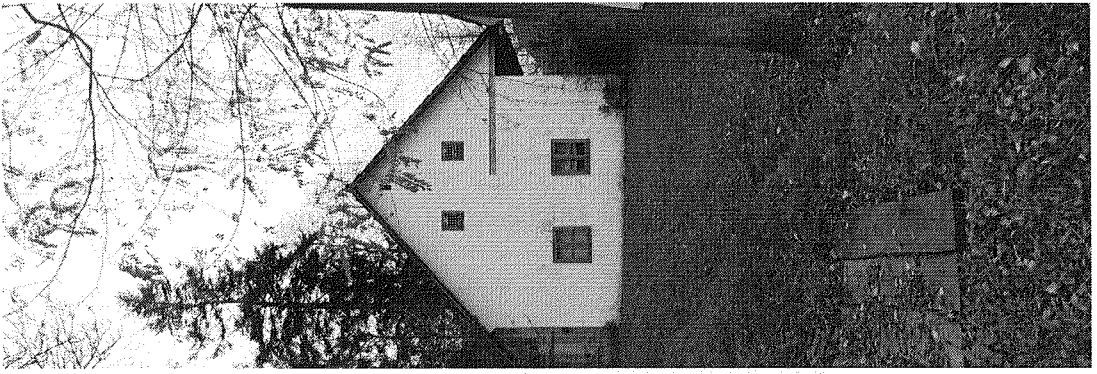

22

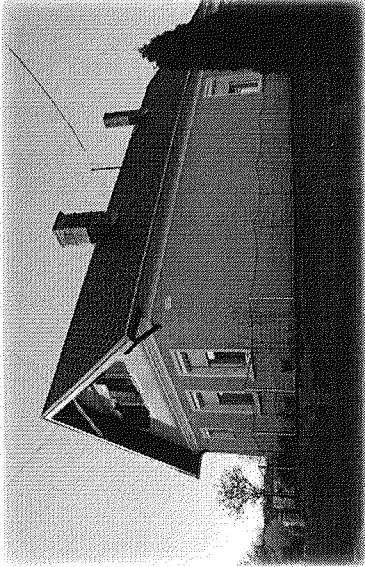
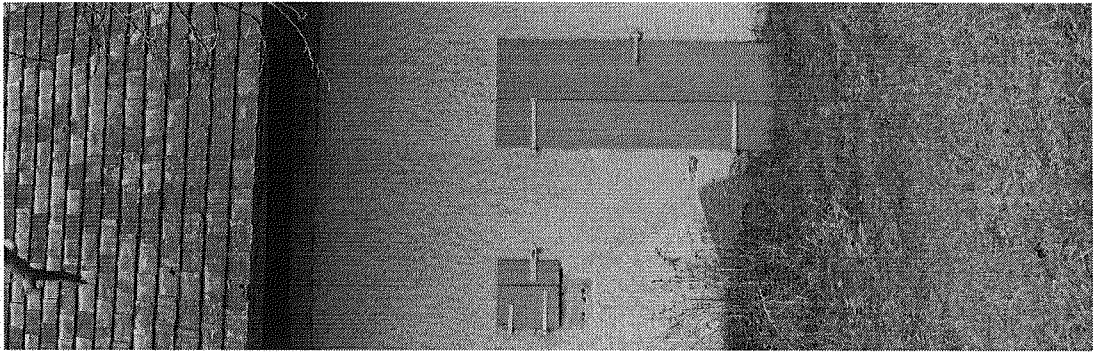
23

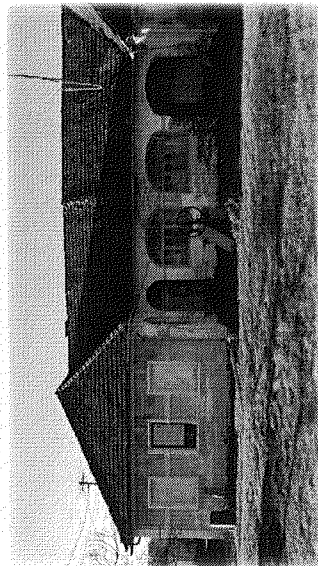
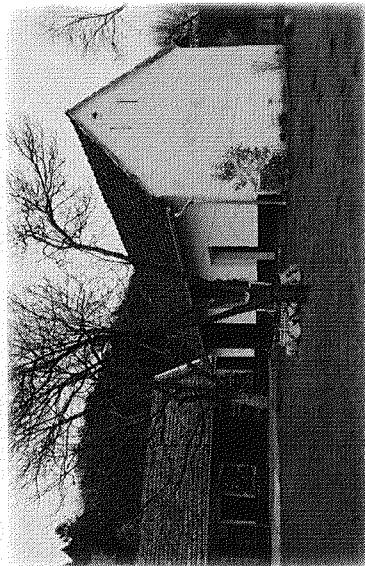
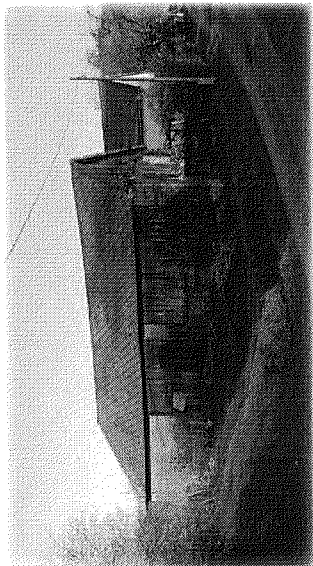

54

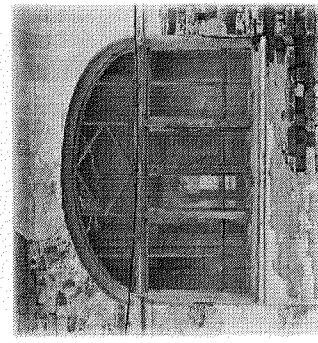
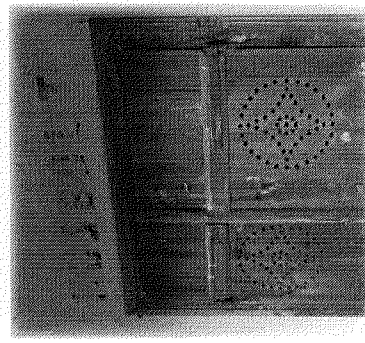
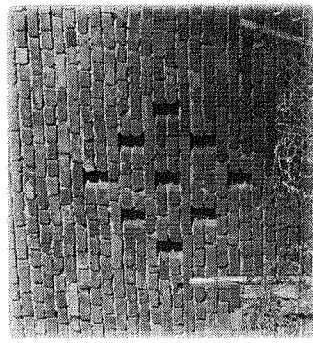

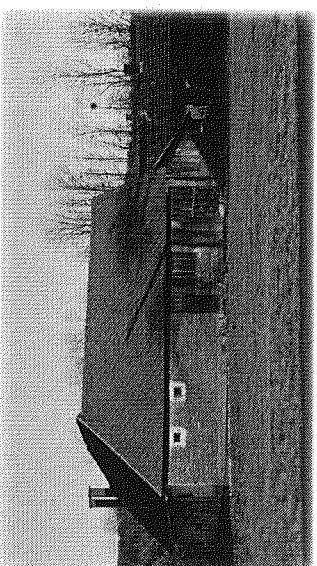
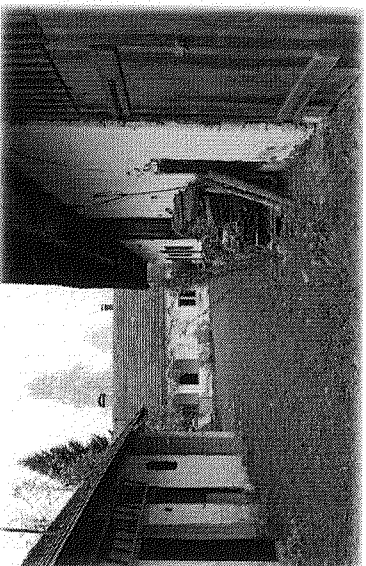
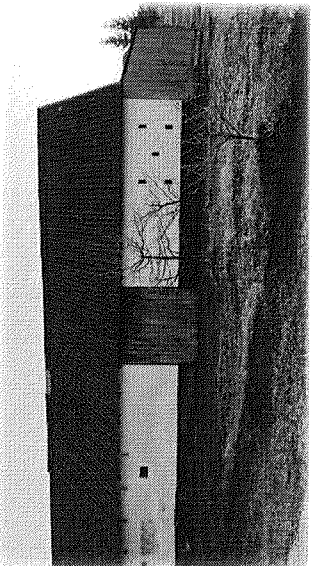
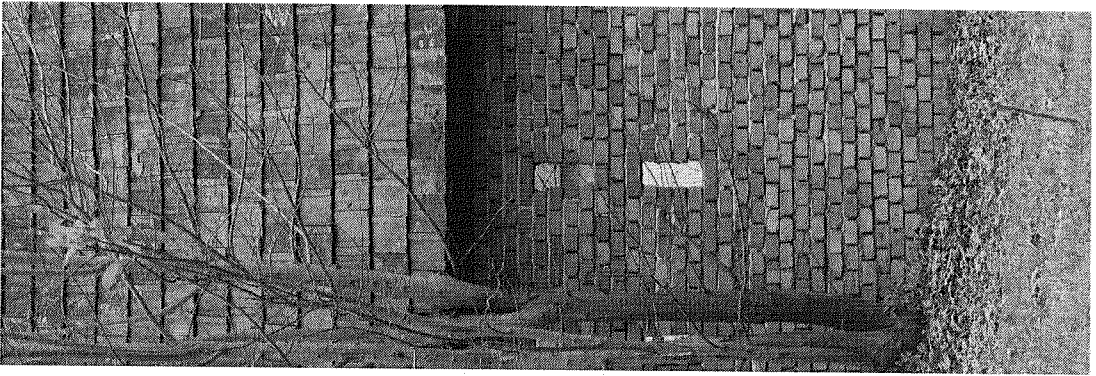

27

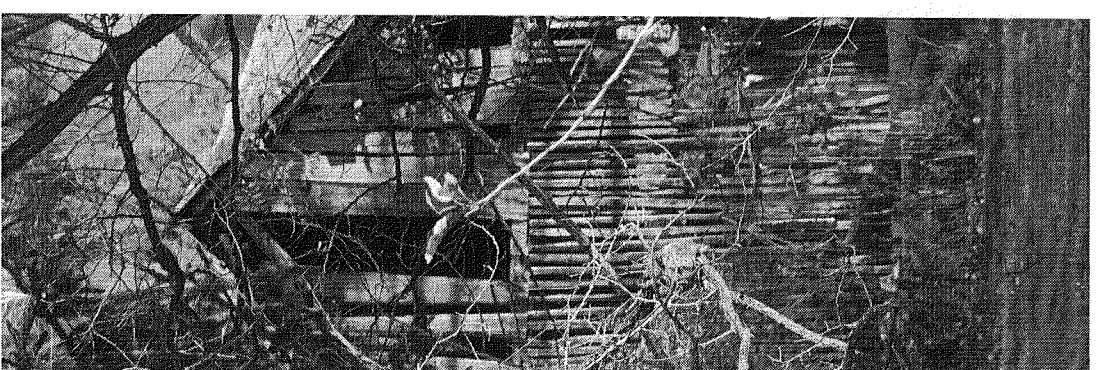
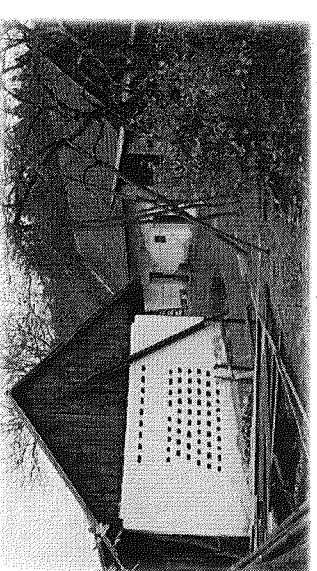
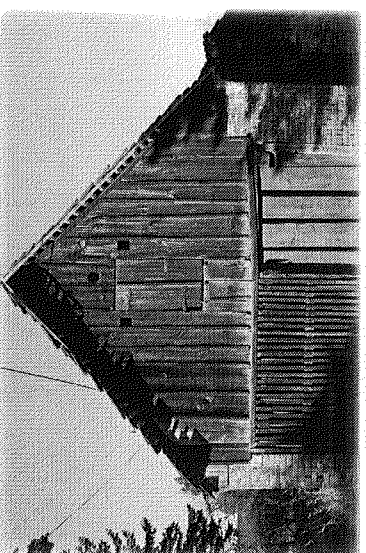
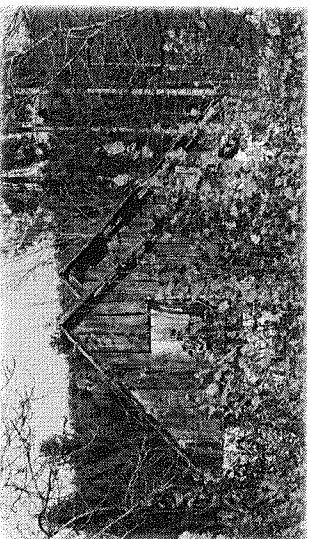
28

62

63

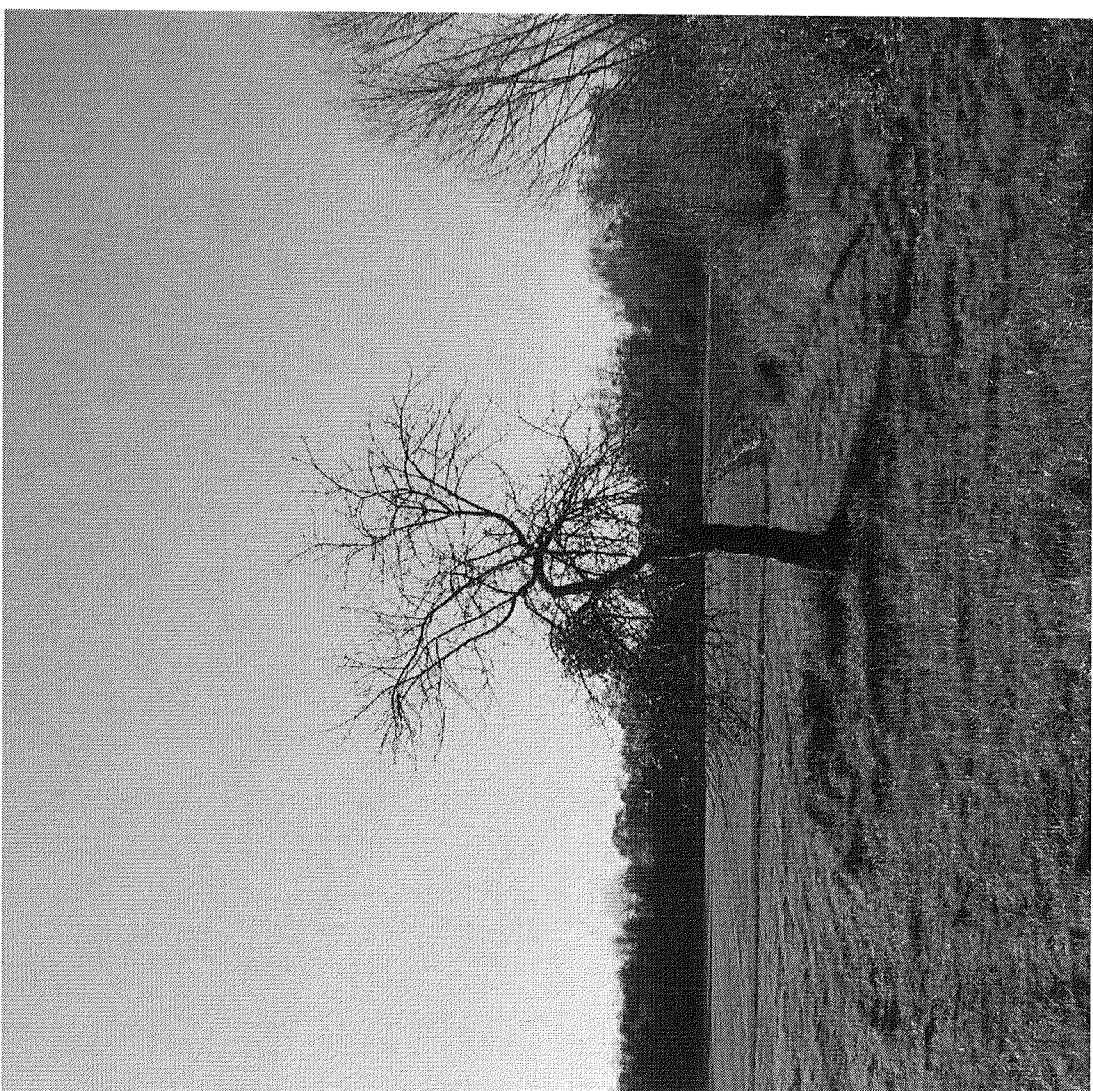
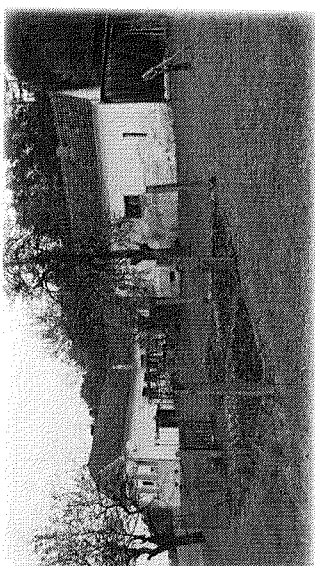
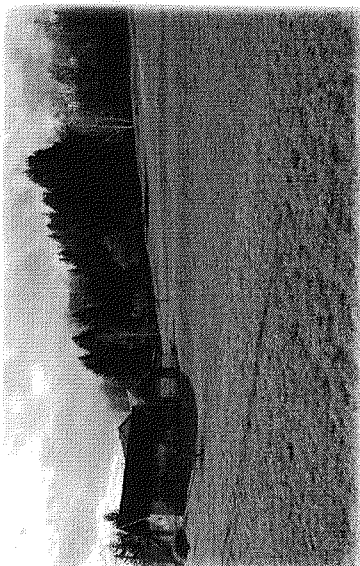
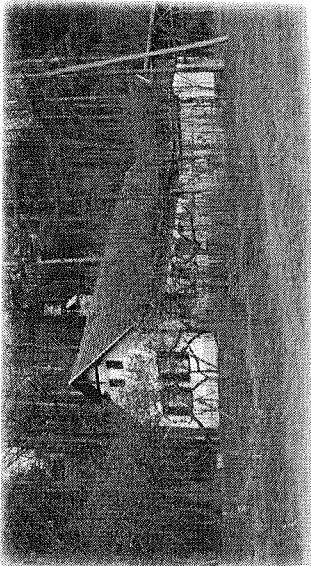
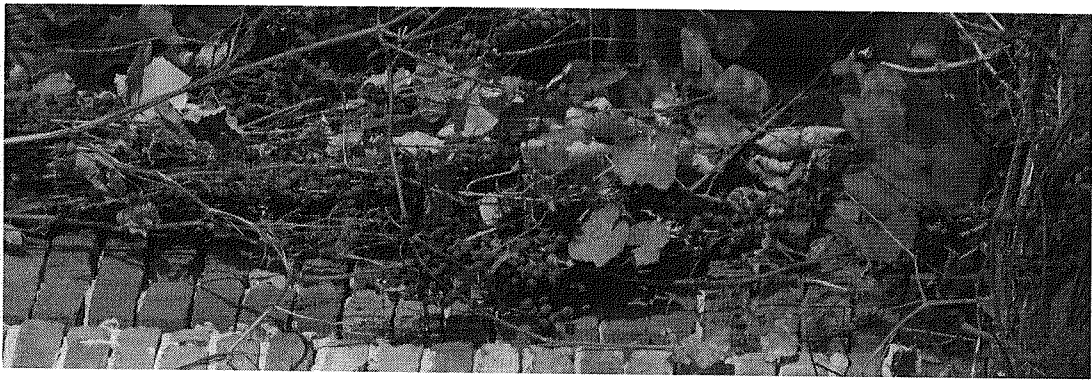

EMBER ÉS TERMÉSZET

ÉPÍTETT- ÉS TÁJ KÖRNYEZET ÉLŐ KAPCSOLATA
RÉTEK, LEGELŐK, KASZÁLÓ GYÜMÖLCSŐSÖK
GYÜMÖLCSEFAK, LUGASOK, VIZEK

TELEPÜLÉSKARAKTER 4

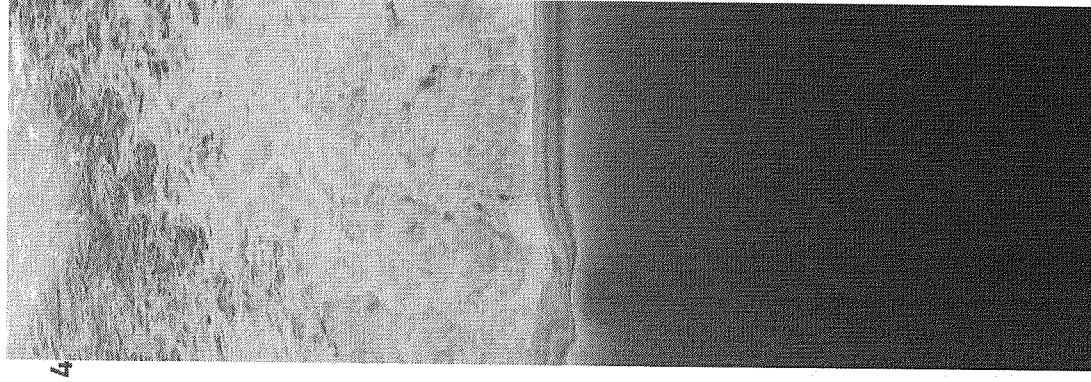
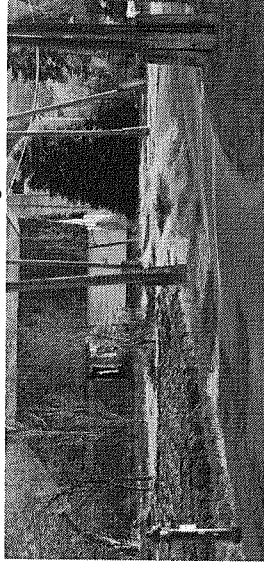
ELŐTTE, MÖGÖTTE, MELLETTE, KERESZTÜL ÁT

A szórványtelepülések mellett a tág térségben jellemző falusias beépítés a házcsoporthoz elrendezés, amelynek egy egészen különleges formája jött létre Alsószőlnök, Szakonyfalu és Rábatótfalu esetében.

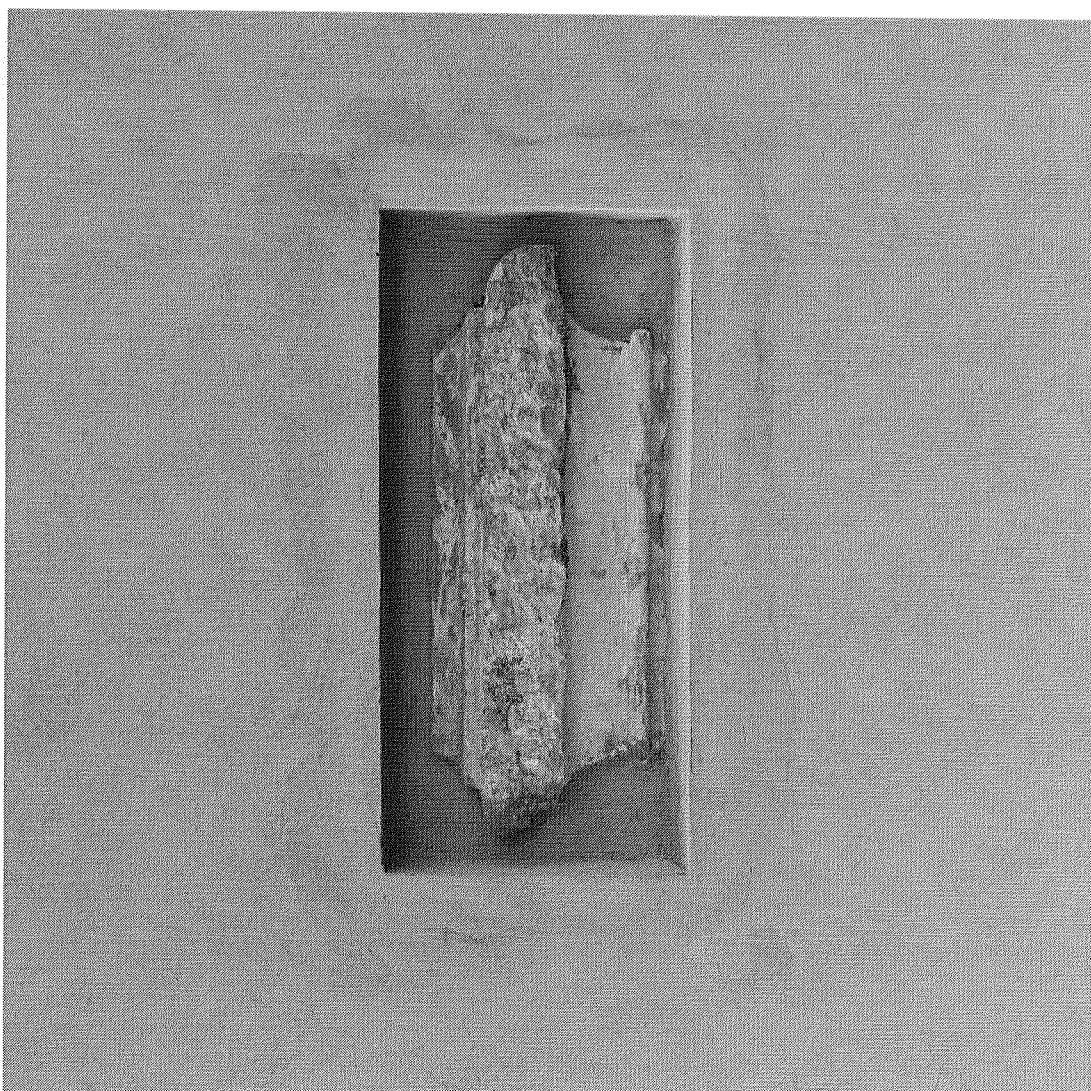
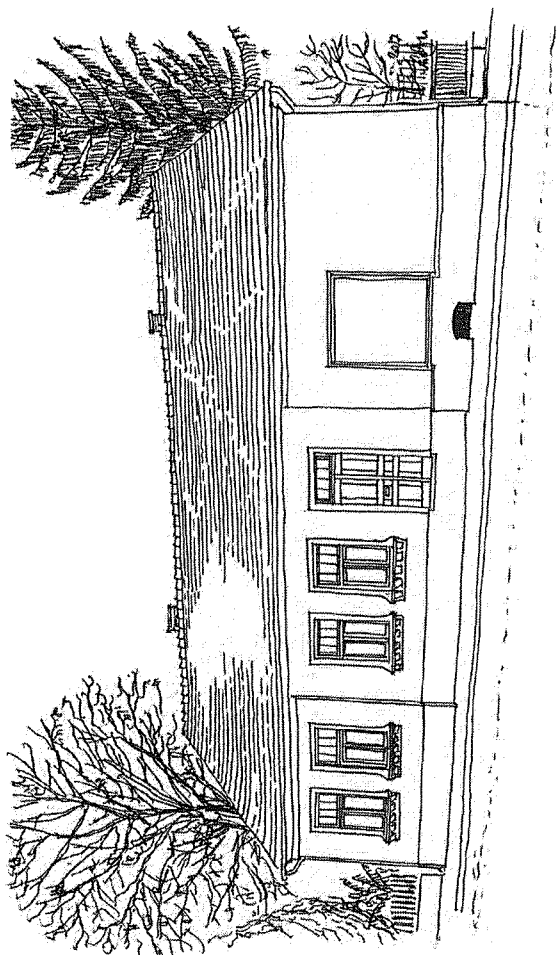
A szórvány-településszerkezetre jellemző domboldali elszórtabb elhelyezkedés a völgyi utaktól távolabb oly módon sűrűsödött be, hogy a hátrébb álló házakhoz vezető utak, nyomvonalak mentén újabb és újabb házak épültek egyre közelebb a völgyben haladó úthoz. Ennek korabeli állapota általában egy-egy család különböző generációjának épületeit jelentette.

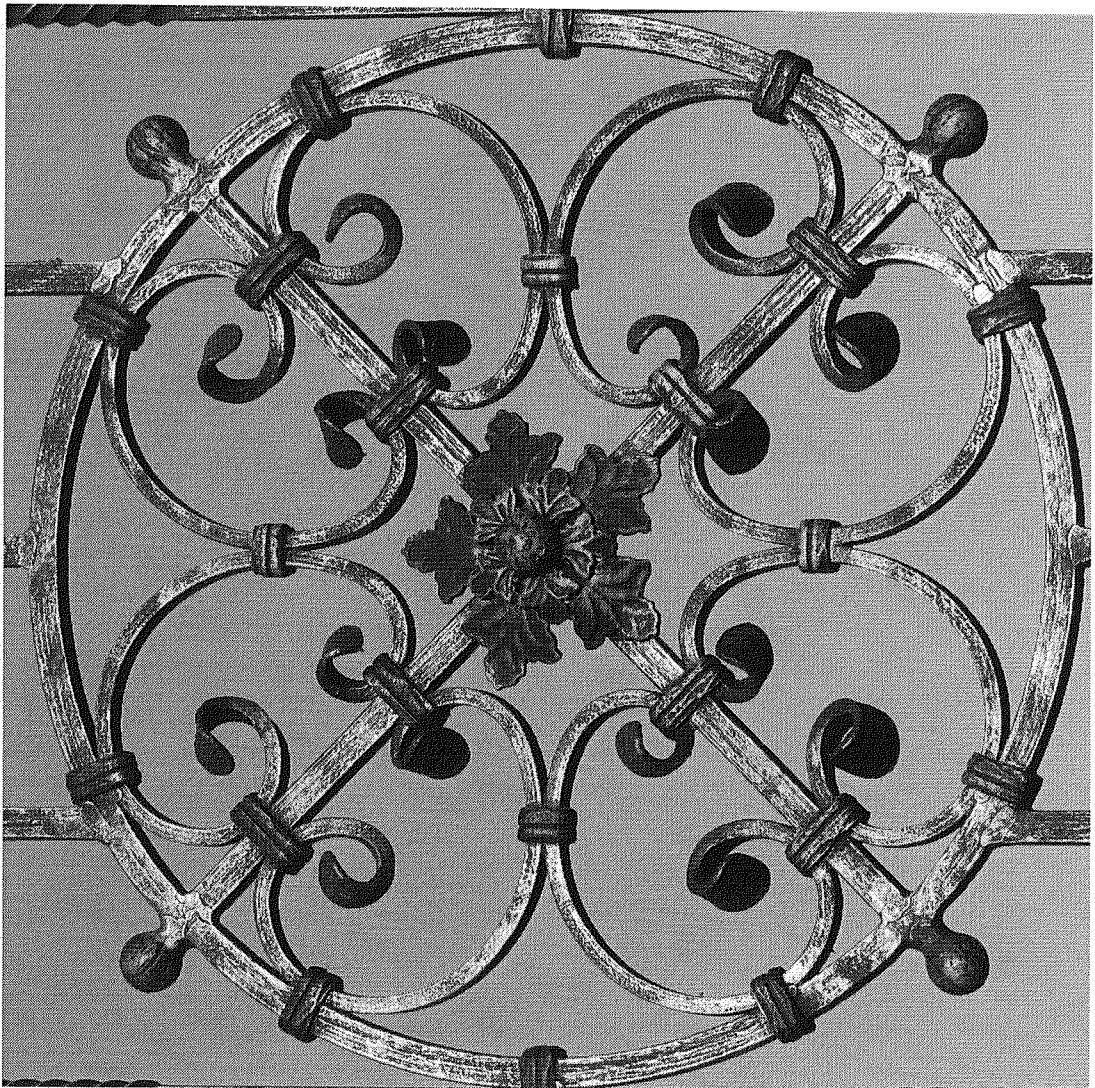
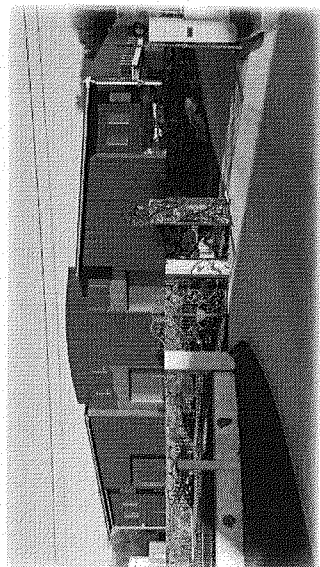
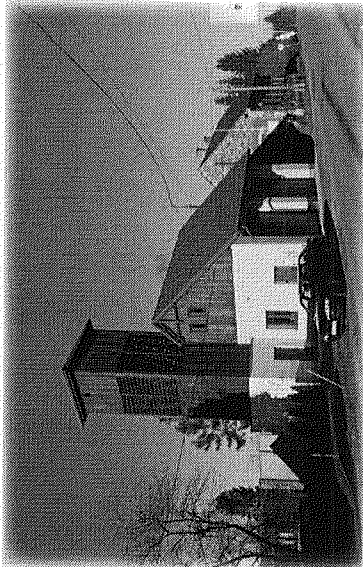
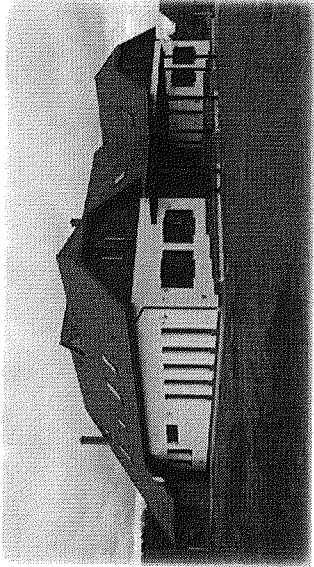
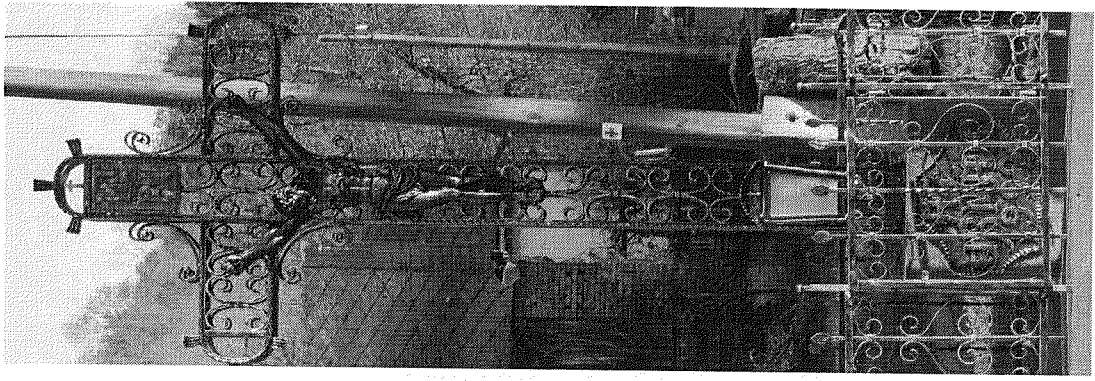
Az ily módon egymásba erő, összefonódó udvarok esetében sok esetben az udvarokon átjárva lehetett megközelíteni a hátsó épülethozsoporthoz. Egy kerítések nélküli világban mindez nem okozott problémát. A huszadik század második felében aztán a sok szempontból hátrányt jelentő határsávi élet, és az, hogy az egyes településeken nagy számban voltak jelen a határőrség katonái olyan közbiztonságot eredményezett, hogy a magántulajdon zárttságot biztosító védelme továbbra sem jelentkezett igényként. Bármennyire nehezen húzható rá az országos építészeti előírásoknak megfelelő sablon - vagy akár a közmű-védőtávolságok matematikájából adódó szabályozási szélességek - ebben a térségben az itt élőknek ez a mai napig így természetes. Kerítések, ha vannak, a telek egy részét kerítik csak. Mindemellett az utak vége felé lazul a települési szövet és a megjelennek szórvány jelleggel elhelyezhető házak is.

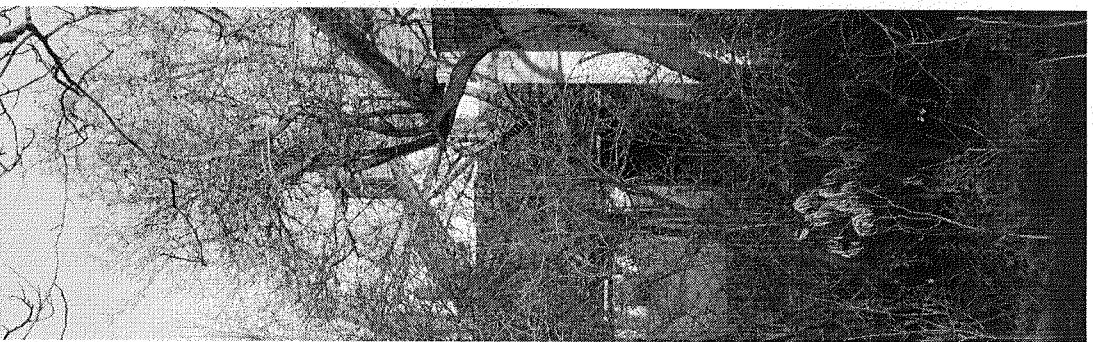
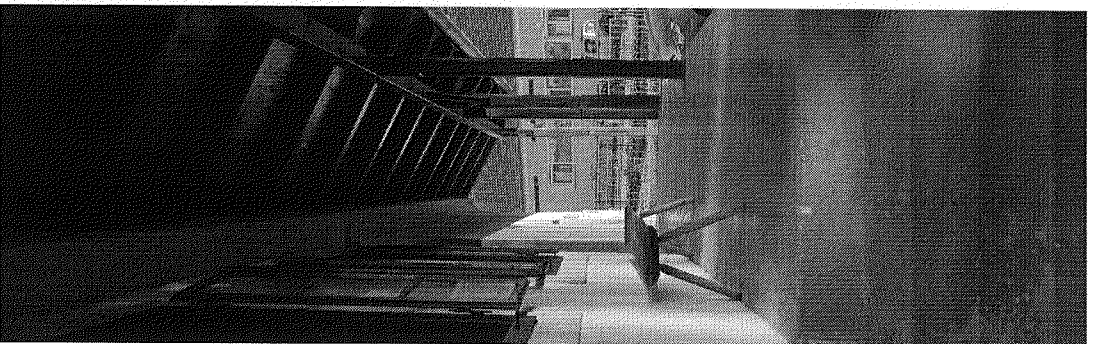
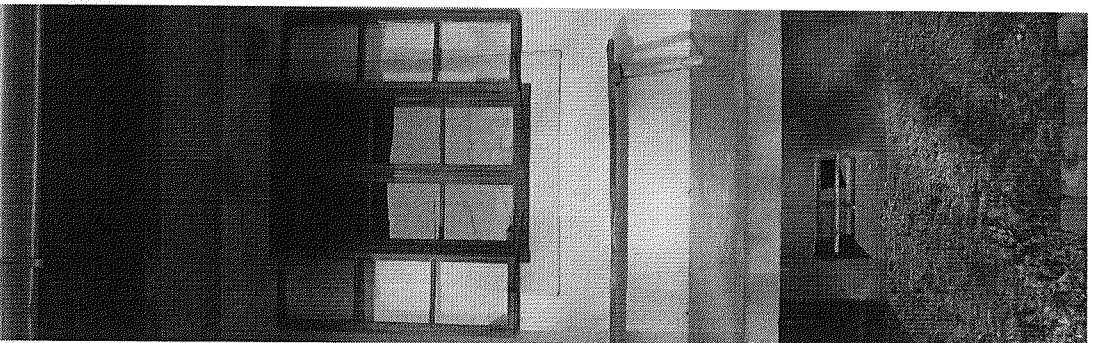
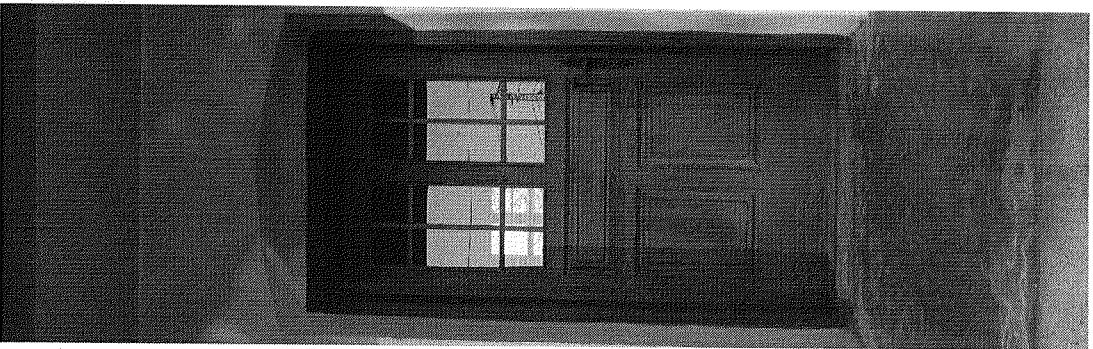
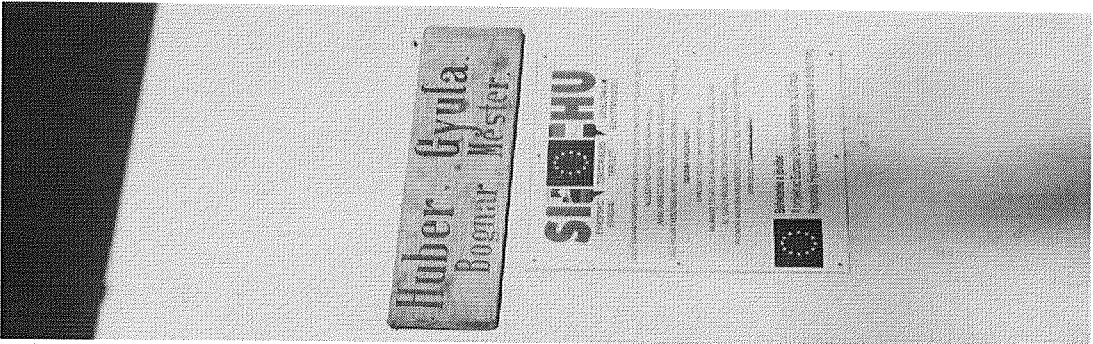
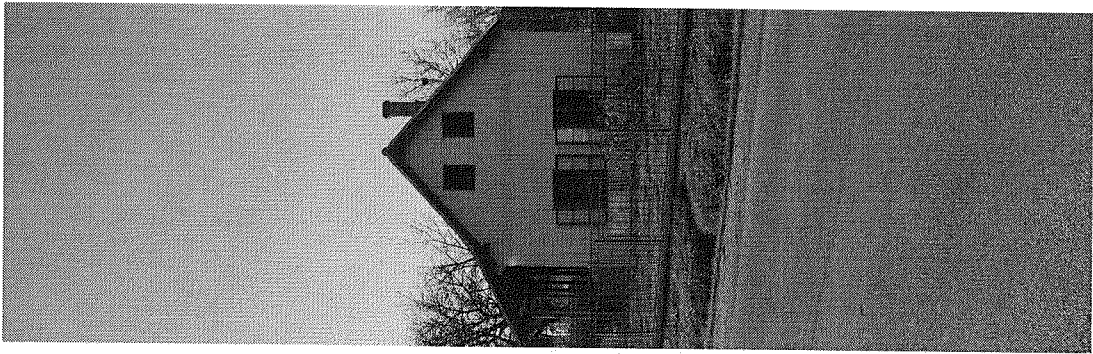
Természetesen a szilárd burkolatú út és a közművek községe Alsószőlnökhöz is egy sűrűbb útmenti, utcának is nevezhető beépítést is eredményezett, a települési mag zártsága mellett mindez nem indokolta, hogy a faluban különböző településkaraktereket különböztessünk meg.

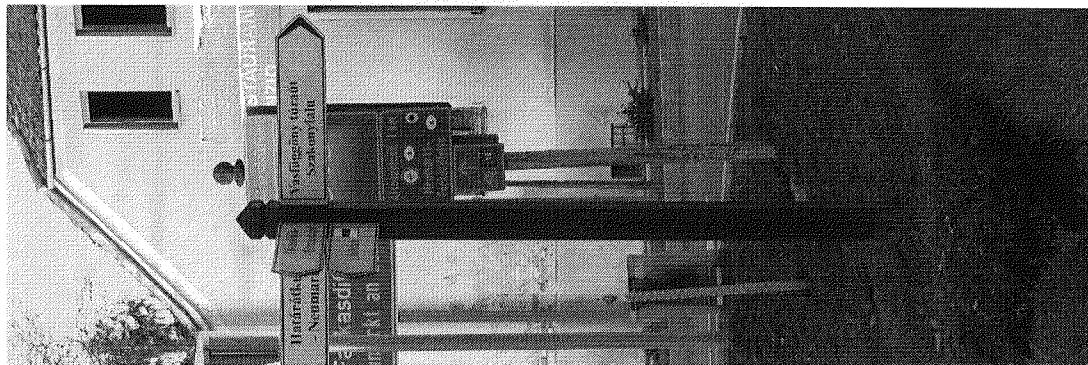

ALSÓSZÖLNÖK ÉPÜLETEI ÉS RÉSZLETEI NAPJAINKBAN 5

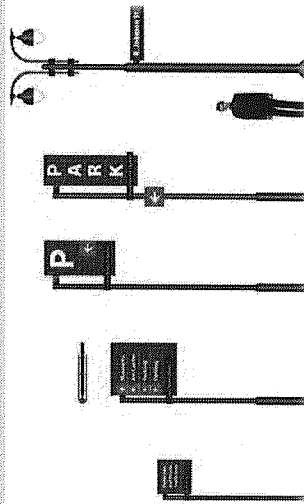

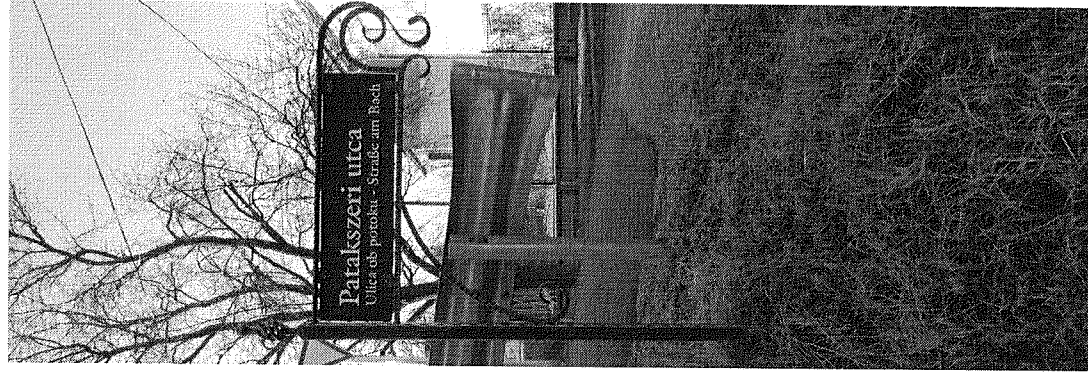
Számos példa van már rá a világban, hogy települési szinten alkalmazzák az arcúlattevezést, és egységes arcúlati elemekkel hangolják össze az információs felületeket.

Ami mindehhez hozzá lehetne tenni, hogy tekintettel arra, hogy számos kistelepülés egymáshoz ilyen közeli távolságban, és ennyire szorosan összekötődött múlttal és jelenlél létezik, az egységes arcúlati elemeket érdemes kiterjeszteni akár kistérségi szintre is. Ha mindezt egy kidolgozott jelrendszerrel együtt alkalmazzuk, elősegítjük a könnyed tájékozódást az információk tengerében.

Figyelembe véve a környék ipari adottságait, illetve kültérben használt felületekkel szemben támasztott alapvető időtálló-sági igényt, az egységes kialakítása törekedve különböző kövacsolt jellegű vagy lakatos szerkezeteknek célszerű előtérbe kerülniük. A számos fából készült különböző hordozófelületnek nagy divatja volt a közelmúltban, és nem állták ki az időjárás a viszonyosságait. Ugyanúgy elmondható, hogy sok és sokféle idejérműt kintfejtett, előregerdett, megrongálódott hirdetőfelület rongja a településképet, melyek felszámolásáról vagy karbantartásáról eredeti elhelyezőjük nem gondoskodott. Mindez egy hosszú távú, átgondolt foyamattal megvalósítható, és idővel valamennyi felület lecserélődik egy kívánt kép elérése érdekében.

52

INFORMÁCIÓS FELÜLETEK 6

Az információ hordozó felületek megjelenésével új közlési forma nyert teret magának a világban. Virágkorát a huszadik században érte el, amikor egyre harsányabb, nagyobb, impulzívabb felületeket próbáltak létrehozni, ezáltal közelebb kerülve az emberekhez, egyre több és direktebb üzeneteket igyekeztek eljuttatni nekik. Az információk tartalmától és cél-csoportjától független aztán a felületek differenciálódni kezdtek, idővel eljutatva minket a mai állapotokig, amikor az egyes különböző felületek sokfélesége és mennyisége inkább zavaró, mint impozáns.

A huszonegyedik század embere aztán újabb kihívás elé állítja a szemünk elé színes direkt üzeneteket kreáló szakembereket.

A mai információknak egyre inkább rövidnek, tömörnek, pikogrammszerűnek kell lennie, mert az idő amit a szemrevételezésükre fordítunk már csak pillanatokot jelent. Ezáltal minden egyes információ továbbra is tolakodva, egymást túlharsova tölti ki periferiánk minden terét.

Ha hagyjuk.

Az első és legszenvedetlenebb feladat, hogy valahogyan rendszert kell szabni a felületek rengetegének, szelektálni, helyüket és elhelyezésüket meghatározni és szabályos keretek közé szorítani. Mindezt elsősorban azért, hogy a kialakult kaotikus képet az oszlop és táblaerdőt, a száz meg százféle hordozófelület egységesítve harmónikusabb látványt érjünk el.

Meg kell különböztetni a hordozófelületek információtartalmát, aszerint, hogy közérdekű, útbaigazító, vállalkozást hirdető, vagy cserélhető reklám- és hirdeteshordozó e, illetve hogy a település mely részén helyezkedik el.

Figyelembe kell venni, hogy a digitális kijelzős, esetleg aktív illetve interaktív felületek újabb lehetőséget hordoznak az információ átadás területén. Hasznosításuk mind a reklám, mind a közérdekű hirdetések területén nagy felületeken könnyen el-kepezhető kisvárosi környezetben is, de a gyalogos közlekedő szintjén a kezelőfelülettel is rendelkező információs berendezések is kapcsolódhatnak mind a településképi, mind egy digitális faluképi rendszerhez.

Bár egy kistelepülésen első nekifutásra nehezen értelmezhető monjuk a hirdetőfelületek, reklámelhelyezések rendszerbe foglalása, azonban, ha kiterjesztjük valamennyi információ-hordozó felületre a közúti táblákon kívüli, akkor egy olyan kép tárulhat elénk, amikor minden a maga megszokott helyén és formájában, elérhető, közérthető módon jelenik meg az egész településen.

A legkivánatosabb elérendő cél tehát az információs felületek kapcsán az egységes és harmónikus megjelenés.

53

AJÁNLÁSOK 7

A településkép alakítására vonatkozó ajánlások tekintetében a körábban megismert szórványtelepülés-karakter, amely megőrzése kapcsán fontos megfogalmazni, hogyan célszerű a jövőben egy-egy épületet és környezetét tervezni.

A falu területét elfoglaló itt-ott szórvány, főleg házcsoporthoz tartozó falusias területek leendő épületei és átalakításai esetünkben egy nagy gondolatot egységes képeznek.

Mind ezt kiegészítik a közterületek alakítására és használatára vonatkozó ajánlások, illetve a település zöldfelületeire és zöldterületeire és ehhez szorosan kapcsolódva a vizes élőhelyek, vízpartok természetközeli hasznosítására megfogalmazott célkitűzések.

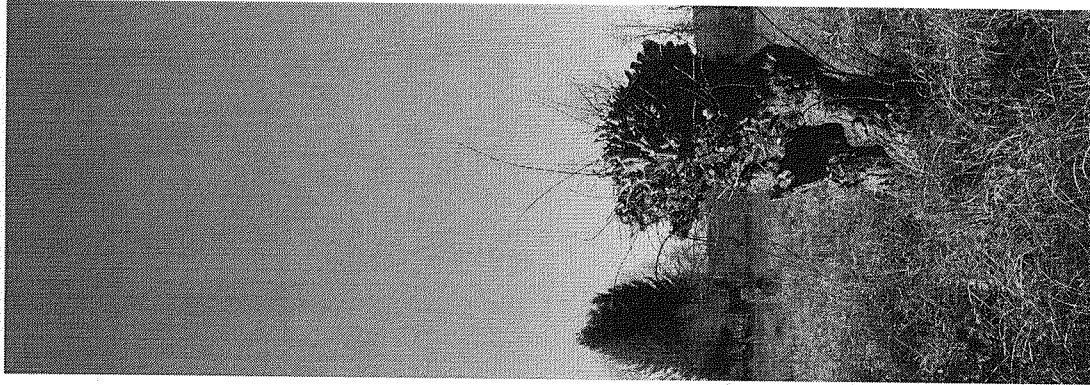
Még azt is figyelembe véve, hogy a környező településeken utcásodott területeken a maguk korának megfelelő országos előírások, tervszabványok szerinti épületeket találunk, ajánlást sem ezekhez, sem pedig a mai divatok szerinti építkezésekhez nem fogalmazhatunk egy ennyire különleges környezetben. Függetlenül a megállapított karakterektől az ajánlások foglalkoznak az:

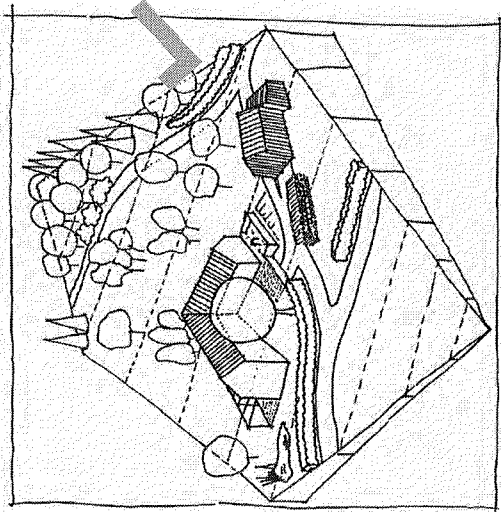
- épületek telepítésével - a telekre és a terepre illesztés sajtósságaival,
- a telek és udvarhasználatával
- az egyes épületek arányrendszerével
- az egyes épületek anyag-, és színhasználatával

Alsószőlők tekintetében kiemelendő, hogy míg Magyarországon más tájak teljesen eltérőek azok a típusú főutak, hogy az utcákat és házakat szabályos rendbe sorolva egy-egy ritmikus utcaképek alakításával érünk el harmónikus településképet, addig környékünkön történelmi leképeződési pont a látványlag szabálytalan elrendeződéseknek vannak, így a máshol használt kiskisek itt nem használhatóak.

Az épületegyüttesek egymáshoz való viszonya, az egymás mögötti mellett-szűk közökben feltűnő újabb és újabb épületek, az átjárások, áthaladások olyan egyedi rendet hoztak létre, amely az emberi együttélés, a közösséghez tartozás sok évszázados természetes normájához igazodik. Nyitottságot fejez ki, alkalmazkodást és bizalmat, ami településképi szinten is megjelenik.

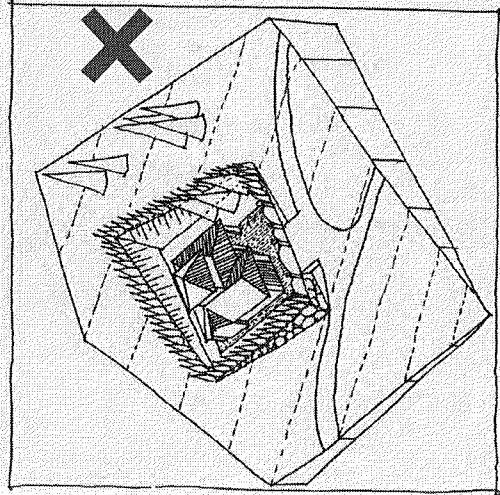
Ennek az elvnek a megőrzése az alapvető feladat.

javasolt kedvező kialakítás

- az épület természetes védelmet nyújt
- a zárt udvarrész déli felé nyitott
- a lehető legkevesebb burkolt felület
- nagy összefüggő zöldfelületek maradnak fenn
- a természetes terepviszonyokhoz illeszkedik

nem ajánlott megoldások

- az épület a telek közepén áll
- körülötte kis udvarszakaszokhoz csatlakozik
- nagy burkolt felületek a bejáratnál és a ház körül
- a zöldfelületek használai értéke csekély
- a természetes terepviszonyok durva és indokolatlan megváltoztatásával teszi alkalmassá a területet

56

Falusias területek

AJÁNLÁSOK 7

Épületek elhelyezése - telepítés

Általánosan elmondható, hogy az épületek telken való elhelyezésének más típusú leképeződése volt fontos, mint sorokba rendeződni.

A hagyományos telepítések többnyire a hajlított (L-alakú), vagy U alakú alaprajzi formát követve jöttek létre, oly módon, hogy az udvar déli, délkeleti, délnyugati tájolású legyen, az épület nagyobb tömege pedig védje azt az uralkodó szaki, északnyugati szelektől, igaz volt ez még akkor is, ha egy északi lejtőn ezáltal a domboldalra nézett a ház, vagy éppenséggel ily módon teljesen hátat fordított az útnak.

Ezzel mintegy elébe mentek a modern mérnöki tudományoknak, és a maguk módján értelmezett energetikai jellemzők, passzív megújuló energiahasznosítás elvét követve hozták létre a léteket.

A természetes tereplejtések adta adottságokat kihasználták, az épületek magasabb belmagasságot igénylő terei, vagy ahol több használati szint jött létre, alacsonyabban fekvő terepszintekre kerültek, míg az épületek gerincvonala vízszintesen haladt, az épülettömegek lépcsőzése itt kevésbé volt jellemző.

Az országos építügyi szabályozások nehezen húzhatóak rá erre a kialakult szerkezetre, ennek ellenére törekedni kell a megőrzésére.

Épületet a telken úgy kell elhelyezni:

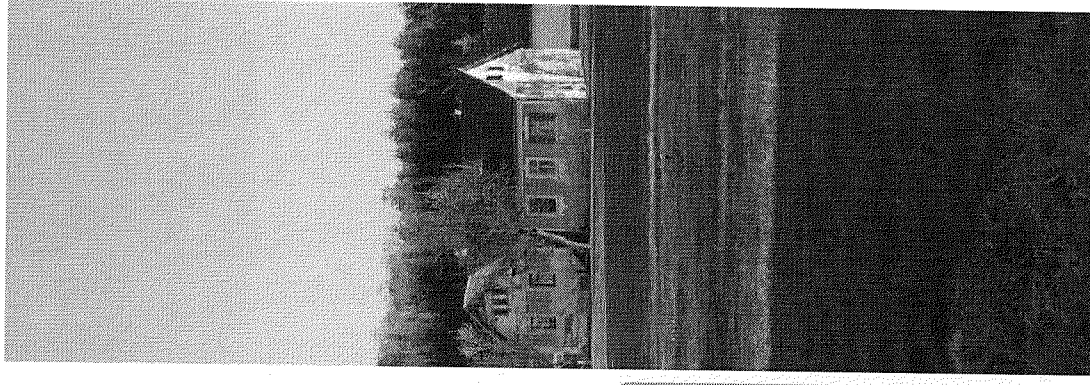
1 - hogy az lehetőleg az általa határolt udvarrészt észak-északnyugat felől védve ölelje körbe, - törekedni kell az oldalhatáron álló beépítési mód alkalmazására, de kötelező oldalhatár kijelölése nélkül, megőrizve a térbeli rendetlenséget, de szomszédától való telepítési távolságok megtartásával

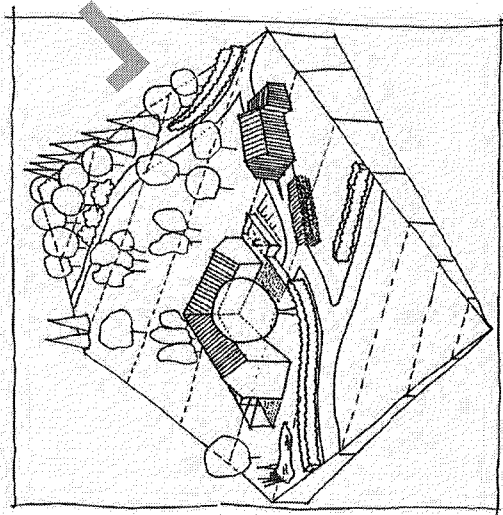
2 - a telken kialakuló burkolt felületek erre a védett területre essenek koncentráltan - a körülrart, kerített udvar hagyományai ma is minden praktikus igényt kielégítenek, a megváltozott életmódot is jól szolgálja

3 - a telken fennmaradó zöldfelületek a lehető legnagyobb összefüggő területet alkossák, ne szabdaltnak az épület körül jelenkezzenek - lombhullató növényzettel hozzájárulhatunk a passzív napenergia-hasznosításhoz, nyáron árnyékot ad, télen beengedi a napfényt

4 - lejtős terepen a természetes terepadottságok teljeskörű tiszteltében tartása szükséges - amennyiben valaki domboldalon szeretne élni, képesnek kell lenni ennek megfelelő épület elhelyezni, nem a terep rendezésével hozzáalakítani a természetet egy elhibázott koncepcióhoz.

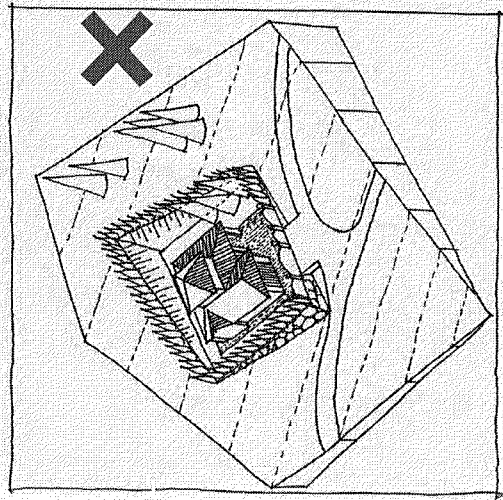
57

javasolt kedvező kialakítás

- az épület tömege egyszerű, kompakt
- a szerkezeti fesházak megfelelően a hagyományosnak
- csatlakozó épületrészek alacsonyhajlású vagy lapostetős kialakításúak, nem növelik indokolatlanul a főtömeget
- a melléképületek önállóan is elhelyezkedhetnek

nem ajánlott megoldások

- az épület túl széles, terjedős
- a tömegek túl összetettek, a tetőidomok túl bonyolultak
- a 15-35 fok közötti tetőhajlásszög idegen a hagyományoktól
- a főépülettel egybeépített mellékterek tovább növelik az épület terjedőségét

AJÁNLÁSOK 7

Falusias területek

Országsszerte elmondható, hogy a helyi népi építészettől mindig egészen egyszerű feltételek formálják olyanná, amiből aztán leképezhetjük különféle tudományosan raaggatott jellemzők egész halmazát.

Az egyes területeken használt építés-technológiák, épületrészek, az ezekből létrejövő szerkezeti fesházak, épületrészek, tömegek bontása, épületek esetleges szintszámai mind-mind abból alakultak ki, hogy alkotójuk helyben, lakókörnyezetében milyen építőanyagokhoz és technikai tudáshoz fért hozzá, és ezt miként bírta egyéni igényeihez igazítani. Egy korabeli, főként mezőgazdasági termelésen, önellátó gazdaságon alapuló társadalomban ez egyes egyének, családok igényei és lehetőségei alig különböztek egymástól és a fenti jellemzők egyenes, közel azonos jellemző épületekből álló településképeket eredményeztek.

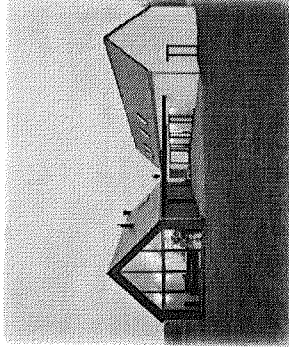
Az épületek szélessége, magassága, hossza, tömegformálása, alaprajzi elrendezése tehát a lehetőségekhez mérten alakult ki, és alakított ki egy jellemző arányrendszert, amely aztán általánosan elterjedte válna és fennmaradva napjainkig hozzájárul a településképhez.

Térségünkben a szerkezeti fesházak illeszkednek az országban általános 4m és 6m közötti méretrendbe, ezáltal a keskeny tömegek váltak jellemzővé. Az épületek ritkán nyúltak hosszúra, 2-3 helyiség után szögben törve L, U, régebben teljesen körbezárt négyszög formában helyezkedtek el. Az épületek magassága a lakó részek esetében 3-3,5m-es ereszmagassággal egy palta esetében akár 4,5-5m-es ereszmagassággal is bírt, főleg a lejtő felőli oldalon, és bizony előfordultak kétszintes épületrészek is a tájban. Összességében tehát, tört vonalú, keskeny, tereptől függően változó magasságú épülettömegek a jellemzők, magastetős kialakításban, hiszen a padlásterek kihasználása nagyban hozzájárult a gazdaságkodáshoz. Szép számmal vannak jelen tapasztott mellék-tömegek, félnyereg tetővel eresz alatt csatlakozva, és az épületek melletti szőlőlugasok mintegy lapostetős toldalekként bontják a főtömeget.

Épületek arányrendszerét úgy célszerű megválasztani, hogy:

- 1 - a hagyományos kialakult fesházak megtartásával,
- 2 - többszintes épület esetén is keskeny fesházot tartva,
- 3 - egyszerű, de akár többször tört magastetős főtömegekkel,
- 4 - alacsonyhajlású, vagy lapostetős mellék-tömegekkel,
- 5 - nem kizárólagosan, de jellemzően álló arányú ablakokkal

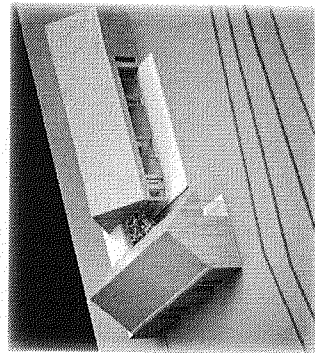
4 - melléképítményeket akár esetlegesen távolabb elhelyezve a térség építészeti hagyományaiból a telepítés és tömegformálás megszokott harmóniája domináljon.

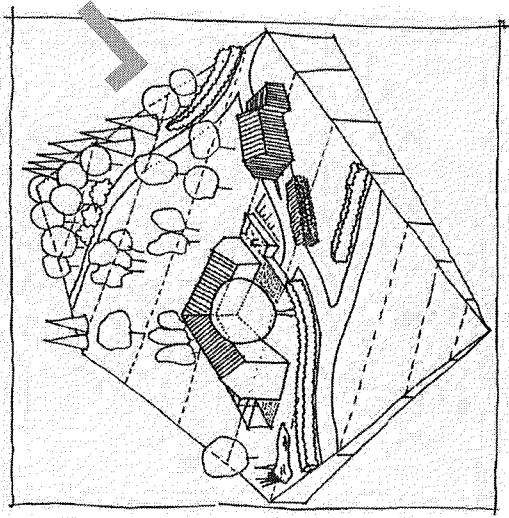

Mind az 1980-as években indult törekvés, a *kritikai regionalizmus*, mind a manapság *rustalis építészeti*ként elnevezett nemzetközi irányú ugyanarra keresi a választ:

A modern építészeti és a kulturális önazonosság találkozási pontjainak megtalálása.

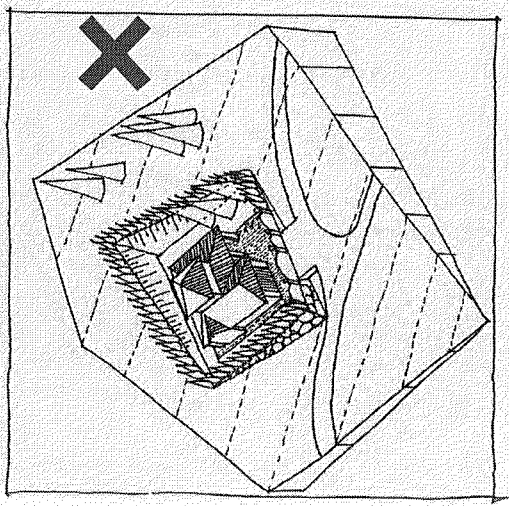
Sikerrel. Egyszerű leképezésekkel elérhetjük, hogy épített környezetünk egyszerre legyen korszerű és hagyománytisztelő egyben. A ház formájú ház lehet az első lépés...

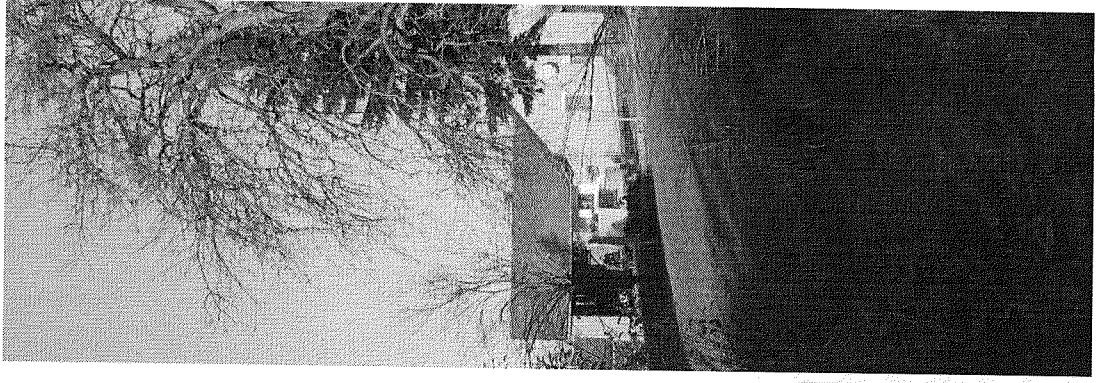
javasolt kedvező kialakítás

- a szabad zöldfelületeken gyümölcsfák állnak
- csak a privát udvarrész van fizikailag kerítve
- a nagyobb területeket löb hullató sövényűsávok választják el egymástól
- lehetőség van differenciált udvarhasználatra

nem ajánlott megoldások

- túl nagy összefüggő burkolt felületek
- túl kicsi, sávyszerű zöldfelületek
- az örökzöld sövények túlzott optikai zárást adnak
- a teleszköpek direkt kijelölése kellemetlenül hat a tában
- az épület és udvara így nem válik a tájkép szerves részévé

AJÁNLÁSOK 7

Falusias területek

Udvarhasználat
burkolt felületek, növényzet és kerítések

Amenyiben sikerült az épület helyét és tömegét jól megválasztani, az udvaron fennmaradó területek jó felosztása is könnyen, praktikusan kapcsolhatóvá válik.

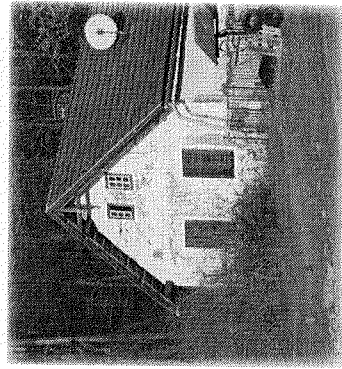
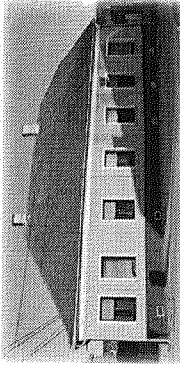
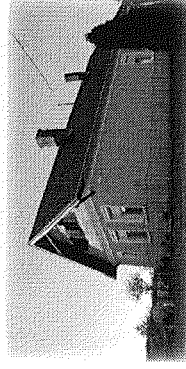
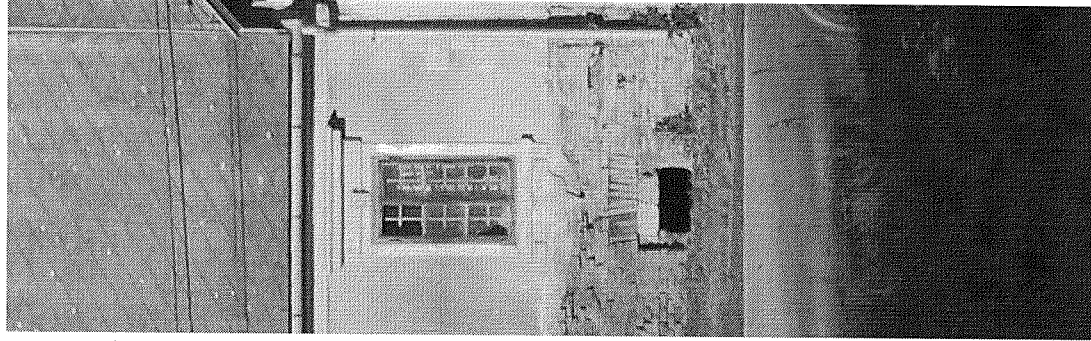
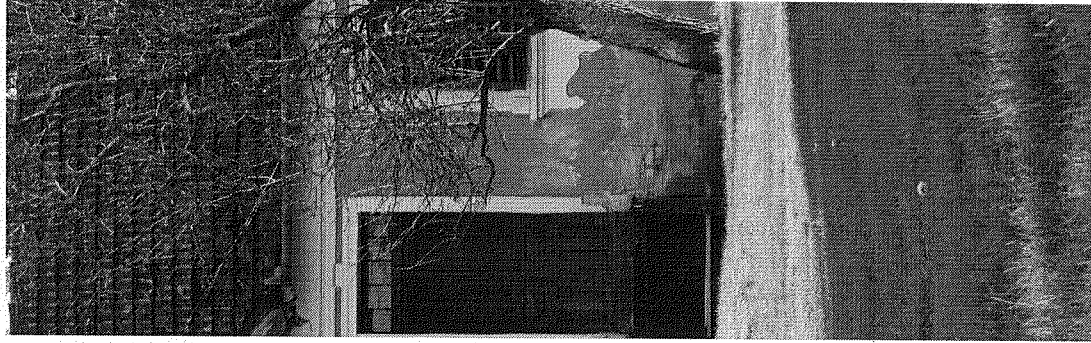
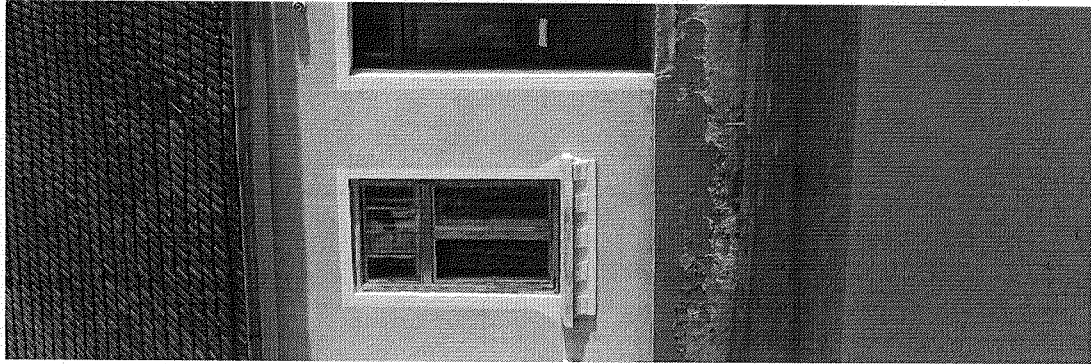
Ígig egy építési telek közepén elhelyezett összetett tömegű épület nehezen kezelhető és rosszul kihasználható területet hagy meg maga körül, addig egy egyszerű keskeny tömeg, valamely oldalhatár irányába eltolva lehetővé teszi, hogy nagyobb egybefüggő felületeink keletkezzenek.

Praktikusnak tűnik ugyan, de nem tesz jót a településképek a telekbejáratra direkt módon rányíló garázkapu és gyalogos főbejárat. A melléktereket a főépülettől függetlenül, vagy alárendelt épülettömegben valósítsuk meg. A nagy egybefüggő burkolt felületek szintén idegenül hatnak falusias környezetben, hőcsillapításuk is nehezekebb, mint ha keskenyebb burkolati sávokat választanánk. Úgyjeljünk a csapadékvizek megtartására, hogy lehetőleg saját területünkön elszikkadhassanak.

A történeti tájban a térségben a telekhatárra épített kerítés nem volt jellemző. Részint a követhetetlenül kanyargó telekhatárok miatt, részint hogy az udvar zárt egységet az épület által 2-3-4 oldalról körülzárt területen valósították meg. A nagyobb terület egységek lehatárolása löb hullató sövényekkel jellemző, az épülethez közvetlenül tartozó ks udvart léc vagy drótfonatos áttört kerítéssel védtek. A 20 században kialakult kerítésen ennek megfelelően nem tudtak egységes képet hozni az utcásodott területekre.

Az udvarhoz tartozó hagyományos növényzet általában gyümölcsfából, szőlőlugasból, veteményeskertből és a lakóépülethez kerített előkertként csatlakozó virágoskertből állt. Az örökzöldek megjelenése a lakókörnyezetben a 20. század második felére tehető.

- Az épület közvetlen környezetét úgy célszerű alakítani, hogy:
- 1 - a lehető legnagyobb egybefüggő zöldfelületek maradjanak
 - 2 - a burkolt felületek sávyszerűen jelenjenek meg
 - 3 - lehetőleg löb hullató falkai árnyékoljuk a lakóépületeket és a burkolt felületeket
 - 4 - kerítéssel az épület közvetlen környezetét védjük
 - 5 - lehetőség szerint használjunk löb hullató sövényeket
 - 6 - hozzunk létre átmeneti tereket az udvaron, legyen helye a megérkezésnek, és az udvar inkább a természetes környezethez tartozzon, mint az építetthez. Lakókörnyezetben parkfák és örökzöldek helyett válasszunk gyümölcsfákat, termő bokrokat, telepítsünk egybefüggő virágzó foltokat.

Épületek anyag és színhasználatja

AJÁNLÁSOK 7

Kevés olyan hely van Magyarországon, ahol kijelenthetjük, hogy egyértelmű hagyomány volt a gerendaház építése is. A történelmi Őrség területén csakúgy, mint a szlovén Rába-vidéken évszázadokon át mindennapos dolog volt, majd a 19. század második felétől vált elsősorban építőanyagká az égetett téglát.

A térség klimatikus viszonyai, az általában magas relatív páratartalom, a magas éves csapadékmennyiség a kevés napos órással együtt karöltve az épületek külső felületképzésénél hamar meghatározóvá tette a vakolt felületeket.

Kevés kivételtől eltekintve a téglafelületek is felületi zárást kaptak, csakúgy, mint korábban a falfelületek jelentős része. A teljes képhez hozzátartozik ugyan, hogy pont ennek a klímának köszönhetően a falfelületek egyedien konzerválódnak és a térségre jellemző barnásfekete színt öltönek magukra. A természetes kővek jelenléte függetlenül az Alpok szélső hegyeinek közelségétől nem alakult ki.

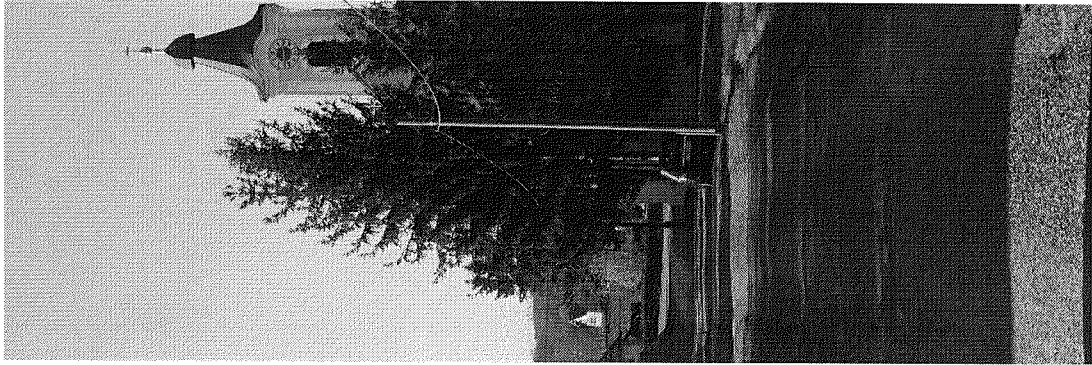
Az épületek héjalásánál Gróf Bathány Alojz tűzmegeelőzési rendeletének köszönhetően már a 19. században kötelezően a cserép alkalmazása terjedt el. Leginkább jellemző az egyenes vágású téglány cserép a környéken. A szokásos összkép tehát vakolt felületek, megjelenő faszervezetek és faburkolatok és cserépfedés kombinációjából áll össze. A vakolt felületek színzése kapcsolatban elsődlegesen a mész alkalmazása volt szokás a nemesvakolatok megjelenése előtt, fehérén illetve a színezett mészfestékek formájában túlnyomórészt világos tónusú színek domináltak.

Ha a térségre jellemző homlokzati anyag és színhasználatot alkalmazzunk és harmonikus megjelenésre törekszünk, akkor:

- 1 - a homlokzatok vakolatok, megjelenésükre törekszünk, akkor esetleg a nyerstégla felületek tompor téglából
- 2 - kerámia cserépfedést használunk, síklemezzel kombinálva
- 3 - egy épületen háromnál több anyagot vagy színt nem használunk, a színezésben
- 4 - mindig a sötétebb színek kerülnek lejjebb, az épületen felfelé világosodva, több szín alkalmazása esetén
- 5 - az egyik legalább 85%-ban legyen jelen az épületen az épületek színválasztásánál a közvetlen épített környezetnek megfelelően válasszunk

Figyelemre méltó, hogy esetünkben nem a hófehérre meszelt világ a megszokott, hanem élénk, teltített oxid színek is megjelennek.

6 - ne használjunk a tájegységre nem jellemző kőburkolatokat

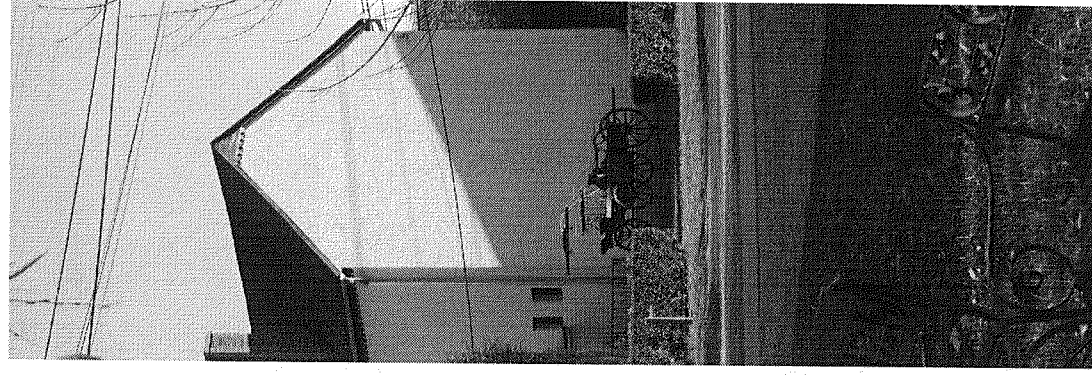
Köztérületek alakítása

Falusi köztéreknek, burkolt felületeknek nincs történelmi-
leg kialakult hagyománya. A sárméntesítés első időszakában
megjelentek a beton, illetve aszfalt felületek a középületek kör-
nyékén. Az utóbbi időben számos út kapott kavicsolt felületet,
tömörített zúzottkő sávokat. A jövő feladata lesz a szükségé-
sen felül az átgondolt és egységes köztérületi állapotok eléré-
se. A burkolt felületek, közlekedési területek, utcák, terek ki-
alakításánál fontos lesz a klímaadottságok figyelembe vétele,
különös tekintettel a vízelvezetés, illetve a helyben sziklásítás
megoldására. A burkolatokat tervezésénél a kísérő gyepte-
rület és többszintes növényzet egyidejű tervezése, a közte-
rület-fenntartás szervezése a stratégia része kell, hogy legyen,
hogy valóban minőségi köztérületalkítástól beszélhessünk.
A burkolatok anyagának, minőségének, fajtájának, típusának
kiválasztása - kapcsolódóan az utcabútorok, egyéb köztéri
elemek összehangolásához- koncepcionálisan végiggondolva
a település csoport arculatvezetésének része kell hogy legyen.
Ha a visszatérő burkolati elemek fő funkciójuk kielégítésén túl
vizuális kapcsolatot is teremtenek, nagyban hozzájárulnak egy
jellemző településképhez.

Egy ennnyire természetközeli településen nehezen értelmez-
hető a köztérületi növényzetek, parkok fogalma. Meddig tart
a természeti terület és hol kezdődik a tervezett zöldfelület-
kérdézetjük, joggal. Egy-egy központi teresedés esetében
azonban elkerülhetetlen gondozott köztérületi zöldfelületről
beszélni, de például az erdőszéleken átvezetett utak esetében
már indokolatlannak tűnnek a fasorok.

Parkfák kiválasztásánál: a nemesített kerészeti példányok
mellett célszerű gyümölcsfákból a régi tájfaikak használatát, il-
letve a természetes erdőalkotóink közül elsősorban a tölgyek,
illetve a helyi parkosítási hagyományokhoz illeszkedve kőrisek
vagy gyertyán ültetése. Szólitervként is javasolt nagyra növő
alma, kőre fajok, szelígesztenye illetve tölgyfélék telepítése.

Épített környezet mentén kerülendő a magas, zárt fajú örök-
zöldek használata, fenyő- és thujafélek alkalmazása, mivel ked-
vezőtlen hatással vannak az aljnövényzetre, és túlzott optikai
zárást adnak. A meglévő tűnyomórész a hetvenes, nyolcvan-
as években megjelenő divatnak ültetett, mára túlnőtt udvari
lucokat és ezüstfenyőket mielőbb lombos fákra kell cserélni.

AJÁNLÁSOK 7

Köztérületek alakítása

A háromszintes növényzet meglétére minden esetben töre-
kedni kell. Sövények köztérületi alkalmazása indokolt, utakat
kísérő kanyargása régóta a tájkép természetesen velejárója a
környékén. Itt is ajánlatos a tájban jellemző lombhullató sövé-
nyek alkalmazása, elsősorban 1-1,5m magasan nyírt enyhén
ívelt gyertyán sávokkal.

Köztérületi élővel virágágyak esetén éven át díszítő eltérő vi-
rágzási idejű kerteseti fajok társításával, inkább intenzív zárt
foltokban díszíthetjük, mint laza láncú sávokban.

Vizes élőhelyek, vízpartok, mélyfekvésű, lefolyástalan völ-
gyi területek a település zöldfelületi rendszerének meglévő,
kihasználható elemei. Növényfajtaikhoz a környék erdőal-
kotóinak vizközeli növényfajából célszerű válogatni. Kelleme-
sen gazdagítani a településképet égerligetek, fűzcsoportok, de
akár lombos keményfák megjelenése a gondozott környezet-
ben is. A patakpartok, tókák környezete lehetőséget adhat az
emberi jelenlétre. A vízparti területek gondos karbantartásával
tovább gazdagíthatjuk a település természeti adottságainak
széles tárházát.

Esetünkben törekedni kell arra, hogy az alakított, fenntartott
köztérületek képe a inkább a természetközeli állapothoz köze-
lítsen, mintsem városi parkokhoz, de burkolatainak a 21. szá-
zadi állapotokat kell tükröznie.

ZÁRSZÓ 8

Melyek a fejlődés lehetőségei egy olyan időszakban, amikor a falvak lakóinak életmódja elszakad a több évszázadon át megszokottól?

A lakosság igényei változtak. A települési táj mindennapos fenntartása magától érthetődő volt. Mára megoldandó feladat. A megváltozott életmód és életkörülmények új kihívások elé állítják a települést. Ezek már a 21. század kihívásai.

Ha a település adottságai közül az erősségeire akarunk összpontosítani, akkor a legelső a gazdag természeti környezet közelsége. Megőrizve azt, az épített környezetbe is tudatosan integrálva nem csak magasabb lakóminőséget, hanem valódi élettereket hozhatunk létre, továbbadva a táji örökséget az utánunk következő generációknak. Megőrizve az egykor ebbe festőien beleillesztett épületeket, környezetüket, kapcsolataikat egy célravezető módja mindennek.

Erzékeny, kétélű dolog ez. Ki fogja megtenni, és miért?

Amíg egyik oldalon rendeltileg előírjuk valaminek a változásmentes fenntartását, a másik oldalon fellvállaljuk, hogy lehet, hogy pont a túlzott korlátozás vezet a teljes és visszavonhatatlan megsemmisüléshez. A település korosabb épületállománya, ide érve nagy számú korábban védett épületet az elmúlt tíz évben nagy állagromláson esett át. Sok áll üresen, lakatlanul. Az új építése sok esetben vonzóbb, mint a régi kényszerű megmentése.

A leghatékonyabb értékmegőrzés az önkéntes, személyes és közösségi szándéki

A közösségnek magától kell akarnia. Amit a faluban látok, az ennek a közösségnek a lenyomata. Egy település képe, a település arculata az ott élő közösség arculata. A közösség arculatának formálása pedig nem csupán egy szűk csoport feladata. Ami a települési tájban, az alakuló városképben megjelenik, épp ezért mindenkié. Objektív felelőssége van benne minden ott élőknek.

A falu éli.

...és időben és térben változik. Nap mint nap alakítják a benne élő emberek. Hogy holnap milyen lesz, az az egyes egyéntől és a közösségtől egyaránt függ. Ha a könyv hatására a település arculata és élhető közege a közösség egyre több tagjának fontossa válik, akkor a falu és a falusi közösséget alkotók minden tagja nagy eredményt ért el egy folyamat első lépéseként.

A változás állandóságát nem lehet kőbe vésni. Az arculati kézikönyv csak egy pillanatkép.

FELHASZNÁLT IRODALOM:

IMPRESSZUM:

- Alsószőlők - Dolnji Senik - Untrzemming
- Maria Kozar, Szlovén Kisebbségi Önkormányzat, Alsószőlők
- Pável Ágoston válogatott tanulmányai és cikkei,
- Szerk.: Dr. Simonné Pável Judit és Rózsa Béla
- Szombathely 1976, Vas Megye Tanácsa
- Végrehajtó Bizottságának kiadása
- Őrség, Vendvidék, Felső-Rába-völgy
- Beluszky Pál Budapest-Pécs 2005, Dialóg Campus Kiadó
- Magyarország Kincsestára, Szentgotthárd és a Rába-vidék
- (Szombathely, 2011 Szülőföld Könyvkiadó
- Az Őrségi Nemzeti Park
- Szerk.: Bartha Dénes
- Szombathely, 2016 Szülőföld Könyvkiadó
- Magyarországi Szlovének - Kortánc füzetek 1998
- Kozár Mária, Mukics Ferenc
- <http://www.alsoszolok.hu/>
- <http://www.fentrol.hu/hu/>
- <http://www.mapire.hu/>
- <https://www.vasteir.hu/>

Írta és rajzolta: Kiss Gábor
Fotók: Sebrek Zsuzsanna és Kiss Gábor
Alsószőlők, 2017.

5/ Egyebek

- Monek Zsolt polgármester tájékoztatta a képviselőket, hogy a lakosság részéről jelezték, szükség lenne a Határ út és a Nap út közvilágításának javítására. A jövő évi költségvetésben megpróbálnak erre forrást elkülöníteni.
- Monek Zsolt polgármester a napirend keretében elmondta, hogy az elnyert pályázatokkal folyamatos a munka, a jövő év a közbeszerzésről, kivitelező kiválasztásokról és a tényleges kivitelezésekről szól. Láthatóan több időt kell a beruházásokra fordítani, valamint Leader pályázati kiírások is lesznek, ahol az önkormányzat is tervezi az indulást. Ezért előzetes egyeztetést folytatott az alpolgármesterrel arról, hogy a munka törvénykönyve szerinti munkaviszonyban álló munkavállalók tekintetében a napi munka irányítását, koordinálását, ellenőrzését a jövő évtől átvenné, ezzel tehermentesítené a polgármestert.
Monek Zsolt polgármester kérte a testületet a javaslat elfogadására.

A képviselő-testület rövid véleménycserét követően 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

66/2017. (XII.13.) képviselő-testületi határozat

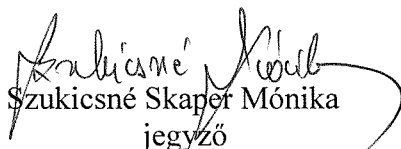
Alsószőlőnk Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzattal a munka törvénykönyve szerinti munkaviszonyban álló munkavállalók munkaköri leírásában foglalt feladatok napi meghatározásával, szervezésével, ellenőrzésével, ezzel összefüggő dokumentumok kiadmányozásával, a munkavégzés során felmerülő vezetői intézkedések megtételével 2018. 01.01-jétől Borbély Tibor alpolgármestert bízza meg.

Határidő: 2018.01.01.

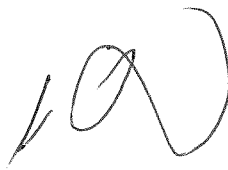
Felelős: Monek Zsolt polgármester
Borbély Tibor alpolgármester

Több napirendi pont nem volt.

Monek Zsolt polgármester megköszönte a megjelentek közreműködését, majd az ülést bezárta.

Szukicsné Skaper Mónika
jegyző

Nagy Zoltán
jegyzőkönyv hitelesítő

Monek Zsolt
polgármester

Alsószölnök Község Önkormányzata

9983 Alsószölnök, Fő út 19.

Tel.: 06-94/534-006, Fax: 06-94/534-030

Adószám: 15421333-1-18

Honlap: www.alsoszolnok.hu

e-mail: info@alsoszolnok.hu

MEGHÍVÓ

Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testülete **2017. december 13-án (szerda) 15 órakor** az Alsószölnök Község Önkormányzata polgármesteri tárgyalójában (Alsószölnök, Fő út 19.) ülést tart, melyre ezúton tisztelettel meghívom.

Napirend

1/ Beszámoló a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról és a két ülés között végzett tevékenységről.

Ea: Monek Zsolt polgármester

2/ A reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról és a településképi bejelentési eljárásról szóló rendelet elfogadása.

Ea: Monek Zsolt polgármester

3/ Közzszolgáltatási szerződés a szilárd hulladék kezeléséről.

Ea: Monek Zsolt polgármester

4/ Alsószölnök Településképi Arculati Kézikönyv elfogadása.

Ea: Monek Zsolt polgármester

5/ Egyebek

Alsószölnök, 2017. december 8.

Monek Zsolt sk.
polgármester

Jelenléti ív

Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2017. december 13-i ülésén megjelent képviselő-testületi tagokról és meghívottakról.

Monek Zsolt polgármester

.....

Borbély Tibor alpolgármester

.....

Ropos-Csátó Melinda képviselő

.....

Nagy Zoltán képviselő

.....

Racker Zsolt Dezső képviselő

.....

Meghívottak:

Szukicsné Skaper Mónika jegyző

.....

Treiberné Doncsecz Ildikó SZNÖ elnök

.....

Czuczainé Skaper Hilda NNÖ elnök

.....

Csapkó János falugondnok

.....

Soós Zoltán jegyzőkönyvvezető

.....

.....

Beszámoló
a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról
Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testülete
2017. december 13-i nyílt ülésére

49/2017. (IX.6.) képviselő-testületi határozat

A Képviselő-testület nyilvános pályázatot írt ki az önkormányzat tulajdonát képező 33/1 hrsz-ú, 1779 m² területű, kivett beépítetlen terület legmagasabb áron történő értékesítésére. Hivatalos ajánlat még nem érkezett.

50/2017. (IX.6.) képviselő-testületi határozat

A Képviselő-testület a víziközmű-szolgáltatás hosszú távú biztosíthatósága érdekében elfogadta a VASIVÍZ ZRt., mint üzemeltető által készített Gördülő fejlesztési tervet (Felújítási, pótlási, valamint beruházási terv) a V049 jelű Szentgotthárd ivóvízellátási rendszer vonatkozásában, egyben megerősítette a VASIVÍZ ZRt-t abban, hogy a Gördülő fejlesztési tervvel kapcsolatos teljes hatósági eljárásban képviselje az önkormányzat érdekét. A döntésről az ivóvízellátási rendszer ellátásáért felelős Szentgotthárd Város Önkormányzata, továbbá a VASIVÍZ ZRt. tájékoztatva lett.

51/2017. (IX.6.) képviselő-testületi határozat

A Képviselő-testület a víziközmű-szolgáltatás hosszú távú biztosíthatósága érdekében elfogadta a VASIVÍZ ZRt., mint üzemeltető által készített Gördülő fejlesztési tervet (Felújítási, pótlási, valamint beruházási terv) az S051 jelű Csörötnék szennyvízelvezetési és -tisztítási rendszer vonatkozásában, egyben megerősítette a VASIVÍZ ZRt-t abban, hogy a Gördülő fejlesztési tervvel kapcsolatos teljes hatósági eljárásban képviselje az önkormányzat érdekét. A döntésről a szennyvízelvezetési és -tisztítási rendszer ellátásáért felelős Csörötnék Község Önkormányzata, továbbá a VASIVÍZ ZRt. tájékoztatva lett.

52/2017. (IX.6.) képviselő-testületi határozat

A Képviselő-testület az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV törvény 31. § (4) bekezdés alapján áttekintette Alsószölnök Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának időarányos megvalósulását és az időközbeni változásokat. A Képviselő-testület megállapította, hogy a program módosítása nem szükséges. A döntésről a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Vas Megyei Kirendeltsége tájékoztatva lett.

53/2017. (IX.6.) képviselő-testületi határozat

A Képviselő-testület 90.000,- Ft-tal támogatta az Alsószölnöki Sport és Turisztikai Egyesületet. Az Egyesület tájékoztatása és az összeg átutalása megtörtént.

54/2017. (X.3.) képviselő-testületi határozat

A Képviselő-testület forráshiány miatt nem támogatta az Apránként Az Aprókért Közhasznú Egyesületet. A döntésről az Egyesület tájékoztatása megtörtént.

57/2017. (XI.30.) képviselő-testületi határozat

A Képviselő-testület elfogadta a lakóhely környezeti állapotáról szóló polgármesteri beszámolót. A dokumentum a település honlapján megtekinthető.

58/2017. (XI.30.) képviselő-testületi határozat

A Képviselő-testület elfogadta a „2016. évi szociális ellátások biztosítása a helyi önkormányzati rendelet tükrében” tárgyú belső ellenőri jelentést. A döntésről a belső ellenőr tájékoztatva lett.

59/2017. (XI.30.) képviselő-testületi határozat

A Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert a „Bérleti-üzemeltetési szerződés Alsószölnök és Szakonyfalu Önkormányzata tulajdonában lévő szennyvízelvezetési és – tisztítási víziközmű létesítmények üzemeltetésére” dokumentum aláírására. A szerződés elküldésre került a VASIVÍZ ZRt. részére.

Alsószölnök, 2017. december 8.

Monek Zsolt sk.
polgármester

Előterjesztés

Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testületi ülésére

Tárgy: A reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról és a településképi bejelentési eljárásról szóló rendelet elfogadása.

Indokolás

Tisztelt Képviselő-testület!

Elfogadásra került a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Tkvtv.) és a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló 2016. évi CLXXIV. törvényt módosító 2017. évi CV. törvény, amely a Településképi Arculati Kézikönyv és a településképi rendelet elfogadásának határidejét 2017. október 1-ről 2017. december 31-re módosította.

Tkvtv. 16. § (2) bekezdése szerint

- a) a reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról, illetve
- b) a reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésére vonatkozóan a településképi bejelentési eljárásról szóló önkormányzati rendeletet a településképi védelméről szóló törvénnyel, valamint a településképi védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV.28.) Korm. rendelettel összhangban módosítani kell, vagy meg kell alkotni 2017. október 1-jéig, amennyiben nem került elfogadásra a településképi rendelet.

Településképi rendelet elfogadására ez ideig nem került sor, ezért javaslom a rendelet tervezet elfogadását.

Alsószölnök, 2017. december 6.

Monek Zsolt
polgármester

Előzetes hatásvizsgálat

A rendelet megalkotásának szükségessége: jogszabályi előírás.

A rendelet alkalmazásához szükséges feltételek:

- személyi: rendelkezésre áll,
- szervezeti: rendelkezésre áll,
- tárgyi: rendelkezésre áll,
- pénzügyi: nincs.

RENDELET TERVEZET

**Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2017.(...) önkormányzati rendelete
a reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának
követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról és a településképi bejelentési eljárásról**

Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testülete a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6/A § (1) bekezdés aa) alpontjában és a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § (1) A településen kizárólag településképi bejelentési eljárás lefolytatásával van lehetőség elhelyezni:

a) közművelődési célú hirdetőoszlopot, útbaigazító táblarendszert vagy utasvárót közterületen vagy közterületről látható módon,

b) saját tevékenységet hirdető ideiglenes reklámot építési hálón az építkezés időtartama alatt.

(2) A településen cégek településképi bejelentési eljárás nélkül helyezhetők el.

2. § (1) Az 1.§-ban meghatározott településképi bejelentési eljárás iránti kérelmet az Alsószölnöki Közös Önkormányzati Hivatalban (9983 Alsószölnök, Fő út 19.) kell benyújtani a rendelet **1. mellékletét** képező, a nyomtatványban megadott kötelező mellékletekkel, továbbá a vonatkozó jogszabályban meghatározott mellékletek közül a kérelem elbírálásához szükséges tartalmú dokumentációt papíralapon két példányban kell benyújtani.

3. § A rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Alsószölnök, 2017. december 6.

polgármester

jegyző

A rendelet kihirdetve:

..., 2017. ...

Szukicsné Skaper Mónika
jegyző

**a reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának
követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról és a településképi bejelentési eljárásról
szóló .../2017.(.....) önkormányzati rendelethez**

KÉRELEM

**reklámok, reklámhordozók elhelyezésére vonatkozó településképi bejelentési
eljáráshoz**

A bejelentő

neve

címe

telefonja

e-mail-címe

A tevékenységgel érintett ingatlan

címe

helyrajzi száma

A tervezett tevékenység tárgya, megnevezése

Ideiglenes tevékenység esetén

a tevékenység kezdete

a tevékenység vége

A kérelem kötelező mellékleteinek felsorolása

rövid leírás (műszaki leírás)

oldal

fotó a tevékenységgel érintett terület, épület, épületrész jelenlegi
állapotáról

db

A kérelem elbírálásához szükséges tartalmú dokumentáció mellékleteinek felsorolása

igen (db)/nem

helyszínrajz

utcaképi vázlat

színterv

látványterv

homlokzat

alaprajz

egyéb:

Dátum:

.....

aláírás

**Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testületének
10/2017. (XII.13.) önkormányzati rendelete
a reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának
követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról és a településképi bejelentési eljárásról**

Alsószölnök Község Önkormányzata Képviselő-testülete a településképi védelmről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6/A§ (1) bekezdés aa) alpontjában és a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § (1) A településen kizárólag településképi bejelentési eljárás lefolytatásával van lehetőség elhelyezni:

a) közművelődési célú hirdetőoszlopot, útbaigazító táblarendszert vagy utasvárót közterületen vagy közterületről látható módon,

b) saját tevékenységet hirdető ideiglenes reklámot építési hálón az építkezés időtartama alatt.

(2) A településen cégek településképi bejelentési eljárás nélkül helyezhetők el.

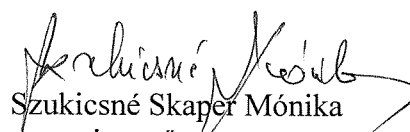
2. § (1) Az 1.§-ban meghatározott településképi bejelentési eljárás iránti kérelmet az Alsószölnöki Közös Önkormányzati Hivatalban (9983 Alsószölnök, Fő út 19.) kell benyújtani a rendelet **1. mellékletét** képező, a nyomtatványban megadott kötelező mellékletekkel, továbbá a vonatkozó jogszabályban meghatározott mellékletek közül a kérelem elbírálásához szükséges tartalmú dokumentációt papíralapon két példányban kell benyújtani.

3. § A rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Alsószölnök, 2017. december 13.

Monek Zsolt
polgármester

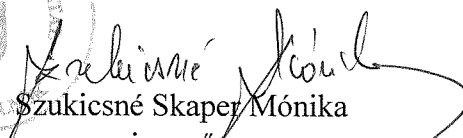

Szukicsné Skaper Mónika
jegyző

A rendelet kihirdetve:

Alsószölnök, 2017. december 13.

Szukicsné Skaper Mónika
jegyző

1. melléklet

A reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról és a településképi bejelentési eljárásról szóló 10/2017. (XII.13.) önkormányzati rendelethez

KÉRELEM

reklámok, reklámhordozók elhelyezésére vonatkozó településképi bejelentési eljáráshoz

A bejelentő

neve

címe

telefonja

e-mail-címe

A tevékenységgel érintett ingatlan

címe

helyrajzi száma

A tervezett tevékenység tárgya, megnevezése

Ideiglenes tevékenység esetén

a tevékenység kezdete

a tevékenység vége

A kérelem kötelező mellékleteinek felsorolása

rövid leírás (műszaki leírás)

oldal

fotó a tevékenységgel érintett terület, épület, épületrész jelenlegi állapotáról

db

A kérelem elbírálásához szükséges tartalmú dokumentáció mellékleteinek felsorolása

igen (db)/nem

helyszínrajz

utcaképi vázlat

színterv

látványterv

homlokzat

alaprajz

egyéb:

Dátum:

.....

aláírás

KÖZSZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS

mely létrejött egyrészről

Alsószőlők Község Önkormányzata (9983 Alsószőlők, Fő út 19.), képviseli: Monek Zsolt polgármester mint megrendelő (a továbbiakban Megrendelő), másrészről az

STKH Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság. (9400 Sopron, Harkai domb 0466/31., Cg.szám: 08-09-011946, KSH száma: 13221371-3811-572-08; adószám: 13221371-2-08, KÜJ száma: 100753563; KTV száma: 100334949; minősítési engedély száma: OKTF-KP/1398-3/2016, minősítési osztály B/I., képviseli Kosztka László ügyvezető) mint közszolgáltató (a továbbiakban Közszolgáltató) között az alábbi feltételek szerint:

1. A szerződés előzményei

1.1. Felek megállapítják, hogy a Megrendelő önkormányzati feladat-ellátási körébe tartozik, a településeken az ingatlanhasználóknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatás (a továbbiakban: közszolgáltatás) szervezése, és fenntartása.

1.2. Felek megállapítják, hogy az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervben meghatározott stratégiai célok megvalósítása érdekében a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatok ellátásának regionális modelljének keretében együttműködve kívánják a továbbiakban a közszolgáltatást megvalósítani.

1.3. Felek megállapítják, hogy a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 5.§ (1) bekezdésében meghatározott szabályok alapján ajánlatkérőnek minősülnek, valamint az együttműködéssel érintett közszolgáltatási tevékenységből származó éves nettó árbevételük kevesebb, mint 20%-a a nyílt piacról származik, továbbá a szerződés célja az önkormányzati hulladékgazdálkodás közfeladatok körébe tartozó hulladékgazdálkodási közszolgáltatás nyújtására, megvalósítására irányuló együttműködés kialakítása. A fentiekre tekintettel a Megrendelő a jelen szerződésben foglalt tartalommal és feltételek mellett a Kbt. 9.§ (1) bek. j) pontjában foglaltak teljes betartása mellett szerződést köt Közszolgáltatóval.

1.4. A Közszolgáltató a hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatait (továbbiakban hulladékgazdálkodási közszolgáltatás) jelen közszolgáltatási szerződésben, valamint a mindenkor hatályos jogszabályokban, különösen a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényben (továbbiakban Ht.), a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló 2013. évi CXXV. törvényben, a 385/2014. (XII. 31.) és a 317/2013. (VIII.28) Korm. rendeletben, a 13/2016. (V. 24.) NFM rendeletben, valamint az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervben meghatározott előírásoknak megfelelően végzi.

1.5. Felek rögzítik, hogy Közszolgáltató a Ht. 34. § (3) bekezdésében előírt minősítési engedéllyel és az NHKV Zrt. által kiadott megfelelőségi véleménnyel rendelkezik.

2. A szerződés szerinti közszolgáltatási tevékenység megnevezése

2.1. Szerződő felek rögzítik azt, hogy jelen szerződés az alábbi hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységre terjed ki:

A) a közszolgáltatás körébe tartozó háztartási hulladék (a háztartásokban képződő vegyes, elkülönítetten gyűjtött, valamint lomhulladék, ideértve a lakásokban, lakóingatlanokban, a pihenés, üdülés céljára használt helyiségekben, valamint a lakóházak közös használatú helyiségeiben és területein képződő hulladékot), valamint a háztartási hulladékhhoz hasonló hulladék (az a vegyes, illetve elkülönítetten gyűjtött hulladék, amely a háztartásokon kívül képződik, és jellegében, összetételében a háztartási hulladékhhoz hasonló) átvétele, gyűjtése, elszállítása, kezelése,

B) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett hulladékgazdálkodási létesítmények fenntartása, üzemeltetése,

2.2. A közszolgáltató azon lomhulladékot, amely gyűjtéséről illetve átvételéről a közszolgáltató egyéb módon nem gondoskodik, lomtalanítás keretében az ingatlan tulajdonostól évente egy alkalommal veszi át.

2.3. A közszolgáltató csak az egyedi szerződésben részletezett, szabványos, használatra alkalmas hulladékgyűjtő edényzetben elhelyezett hulladékok kiürítésére köteles. Az edény méretét meghaladó mennyiségű hulladék gyűjtéséhez előnyomott zsákokat rendszeresít.

2.4. Felek rögzítik, hogy a Közszolgáltató tevékenysége a Ht. és más vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint hulladékgazdálkodási közszolgáltatásnak minősül, amelynek igénybevétele a közszolgáltatási területen az ingatlanhasználók számára –a törvény erejénél fogva– kötelező.

2.5. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység elvégzésére irányuló jogviszony a Közszolgáltató és a közszolgáltatás igénybevételére kötelezett természetes és jogi személyek között a szolgáltatás igénybevételével illetve a törvény erejénél fogva jön létre. A jogviszonyt tényleges tartalommal ezen szerződés és a vonatkozó jogszabályok töltik ki. A Közszolgáltató mindezen túl a természetes és jogi személyekkel egyedi szerződéseket is köthet.

2.6. A jelen szerződés szerinti hulladékgazdálkodási közszolgáltatás minőségi ismérveit a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló 2013. évi CXXV. törvény 1. mellékletében meghatározott, a B/1 minősítési osztály megszerzéséhez szükséges követelmények alapján határozzák meg a szerződő felek

3. A szerződés szerinti közszolgáltatási terület

3.1. A Közszolgáltató a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást a Megrendelő közigazgatási területén látja el.

4. Szerződés szerinti közszolgáltatás időtartama

4.1. A felek jelen közszolgáltatási szerződést határozott időtartamra kötik, a közszolgáltató a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást 2020. június 30. napjáig köteles ellátni.

5. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásával kapcsolatos jogok és kötelezettségek

5.1. Szerződő felek vállalják, hogy a szerződés teljesítése során a hatékony feladatellátás érdekében kölcsönösen együttműködnek.

5.2. A Megrendelő kötelezettséget vállal arra, hogy a szerződés teljesítése során:

- A) a közszolgáltatás hatékony és folyamatos ellátásához szükséges információkat illetve - amennyiben az ingatlanhasználó nem adja meg a közszolgáltatónak - az egyedi közszolgáltatói szerződés megkötése érdekében a közszolgáltatással összefüggő személyes adatokat (természetes személyazonosító adatok, lakcím) ingyenesen szolgáltatja,
- B) a közszolgáltatás körébe nem tartozó hulladékgazdálkodási tevékenységek közszolgáltatással történő összehangolását elősegíti,
- C) a közszolgáltatásnak a településen végzett más közszolgáltatásokkal való összehangolását elősegíti,
- D) a települési igények kielégítésére alkalmas hulladék gyűjtésére, szállítására, kezelésére szolgáló helyeket és létesítményeket meghatározza,
- E) biztosítja a közszolgáltató kizárólagos használati jogát az önkormányzati tulajdonban lévő hulladékgazdálkodási létesítmények vonatkozásában.
- F) kötelezettséget vállal arra, hogy a hulladékgazdálkodásról szóló önkormányzati rendeletét a hatályos jogszabályokkal, valamint az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervvel jelen szerződés aláírásától számított 3 hónapon belül összehangolja és a módosított rendeletet, annak kihirdetését követő 3 napon belül a Közszolgáltatónak elküldi.
- G) a teljesítési igazolást a közszolgáltató felhívására, részére 3 napon belül megküldi.

5.3. Közszolgáltató kötelezettséget vállal arra, hogy a kötelező közszolgáltatás során:

- A) a közszolgáltatás folyamatos és teljes körű ellátását a Megrendelő közigazgatási területén a mindenkori jogszabályi rendelkezések szerint,
- B) törekszik arra, hogy a hulladékgazdálkodási tevékenységet a hulladékhierarchiára figyelemmel úgy válassza meg, hogy a Ht.-ben, illetve a hulladékgazdálkodási tervekben foglalt megelőzési, hasznosítási és ártalmatlanítási célkitűzések teljesülni tudjanak
- C) a Ht.-ben, valamint végrehajtási rendeletében meghatározott összegben céltartalékot képez és ennek tényét a környezetvédelmi hatóságnak igazolja.
- D) biztosítja a közszolgáltatás teljesítéséhez szükséges mennyiségű és minőségű jármű, gép, eszköz, berendezés, valamint a szükséges létszámú és képzettségű szakember alkalmazását,

- E) biztosítja a közszolgáltatás biztonságos teljesítéséhez szükséges fejlesztések, beruházások és karbantartások elvégzését,
- F) a közszolgáltatás körébe tartozó, lakosságtól összegyűjtött hulladékot kezeli,
- G) a hulladékgazdálkodási létesítményeket a jogszabályoknak megfelelően üzemelteti,
- H) a közszolgáltatással kapcsolatos jogszabályi előírásoknak megfelelő nyilvántartási rendszereket működtet, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás teljesítésével összefüggő adatszolgáltatásokat rendszeresen teljesíti, továbbá a hatóságokat a jogszabályi előírások szerint tájékoztatja,
- I) az adatnyilvántartást az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényben és a végrehajtási rendeleteiben foglaltak alkalmazásával valamint az üzleti titokra vonatkozó jogszabályi és szerződéses rendelkezések betartásával végzi,
- J) a fogyasztók számára könnyen hozzáférhető ügyfélszolgálati és tájékoztatási rendszert működtet és kezeli a fogyasztói panaszokat, észrevételeket,
- K) az ügyfélszolgálaton a fogyasztói panaszokat felveszi, azokat nyilvántartja, a fogyasztóvédelmi jogszabályok szerinti határidőben kivizsgálja és a fogyasztót erről igazolható módon tájékoztatja. Meghatározza az általa nyújtott közszolgáltatással kapcsolatos kifogások és észrevételek, számlapanaszok elintézésének a rendjét.
- L) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés hatályosságának ideje alatt biztosítja az OKTF által meghatározott minősítési osztály szerinti követelményeket és a minősítő okirat meglétét, illetve az NHKV Zrt. által kiadott megfelelőségi vélemény meglétét.
- M) a hulladékgazdálkodási tevékenységéről írásban évente beszámol a Megrendelőnek.

6. A közszolgáltatás finanszírozása

- 6.1. A Kormány a Ht. 32/A. § (1) bekezdésben meghatározott feladatokra az NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaságot (a továbbiakban: Koordináló szerv) jelöli ki.
- a) A Koordináló szerv a közszolgáltató rendszeres adatszolgáltatása keretében megadott, az ellátott hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatok fajtájára, tartalmára, mennyiségére és minőségére vetített szolgáltatási díjat fizet a Közszolgáltatónak a hatályos jogszabályok rendelkezései alapján.
 - b) A szolgáltatási díjban a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás teljes közvetlen költsége megtérítésre kerül, így a haszonanyag értékesítéséről a Koordináló szerv gondoskodik úgy, hogy a közszolgáltató valamennyi haszonanyagot köteles a Koordináló szerv által kijelölt szervezetnek átadni. A haszonanyag-értékesítésből eredő bevétel a Koordináló szervet illeti meg.

- c) A Koordináló szerv a közszolgáltatási díjakra vonatkozó számlákat a 69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet 20. § (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatás alapján állítja ki.
- d) A közszolgáltató hiányos vagy késedelmes adatszolgáltatása esetén a Koordináló szerv a nem megfelelő adatszolgáltatással érintett ingatlanhasználó tekintetében a Koordináló szerv által legutóbb kiszámlázott közszolgáltatási díjról állít ki számlát. Az ezzel összefüggésben keletkező díjkorrekció esetén minden helytállási kötelezettség a közszolgáltatót terheli. Az így keletkező közszolgáltatási díjkülönbözet pozitív mérlegét a Koordináló szerv a közszolgáltatónak fizetendő esedékes szolgáltatási díjba beszámítja.
- e) A közszolgáltató hiányos vagy helytelen adatszolgáltatásából eredő, a Koordináló szerv által nem megfelelő adattartalommal kiállított számlákkal kapcsolatos valamennyi következményért a közszolgáltatót terheli felelősség.
- f) A Koordináló szerv a 69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet 20. § (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatásból kiindulva megállapítja azon ingatlanok körét, amelyekre nincs közszolgáltatási díjfizetés meghatározva az adatszolgáltatásban, ugyanakkor vélelmezhető, hogy az ingatlannal összefüggésben teljesítés történt. A Koordináló szerv e körben jogosult ingyenesen adatot kérni az illetékes hatóságtól a 69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet 20. § (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatásból hiányzó ingatlanok és szükséges adataik megállapítása érdekében.
- g) Az előző bekezdés alapján rögzített ingatlanok adatait a Koordináló szerv megküldi a közszolgáltatónak, és felhívja a közszolgáltatót, hogy a megküldött ingatlanokon végzett szolgáltatásának megfelelően korrigálja a 69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet 20. § (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatást legkésőbb az értesítés kézhezvételét követő 8 napon belül. A korrekciót követően – a közszolgáltató eltérő adatszolgáltatása hiányában – a Koordináló szerv a közszolgáltatási díjat az ingatlantulajdonosnak számlázza ki.
- h) A Koordináló szerv a kiszámlázott és az ingatlanhasználó által határidőn belül ki nem fizetett közszolgáltatási díj behajtása érdekében intézkedik.

6.2. Közszolgáltató a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységen kívül egyéb vállalkozási tevékenység folytatására annyiban jogosult, amennyiben ez nem veszélyezteti a Szerződés szerinti hulladékgazdálkodási tevékenység folyamatos és teljes körű ellátását, valamint amennyiben tevékenysége a Ht. vonatkozó rendelkezéseinek megfelel.

Amennyiben a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe nem tartozó tevékenységet is végez a Közszolgáltató, az egyes tevékenységeire olyan elkülönült nyilvántartást köteles vezetni, amely biztosítja az egyes tevékenységek átláthatóságát, valamint kizárja a keresztfinanszírozást. A Közszolgáltató az általa ellátott egyéb vállalkozási tevékenységek bevételeit, kiadásait, ráfordításait köteles a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás bevételeitől, költségeitől, ráfordításaitól elkülönítetten, tételesen kezelni és nyilvántartani.

6.3. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás finanszírozásában a megrendelő közvetlenül nem vesz részt, a közszolgáltatást a Koordináló szerv által fizetett szolgáltatási díjból, támogatásokból, pályázati forrásokból kell finanszírozni.

A Koordináló szerv a közszolgáltatást igénybe vevőtől, vagy igénybevételére kötelezettől közvetlenül jogosult a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjat beszedni. A közszolgáltatási díjról a Koordináló szerv negyedévente állít ki számlát.

6.4. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjat a Ht. 46-47.§-aiban foglaltak szerint a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal javaslatának figyelembevételével a miniszter rendeletben állapítja meg. A Közzolgáltató és az Önkormányzat köteles a Hivatalnak minden olyan tájékoztatást és adatot megadni, amely a Hivatal hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjjal kapcsolatos díjelőkészítő és díjfelügyeleti tevékenységéhez szükséges.

6.5. A Koordináló szerv a számláját negyedévente bocsátja ki. A közszolgáltatás díját a számlán szereplő fizetési határidőn belül kell az ingatlanhasználónak a Koordináló szerv részére megfizetnie.

6.6. Ha Megrendelő a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás igénybevételére kötelezettek részére díjkedvezményt, mentességet, vagy ingyenességet állapítanak meg, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj ezáltal meg nem fizetett összegét a Koordináló szerv részére kötelesek megtéríteni.

6.7. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás igénybevételéért az ingatlanhasználót terhelő díjhátralék és az azzal összefüggésben megállapított késedelmi kamat, valamint a behajtás egyéb költségei adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülnek.

6.8. A Koordináló szerv a kiszámlázott és az ingatlanhasználó által határidőn belül ki nem fizetett közszolgáltatási díj behajtása érdekében intézkedik és kezeli a közszolgáltatás keretében 2016. április 1. napja után keletkezett kintlévőségeket.

7. Alvállalkozók igénybevétele

7.1. A Közzolgáltató a Közzolgáltató a közszolgáltatási szerződésben meghatározott célok elérése érdekében a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátására alvállalkozót vehet igénybe.

7.2. Az alvállalkozó kiválasztása, irányítása és a tevékenységének a felügyelete a Közzolgáltató feladata. A Közzolgáltató az alvállalkozó tevékenységéért felelősséggel tartozik.

7.3. A Közzolgáltató garantálja, hogy az alvállalkozó által ellátott tevékenységhez szükséges szakmai és a jogszabályokban megfogalmazott egyéb alkalmassági feltételekkel rendelkezik és alkalmazásuk nem eredményezi a szolgáltatás minőségi szintjének csökkenését.

8. A Szerződés módosítása és megszüntetése

8.1. A közszolgáltatási szerződést a felek közös megegyezéssel módosíthatják.

8.2. Ha a közszolgáltatási szerződés megkötését követően alkotott jogszabály a megkötött szerződés tartalmát megváltoztatja, és a szerződés megváltozott tartalma valamelyik fél lényeges jogi érdekét sérti, ez a fél kérheti a bíróságtól a szerződés módosítását vagy a szerződést felmondhatja.

8.3. A Szerződés megszűnik:

- a.) a Szerződés szerinti időtartam elteltével,
- b.) a Közzolgáltató jogutód nélküli megszűnésével,
- c.) felmondással
- d.) a Felek közös megegyezésével

8.4. A Megrendelő a Szerződést a Ptk-ban meghatározott felmondási okokon túlmenően akkor mondhatja fel, ha a Közzolgáltató:

- a.) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátása során a környezet védelmére vonatkozó jogszabályok vagy a rá vonatkozó hatósági döntés előírásait súlyosan megsértette, és ennek tényét a bíróság vagy a hatóság jogerősen megállapította,
- b.) a Szerződésben megállapított kötelezettségét neki felróható módon súlyosan megsértette, vagy
- c.) nem rendelkezik érvényes minősítési engedéllyel és megfelelőségi véleménnyel.

8.5. A Közzolgáltató a Ptk-ban meghatározottakon túlmenően a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződést akkor mondhatja fel, ha

- a.) a Megrendelő a szerződésben meghatározott kötelezettségét - a Közzolgáltató felszólítása ellenére - súlyosan megsérti, és ezzel a Közzolgáltatónak kárt okoz, vagy akadályozza a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás teljesítését; vagy
- b.) a Szerződés megkötését követően hatályba lépett jogszabály a Szerződés tartalmi elemeit úgy változtatja meg, hogy az a Közzolgáltatónak a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás szerződésszerű teljesítése körébe tartozó lényeges és jogos érdekeit jelentős mértékben sérti.

8.6. Amennyiben a szerződésszegés jellege nem zárja ki, a másik fél írásban és részletesen köteles tájékoztatni a szerződésszegő felet a kötelezettségszegés tartalmáról és az elvárt, szerződésszerű intézkedés módjáról. A szerződésszegő fél köteles a szerződéses kötelezettségének ésszerű határidőn, de legkésőbb 30 napon belül eleget tenni, vagy a szerződésszegést más, a másik fél által elfogadható módon orvosolni.

Amennyiben a szerződésszegő fél kötelezettségét a felszólítás ellenére sem teljesíti, a másik fél jogosult a Szerződést írásban felmondani.

8.7. A közszolgáltatási szerződés felmondási ideje 6 hónap.

8.8. Felek megállapodnak abban, hogy a Szerződés bármely oknál fogva történő megszűnéséig, (megszüntetésig) kötelesek egymással teljes körűen elszámolni.

8.9. A Szerződés megszűnése esetén a közszolgáltatás ellátásával kapcsolatos, folyamatban lévő ügyek iratait és nyilvántartásait a Közzolgáltató a Megrendelőnek a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés megszűnése napján átadja, Megrendelő ezen időpontig biztosítja a közszolgáltatás zavartalan ellátásához szükséges feltételeket.

9. Egyéb általános rendelkezések

9.1. Közzolgáltató felel mindazon károkért, amelyek neki felróható módon a jogszabályi előírások be nem tartásából, szerződéses kötelezettségei megszegéséből keletkeznek.

9.2. Jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv és a vonatkozó hatályos szakmai jogszabályok (Ht.+ végrehajtási rendeletei) az irányadók.

9.3. Jelen szerződésből eredő jogvitákat szerződő felek elsődlegesen egymás közt, peren kívül kívánják rendezni. Peres jogvita esetén hatáskörtől függően a Soproni Járásbíróság, illetve a Győri Törvényszék illetékességének vetik alá magukat.

9.4. Szerződő Felek kötelezik magukat arra, hogy a Szerződés teljesítése során tudomásukra jutott valamennyi információt, adatot, a szerződéssel összefüggésben keletkezett dokumentumok tartalmát üzleti titokként kezelik, azokat kizárólag Szerződés céljaira használják fel, és csak azon munkatársaik számára teszik azokat megismerhetővé, akiknek a feladatai ellátásához azok megismerése szükséges, és írásban kötelezettséget vállaltak az üzleti titok megtartására. Az üzleti titok fogalma értelemszerűen nem foglalja magába azokat az információkat, adatokat, stb., amelyek a felek bármelyike vagy a közvélemény előtt már ismertek voltak vagy később, a titoktartási kötelezettség megsértése nélkül váltak széles körben ismertté, vagy megismerhetővé.

9.5. A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik törvény, illetve önkormányzati rendelet alapján a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatokra, illetve az üzleti titok megismerését hatóságok, állami, önkormányzati szervek - beleértve az a Földművelésügyi Minisztériumot és az NHKV Zrt.-t is - számára biztosító rendelkezésekre.

10. Záró rendelkezések

10.1. Jelen szerződés 2018. január 1. napján lép hatályba.

10.2. A Szerződés egyes rendelkezéseinek érvénytelensége esetén a Szerződés egyéb részei érvényben maradnak.

10.3. A szerződés nyilvános.

10.4. Jelen megállapodás 2 eredeti példányban készült, melyet felek elolvastak, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt, helybenhagyólag írtak alá.

Sopron, 2017.

.....
Alsószölnök Község Önkormányzata

**Megrendelő
képviselésében
Monek Zsolt polgármester**

.....
**STKH Sopron és Térsége
Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási
Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Közzolgáltató
képviselésében
Kosztka László ügyvezető**

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület 2017. december 13-i ülésére

Tárgy: Alsószölnök Településképi Arculati Kézikönyv (TAK) elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

Az építésjogi szabályozási környezet módosítása során 2016. évben megjelent a településképi védelmről szóló 2016. évi LXXIV. törvény, valamint a törvény végrehajtási rendeleteként a módosított, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (IX.8.) Kormányrendelet módosítása (továbbiakban: Kormányrendelet).

Az új jogszabály a településképi védelmével kapcsolatos helyi szabályozást új alapokra helyezi.

A törvény és a módosított kormányrendelet értelmében a hatályos helyi építési szabályzatok településképi előírásait, vagy egyéb, építési tárgyú önkormányzati rendeletekben, vagy „reklám” rendeletben szabályozott településképi előírásokat 2017. december 31-ig lehet alkalmazni.

Ezen időpontig minden településnek el kell készíteni a teljes közigazgatási területére kiterjedő új településképi rendeletét, illetve ezt megelőzően ennek közérthető alátámasztó munkarészét, a Településképi Arculati Kézikönyvet (a továbbiakban: TAK).

A településképi rendelet-tervezet szövegének kidolgozása a 61/2009. (XII. 14.) IRM rendeletet szerint megtörtént. A településképi rendelet-tervezet alátámasztó munkarészei a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 23/B. § alapján elkészültek.

A Településképi Arculati Kézikönyv tervezetét a Testület véleményezte és további egyeztetésre alkalmasnak találta. A tervezeteket a partnerségi egyeztetés szabályainak megfelelően véleményezésre közzétettük, valamint megküldtük a jogszabályokban meghatározott egyeztetésben részt vevő szakmai szervezeteknek.

-A véleményezésben részt vevő partnerek és szervek közül a 314/ 2012.(XI.8.) Kormányrendeletben meghatározott határidőn belül:

a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság adott hozzájáruló véleményt,

a Magyar Építész Kamara adott hozzájáruló véleményt, melyben térképi kiegészítést kér

-Több vélemény az előterjesztés időpontjáig nem érkezett.

A beérkezett vélemények az előterjesztés mellékletében találhatók

A fentiek, a Településképi Arculati Kézikönyv tervezet és a partneri vélemények figyelembe vételével kérem a T. Képviselő- testületet, hogy döntsön a Településképi Arculati Kézikönyv elfogadásáról.

Határozati javaslat:

Alsószölnök Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. Évi LXXIV. Törvény alapján -a község partnerségi egyeztetés szabályairól szóló önkormányzati rendeletében előírt egyeztetésben részt vevő partnerek, továbbá a település fejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és településrendezési eszközökről, valamint egyes település rendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012.(XI.8.) Kormányrendelet előírás szerint, a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatala Hatósági Főosztály- Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, az Őrségi Nemzeti Park Igazgatósága és a Vas Megyei Építész Kamara véleményének Lechner Tudásközponton webes felületén történő kikérésével, a határidőre beérkezett vélemények megismerésével és figyelembe vételével megtárgyalta és elfogadta a településképi rendeletet megalapozó a határozat mellékletét képező „Alsószölnök Településképi Arculati Kézikönyv 2017” dokumentumot.

Határidő: azonnal

Felelős: Monek Zsolt polgármester

Kiss Gábor főépítész

Alsószölnök, 2017. december 8

Monek Zsolt sk.
polgármester

Ellenjegyezte: Szukicsné Skaper Mónika sk. jegyző

Összeállította: Kiss Gábor sk. főépítész

Mellékletek:

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

Soproni Hatósági Iroda

Iktatószám: CS/38357-2/2017
Tárgy: Véleményezés
Ügvinéző: Babos Zoltán
E-mail cím: babos.zoltan@nmhh.hu
Telefon: (99) 518-557
Hív.szám:

Polgármesteri Hivatal

Alsószőlőnk
Fő u. 24.
9983

Tisztelt Polgármester Úr!

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala (a továbbiakban: Hatóság) az Alsószőlőnk településrendezési eszközeinek anyagát, arculati kézikönyvének és településképi rendeletének tervezetét megvizsgálta.

A rendelettervezet hírközlési érdeket **nem sért** a Hatóság kifogást nem emel.

A Hatóság tájékoztatja, hogy az elektronikus hírközlési építmények létesítésére és bontására vonatkozó szabályokat az *elektronikus hírközlési építmények elhelyezéséről és az elektronikus hírközlési építményekkel kapcsolatos hatósági eljárásokról* szóló 14/2013. (IX. 25.) NMHH rendelet (továbbiakban: **Rendelet**) tartalmazza. Amennyiben a településfejlesztés során az elektronikus hírközlési építmény létesítése, bontása, kiváltása vagy átépítése szükséges, úgy a Rendelet előírásainak megfelelően kiviteli tervet kell készíttetni arra jogosult tervezővel és a Rendeletben nevesített feltételeknek megfelelően be kell nyújtani a Hatósághoz.

Továbbá a Hatóság tájékoztatja, hogy a *településképi védelméről* szóló 2016. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: **Törvény**) 1. § c) pontja alapján a Törvény egyik célja, hogy az önkormányzat biztosítson széleskörű tájékoztatást a településképi követelményekről, ezzel elősegítve a településképi védelmének és alakításának eredményes érvényesülését az építmények tervezése és kivitelezése során. A Törvény 3. § (1) bekezdése alapján a településképi rendelet a reklámok, reklámhordozók, cégek és egyéb műszaki berendezések (pl.: hírközlési hálózatok és azok építményei, adótornyok) elhelyezésére és alkalmazására, illetve tilalmára vonatkozó településképi követelményt tartalmazhat. Továbbá a *településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Korm. Rendelet**) 23/G. § a) pontja kimondja, hogy a településképi rendeletben a településképi szempontok figyelembevételével meg kell határozni a teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére elsősorban alkalmas területeket. Továbbá a Korm. Rendelet 23/H. § (1) bekezdése kimondja, hogy a településképi rendeletben a település arculati kézikönyv alapján kerülnek meghatározásra az egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó, azok egységes elvek szerinti rendezett és esztétikus kialakítását, illetve igényes fenntartását biztosító településképi követelmények, míg a (2) bekezdés alapján egyéb műszaki berendezések vonatkozásában a településképi követelmény a mű-

szaki berendezések legnagyobb méretére, anyaghasználatára, elhelyezésének módjára, alkalmazására és elhelyezésével érintett területi tilalmára határozható meg.

A Hatóság kéri, hogy a fentieket a településfejlesztés során figyelembe venni szíveskedjenek és egészítse ki a műszaki berendezések elhelyezésének lehetőségeivel a településkép védelméről szóló önkormányzati rendeletet.

Jelen véleményt a Korm. Rendelet 38. § (2) b) pontjában meghatározottak szerint a Korm. Rendelet. 9. melléklet 23. pontjában foglalt felhatalmazás alapján adta a Hatóság.

Sopron, 2017. december 13.

Tisztelettel:

Honyák Árpád
hatósági irodavezető

VAS MEGYEI ÉPÍTÉSZ KAMARA

Bankszámlaszám: K & H. Bank 10200641-47014400-00000000 Adószám: 18886061-1-18
9700 Szombathely, Thököly Imre u. 14.

Telefon/Fax: (94)312-461
e-mail: info@vmek.hu

Ikt.szám: 21-98/2017.

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV VÉLEMÉNYEZÉSE

véleményező:

A Magyar Építész Kamara nevében a Vas Megyei Építész Kamara

tárgy:

Alsószölnök Község Településképi Arculati Kézikönyve

TAK készítője:

Kiss Gábor

Az elkészített TAK a 314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet 12. melléklete szerinti tartalmi követelményeknek részben megfelel, de sajnos az eltérő karakterű településrészek térképi lehatárolása elmaradt.

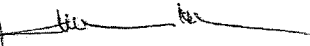
- A bemutatott TAK esztétikus, jól megszerkesztett könyv. A terjedelme a település nagyságával arányban áll. Mindenki számára közérthetően fogalmaz, könnyen megérthető. Tetszetős munka. Az Arculati Kézikönyvet lapozva a település sajátos karaktere érzékelhető.

- Sajnos a település térképi területlehatárolása hiányzik, így az eltérő karakterű településrészek egyértelműen nem beazonosíthatók. Térkép nélkül a TAK nem tud a településképi védelmi rendelet alapjául szolgálni.

A Vas Megyei Építész Kamara a Településképi Arculati Kézikönyvet a fentiek figyelembe vételével és az eltérő karakterű településrészek térképi és szöveges bemutatásának kiegészítése után elfogadásra javasolja.

Szombathely, 2017. december 27.

Ábrahám Ferenc
elnök

VAS MEGYEI IGAZGATÓSÁG
ÁLLAMHÁZTARTÁSI IRODAVárosi, Községi Önkormányzat
JegyzőjénekIkt.szám: VAS-ÁHI/229-2/2018.
Tárgy: IRAT hibabejelentőSzékhelyénTisztelt Jegyző Asszony/Úr!
Tisztelt Felhasználók!

Az önkormányzati ASP rendszerről szóló 257/2016. (VIII. 31.) Korm. rendelet 1. számú melléklete szerint, az Iratkezelő szakrendszer tekintetében, a Magyar Államkincstár felelős az ügyféltámogatási feladatok ellátásáért, míg a NISZ Zrt. a rendszertámogatásért.

Ennek megfelelően alapszabályként az önkormányzati hibabejelentéseket a Keretrendszerből indítható Hibabejelentő felületen vagy az ASP Központi. ügyfélszolgálatán szükséges közvetlenül megtenni.

Ez alól kivételt képeznek az Iratkezelő szakrendszerhez újonnan csatlakozó önkormányzatok, melyeknek a bevezetés-támogatási időszakban **ÁTMENETILEG** (tervezetten 2018.04.30-ig) nem közvetlenül, hanem az Irat szakrendszeri szállító által működtetett JIRA rendszerben szükséges a hibabejelentéseket megtenni. Ez közvetlen kapcsolatot biztosít a szállítóval, és gyorsabb reagálást tesz lehetővé a bevezetési, helyszíni támogatási időszakban.

A rendszer eléréséről az önkormányzatok munkatársai a jelenléti oktatásokon kapnak tájékoztatást.

<https://jira.dmsone.hu/servicedesk/customer/portal/5/>

Szombathely, 2018. január 8.

Németh Rita
irodavezető